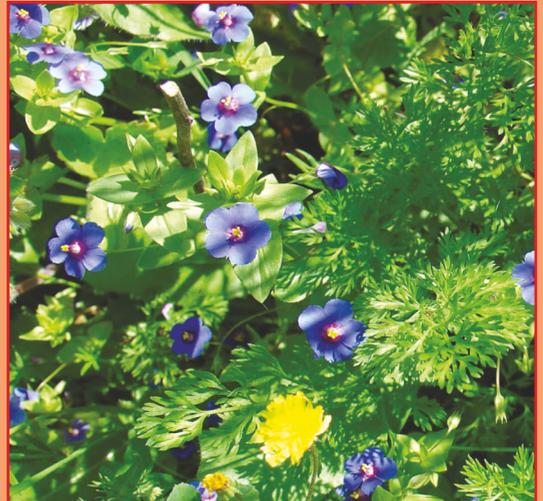

Η ΦΩΦΝΗ

του Μεγάλου Χωριού

ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄ • ΕΤΟΣ 37ο • ΑΡ. ΦΥΛ. 159-160
Α΄ και Β΄ Τρίμηνο 2011

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
«Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1870

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

✿ Πολιτισμός ✿ Ιστορία ✿ Παράδοση ✿ Κοινωνικός προβληματισμός ✿ Ενημέρωση

■ Περίοδος Β΄, Έτος 37ο, Αρ. Φυλ. 159-160
Α/Β Τρίμηνο 2011 • Αρ. ISBN 1106 - 420X

■ **ΓΡΑΦΕΙΑ:** Μαυροκορδάτου 6 (5ος όροφος)
106 78 Αθήνα
Τηλ. 210-3837057 - www.smap.gr

■ **ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:**
Σύνταξη: Μαίρη Καλλιάνη Θεοφ.
Καϊρή 3, Ν. Σμύρνη, Τηλ.: 210 9333789
Κιν.: 6948 295141

■ **ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:**
Γιώργος Σταυράκης, Χρήστος Καραγιάννης,
Σούλα Ζαχαροπούλου

■ **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:**
Πρόεδρος: Καλλιάνη Μαίρη
Αντιπρόεδρος: Σταυράκης Γιώργος
Γραμματέας: Πριτσιόλας Ευάγγελος
Ταμίας: Παΐδας Ανδρέας
Βοηθός Ταμίας: Πρωτονοτάριος Ιωάννης
Μέλος: Μπούρα Ευαγγελία
Μέλος: Στασινοπούλου Ντίνα

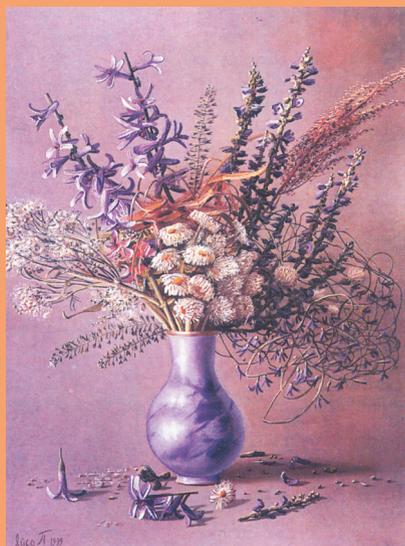
■ **ΕΓΓΡΑΦΗ - ΣΥΝΔΡΟΜΗ**
Εγγραφή νέου μέλους: 5 ευρώ
Ετήσια Συνδρομή: 15 ευρώ
Συνδρομή εξωτερικού: 30 ευρώ

■ **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ**
Συνεργασίες δημοσιευμένες ή όχι, δεν επιστρέφονται. Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν τις απόψεις του υπογράφοντος και όχι κατ' ανάγκην της Διεύθυνσης του περιοδικού.

■ **ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ**
Πάσχα στο Μεγάλο Χωριό

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Με λίγα λόγια (Συντακτική Επιτροπή)	1
Γενική Συνέλευση	2-5
Νέα από το Λαογραφικό Μουσείο & Βιβλιοθήκη	6
Ιστορικές Σελίδες	7-12
Μεγάλο Χωριό 1940-1941 (Γιώργ. Σταυράκης)	13-16
Αντιγόνη Καραμανλή-Λιάπη	17-18
Επιστροφή στα παλιά με φωτογραφίες	19-25
Πνευματικές Σελίδες	26
Σελίδες από την Ελληνική Ιστορία (Γ. Δάλκος)	27-28
Κοινωνικός Προβληματισμός (Γιώργ. Σταυράκης)	29-30
Αφιέρωμα στο Λόντο Οικονομίδα	31
Ευρυτανικά	32-35
Μεγαλοχωρίτικα και Ευρυτανικά	36-37
Επιστολές που πήραμε ή λάβαμε	38-39
Ιατρικά	40-41
Βιβλιοπαρουσίαση	42-44
Προσφορές	45-46
Πένη	47-51

Με λίγα λόγια

Αγαπητοί συμπολίτες, με ιδιαίτερη χαρά σας παρουσιάζουμε τη "ΦΩΝΗ" που κρατάτε στα χέρια σας. Το περιοδικό του χωριού μας συμπληρώνει φέτος 79 χρόνια κυκλοφορίας (1932-2011), γεγονός που πρέπει να μας κάνει όλους περήφανους.

Οι αρχαιρεσίες της 10ης Απριλίου 2011 με τη δική σας εντολή ανέδειξαν το νέο Δ.Σ του ιστορικού συνδέσμου μας για μια τριετία. Ευχαριστούμε και τιμούμε την προσφορά τους, όσους δεν ήταν υποψήφιοι, και καλωσορίζουμε τα νέα μέλη που εκλέχτηκαν, την κα. Μπούρα, την κα.Στασινοπούλου και τον κο.Πρωτονοτάριο.Τους ευχόμαστε καλή δύναμη για το καλό του Συνδέσμου και του χωριού μας που όλοι αγαπάμε.

Σε πείσμα των καιρών, και παρά τις δυσκολίες, οικονομικές και άλλες, η ΦΩΝΗ κυκλοφορεί κανονικά με τις δικές σας συνδρομές και οικονομική ενίσχυση, χωρίς την οποία η συνέχιση θα ήταν δύσκολη. Προμηθευτείτε και διαβάστε τη ΦΩΝΗ του Μεγάλου Χωριού, συλλέξτε τα τεύχη και κρατήστε τα στο αρχείο του σπιτιού σας. Είναι ίσως το μόνο μέσο ως γραπτός λόγος που κρατάει την ιστορία του χωριού μας ζωντανή για εμάς και τις επόμενες γενιές που έρχονται.

Το πρόγραμμα της 24ης πολιτιστικής εβδομάδας στο Μεγάλο Χωριό θα το βρείτε στο παρόν τεύχος. Ο Αύγουστος κάθε χρόνο είναι ο μήνας που γίνεται το αντάμωμα Μεγαλοχωριτών και φίλων. Σας περιμένουμε όλους. Μεγάλη χαρά για εμάς είναι η παρουσία των χωριανών της Αμερικής, της Αυστραλίας και όπου γης. Μέχρι το επόμενο τεύχος το Δ.Σ. του συνδέσμου εύχεται σε όλα τα μέλη του, σε όλους τους μεγαλοχωρίτες εσωτερικού και εξωτερικού, καθώς και στους φίλους του χωριού μας **Καλό Καλοκαίρι**.

Η Συντακτική Επιτροπή

*Το Δ.Σ. του Συνδέσμου εύχεται σε όδα τα μέλη του
και σε όδους τους Μεγαδοχωρίτες Εσωτερικού και Εξωτερικού,
καθώς επίσης στους φίλους του Χωριού μας*

Καλό Καλοκαίρι

**Συλλέξτε όλα τα τεύχη της Φωνής.
Είναι μια πολύτιμη παρακαταθήκη για το μέλλον
και την ιστορία του τόπου και των ανθρώπων του.**

Γενική Συνέλευση 10 Απριλίου 2011

Πραγματοποιήθηκε στα Γραφεία του Συνδέσμου μας. Η Πρόεδρος Μαίρη Καλλιάνη καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και τους ευχαρίστησε για την παρουσία τους.

Όπως γίνεται κάθε χρόνο, ανακοινώθηκε ο θλιβερός κατάλογος όσων έφυγαν από κοντά μας και αυτοί είναι: Βονόρτας Θανάσης, Αναγνωστοπούλου Αγαπούλα, Παίδα Βαρβάρα, Βαστάκης Μιχαήλ, Παπαχαραλάμπους Ελένη, Λιάπη Αντιγόνη, Τάσιος Κώστας και Κατσάνου Πηνελόπη. Σήμερα έμαθα ότι απεβίωσε και η Κοντομέρκου Σαββούλα.

Κρατήθηκε ενός λεπτού σιγή.

Το Δ.Σ. και εγώ νιώθουμε την ανάγκη να σας ενημερώσουμε για το έργο που συντελέσαμε το χρόνο που πέρασε.

Πολιτιστικές εκδηλώσεις: Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος ήταν επιτυχημένη η 23η Πολιτιστική Εβδομάδα. Βέβαια φέτος κορυφαία εκδήλωση αυτής ήταν τα εγκαίνια και η ξενάγηση στις ανακαινισμένες αίθουσες του Ιστορικού-Λαογραφικού μας Μουσείου. Την ίδια μέρα είχαμε την παρουσίαση του βιβλίου των "Μεγαλοχωρίτικων συνταγών". Μια νέα εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε μέσα σε συγκλησιασική φόρτιση ήταν η 1η συνάντηση των μαθητριών της Οικοκυρικής Σχολής. Καλεσμένη μας η τότε Διευθύντρια κ. Παναγοπούλου και η δασκάλα τους κ. Παίδα.

Λαογραφικό Μουσείο: Αυτό το χρόνο συνεχίστηκαν οι εργασίες και συνεχίζονται για την ολοκλήρωση της ανακαίνισης του Μουσείου μας. Επισκέπτες, τουρίστες, σχολεία, φορείς από την Ελλάδα. Εδώ θέλω να ευχαριστήσω εκ μέρους του Δ.Σ. όσους συνέβαλαν ηθικά και υλικά για το έργο που πραγματοποιήθηκε και συνεχίζει να πραγματοποιείται στο Μουσείο μας. Το κόστος ξεπέρασε τα 250.000 ευρώ (διακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ).

Ιδιαίτερα θέλω να ευχαριστήσω τους **κ.κ. Ελένη Πουρνάρα-Καρκαζή, Νίκο Πουρνάρα**, το ζεύγος **Φ. Καλλιάνη** και τον Νομάρχη Ευρυτανίας **κ. Κώστα Κοντογεώργη** που μας επιδόθηκε με το ποσό των 40.000 ευρώ για την αλλαγή της στέγης του Πνευματικού Κέντρου (Μουσείο).

Μνημόσυνο Εθνομαρτύρων και Μεγαλοχωριτών: Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος πραγματοποιήθηκε στον Ι. Ν. Ζωοδόχου Πηγής και ακολούθησε καφές. Αισθητή η απουσία των αγαπητών σε όλων μας π. Κων. Βαστάκη (λόγω ασθένειας) που για πρώτη φορά δεν ήταν κοντά μας. Ευχόμεστε περαστικά και η σκέψη μας είναι κοντά του.

Χορός και κοπή βασιλόπιτας: Όπως κάθε χρόνο πραγματοποιήθηκε στην "Παλιά Μαρκίζα".

Επιτροπές: Το Δ.Σ. ευχαρίστησε τις Επιτροπές Μουσείου, Αιμοδοσίας, καταστατικού και Κυριών που δούλεψαν με ζήλο και πραγματικά απέδωσαν έργο.

Διαλέξεις: Η Επιτροπή Κυριών με τις συνεχείς συναντήσεις τους δούλεψαν με ιδιαίτερη αγάπη πραγματοποιώντας διαλέξεις με ενδιαφέροντα - επίκαιρα θέματα και την συμμετοχή φίλων και μελών.

Επίσης πραγματοποιήσαμε επίσκεψη στο Μουσείο της Ακρόπολης.

Εκδόσεις: Ο Σύνδεσμος συνεχίζει την έκδοση του Περιοδικού ανά εξάμηνο, ευχαριστούμε την συντακτική Επιτροπή και ιδιαίτερα την κ. Ε. Νηρού.

Επίσης η δική μας έκδοση των βιβλίων με "Μεγαλοχωρίτικες συνταγές" ξεπέρασε τις 600 πωλήσεις έως τώρα. Εδώ θέλω να ευχαριστήσω την κ. Κική Τριανταφύλλη για την άψογη συνεργασία μας.

Τελειώνοντας θέλω να ευχαριστήσω τα μέλη του Δ.Σ. για την συνεργασία μας και να καλέσω τον ταμιά τον κ. Λώλο να σας ενημερώσει για το Ταμείο.

**Ισολογισμός Μεγαλοχωριτών "Η Αγία Παρασκευή"
Ισολογισμός της 31/12/2010**

Έσοδα		Έξοδα	
Υπόλοιπο Χρήσεως 2009	7.038,35	Κοινόχρηστα	2.818,03
Συνδρομές-Εγγραφές	3.970,50	Ταχυδρομικά	1.322,76
Υπέρ Σκοπών Συνδέσμου	950,00	Έξοδα γραφείου - Γραφικά -	323,12
Υπέρ Πνευματικής Στέγης -	76.072,00	Internet	
Λαογραφικού		ΟΤΕ	1.148,00
Υπέρ ΦΜΧ	2.650,00	Πνευματική Στέγη - Λαογραφικό	72.974,43
Από Εκδηλώσεις	2.910,00	Έκδοση ΦΜΧ - Εντύπων	7.422,50
Επιχορηγήσεις	1.400,00	Εκδηλώσεις	6.048,96
Τόκοι καταθέσεων	6,70	Είσπραξη Διαφημίσεων	460,00
Από Παγκάρι Μουσείου	1.120,00	ΔΕΗ	290,00
Από Πώληση Βιβλίων	45,00		
Υπέρ Ι. Ναών	600,00		
Έσοδα Πωλητηρίου Μουσείου	750,00		
Σύνολο	97.512,55		
Υπόλοιπο προς χρήση το 2011	3.927,25		93.585,30

Προϋπολογισμός 2011

Έσοδα		Έξοδα	
Υπόλοιπο Χρήσεως 2010	3.927,25	Κοινόχρηστα	2.550,00
Συνδρομές - Εγγραφές	4.700,00	Ταχυδρομικά	1.350,00
Υπέρ Σκοπών Συνδέσμου	800,00	Έξοδα γραφείου	500,00
Υπέρ Πνευματικής Στέγης -	70.000,00	Πνευματική Στέγη - Λαογραφικό	66.500,00
Λαογραφικού		Έκδοση ΦΜΧ - Εντύπων	5.300,00
Υπέρ ΦΜΧ	2.350,00	Εκδηλώσεις	4.550,00
Από Εκδηλώσεις	2.100,00	ΟΤΕ	1.200,00
Από Επιχορηγήσεις	1.200,00	ΔΕΗ	320,00
Υπέρ Ι. Ναών	500,00	Υπέρ Ι. Ναών	600,00
Τόκοι Καταθέσεων	10,00	Αποθεματικό	2.717,25
Σύνολο	85.587,25	Σύνολο	85.587,25

Αφού διαβάσαμε Ισολογισμό - Προϋπολογισμό, ο κ. Παν. Λώλος αναφέρθηκε στη μεγάλη προσφορά των οικογενειών Καρκαζή, Πουρνάρα και Καλλιάνη για το Μουσείο (γι' αυτό είχαμε και τόσα έσοδα), ευχαρίστησε και η Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον κ. Μανθόπουλο για να διαβάσει την έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής. Ο Ταμίας ευχαρίστησε τον κ. Καραγιάννη που τον στήριξε στο Ταμείο.

Σύνδεσμος Μεγαλοχωριτών "Η Αγία Παρασκευή" Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής

Σήμερα στην Αθήνα στις 30/3/2011 ημέρα Τετάρτη και ώρα 6.30 μ.μ. οι υπογραφόμενοι 1) Κων/νος Μανθόπουλος, 2) Μερσίνη Δανίλη, μέλη της Εξελεγκτικής Επιτροπής του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών "Η Αγία Παρασκευή" συγκεντρωθήκαμε μετά από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου στο γραφείο του Συνδέσμου, Μαυροκορδάτου 6 Αθήνα και κάναμε τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Στη διάθεσή μας είχαμε όλα τα τηρούμενα διαχειριστικά βιβλία, διπλότυπες αποδείξεις εισπράξεως, χρηματικά εντάλματα και αποδείξεις πληρωμής εξόδων, καθώς και όλες τις απαραίτητες διευκρινήσεις από το Ταμιά και κάναμε τον έλεγχο Διαχείρισης από 1/1/2010 έως 31/12/2010.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

1. Έσοδα

Για την είσπραξη των εσόδων χρησιμοποιήθηκαν διπλότυπες αποδείξεις. Τα έσοδα της ανωτέρω περιόδου μαζί με το υπόλοιπο της προηγούμενης οικονομικής χρήσεως έφθαναν το ποσό των 97.512,55 ευρώ.

2. Έξοδα

Από τις αποδείξεις πληρωμών και τα χρηματικά εντάλματα που χρησιμοποιήθηκαν προκύπτει ότι τα έξοδα ήταν 93.585,30 ευρώ.

Το υπόλοιπο για τη νέα οικονομική χρήση του έτους 2011 είναι 3.927,25 ευρώ. Από το ποσό αυτό 2.092,56 ευρώ είναι κατατεθειμένα στην Εμπορική Τράπεζα, 2.503,66 ευρώ στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και μηδέν ευρώ βρίσκονται στα χέρια του Ταμιά.

Η Εξελεγκτική Επιτροπή αισθάνεται την ανάγκη να συγχαρεί το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου για την όλη δράση του και τις προσπάθειές του για τη συνεχή βελτίωση της προσφοράς του στο χωριό μας και σε όλους εμάς.

Αξίζει να τονίσουμε τη σχολαστική και λεπτομερή ενημέρωση των διαχειριστικών βιβλίων.

Επίσης, ευχόμαστε όλοι οι Μεγαλοχωρίτες να είναι όσο το δυνατόν πιο κοντά και πιο ενεργά στο Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε, επαξίως να είναι έδρα του πρώην Δήμου Ποταμιάς και να είναι μεγάλο και στο όνομα και σε όλες τις δραστηριότητες.

Η εξελεγκτική Επιτροπή
Κ. Μανθόπουλος
Μ. Δανίλη

Απαλλαγή του απερχόμενου Δ.Σ.

Στη συνέχεια το λόγο πήρε η Πρόεδρος που ζήτησε την απαλλαγή του Δ.Σ. για την περσινή χρονιά. Έγινε ομόφωνα αποδεκτή από τη Γεν. Συνέλευση.

Επίσης ενημέρωσε το σώμα ότι το Δ.Σ. αποφάσισε ομόφωνα να σταλεί επιστολή στον Δήμαρχο Καρπενησιού με κοινοποίηση στο Τοπικό Συμβούλιο για το τι γίνεται με το ξενοδοχείο και ότι ζητούμε ιδιαίτερα να ανοιχτεί η αίθουσα - καφέ.

Ευχαρίστησε για τους απερχόμενους κ. Χρήστο Καραγιάννη που ήταν πάντα κοντά στο Δ.Σ. τον, κ. Παναγιώτη Λώλο για την άφογη θέση του ως ταμιάς και τον κ. Θανάση Καρίπη για την διοργάνωση της Τράπεζας αίματος.

Πρότεινε για Εφορευτική Επιτροπή Πρόεδρο τον κ. Δάλκο και μέλη την κ. Στασινοπούλου Λίζα και τον κ. Νίκο Παπασπυρίδων. Ομόφωνα αποδεκτό και προχωρήσαμε στην διαδικασία των αρχαιρεσιών.

Νέο Διοικητικό Συμβούλιο

Που προέκυψε από τις αρχαιρεσίες της 10ης Απριλίου 2011

Πρόεδρος: **Μαίρη Φ. Καλλιάνη, τηλ. 2237 41153 - 210 933378**
 Αντ/δρος: **Γιώργος Σταυράκης, τηλ. 210 8042401 - κιν. 6972 478668**
 Γραμματέας: **Βαγγέλης Γ. Πριτσιόλας, τηλ. 6945 858582**
 Ταμίας: **Ανδρέας Α. Παΐδας, τηλ. 6972 407569**
 Μέλη: **Γιάννης Πρωτονοτάριος**
Λίτσα Μπούρα
Ντίνα Α. Στασινοπούλου

Επιτροπές

Συντακτική Επιτροπή: **Μαίρη Καλλιάνη, Γιώργος Σταυράκης, Σούλα Νηρού**
 Λαογραφικού Μουσείου: **Μαίρη Καλλιάνη, Ελένη Καρκαζή, Γιάννης Πρωτονοτάριος, Λίτσα Στασινοπούλου, Γιώργος Δάλκος**
 Επιτροπή Κυριών: **Λίτσα Μπούρα, Ντίνα Στασινοπούλου, Κατερίνα Μανθοπούλου, Πόπη Χασκοπούλου, Μαρία Γάσπαρη, Ντίνα Τριλίβα**
 Καταστατικού: **Νίκος Καρβέλης, Σάκης Βονόρτας, Ελένη Ζαχοπούλου**

Υπενθύμιση

Ως γνωστόν η ετήσια συνδρομή όλων των μελών μας (εντός και εκτός Ελλάδος) αποτελεί το κυριότερο έσοδο του Συλλόγου μας. Η έγκαιρη καταβολή- αποστολή της συνδρομής απ' όλους μας συμβάλλει σημαντικά στις πάσης φύσεως οικονομικές υποχρεώσεις του Συλλόγου. Για τους παραπάνω λόγους, παρακαλούμε όλους όσους έχουν εκκρεμότητες συνδρομών, να μην αμελήσουν να τις τακτοποιήσουν σύντομα, ώστε να βοηθήσουν ταμειακά τον Σύλλογο.
Ευχαριστούμε

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΣΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ

Τα μέλη και οι φίλοι του Συνδέσμου των Μεγαλοχωριτών "Η Αγία Παρασκευή" μπορούν πλέον να καταβάλλουν συνδρομές ή δωρεές στον υπ' αριθμόν 66125581 καταθετικό λογαριασμό της ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ

Η ανακαίνιση της αίθουσας **Δημήτρη Πουρνάρα** ολοκληρώθηκε και με την καινούργια σχεδίαση της γίνεται Μουσειακός χώρος.. Παράλληλα με κοινωνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων. Το Δ.Σ. ευχαριστεί την **κ. Ελένη Πουρνάρα-Καρκαζή** και τον **κ. Νίκο Πουρνάρα** που ανέλαβαν το όλο κόστος της αίθουσας.

Επίσης ανακαινίσθηκε εξ ολοκλήρου η κουζίνα με σύγχρονο εξοπλισμό. Το Δ.Σ. ευχαριστεί το **Φίλιππο** και τη **Μαίρη Καλλιάνη** που ανέλαβαν το κόστος.

Στόχος μας πλέον είναι η ανακαίνιση της Βιβλιοθήκης μας με τη συμβολή όλων μας για την ολοκλήρωση του κτιριακού μας συγκροτήματος.

Μερικά αποσπάσματα από το βιβλίο επισκεπτών.

Τα συγχαρητήρια είναι το λιγότερο που θα εξέφραζε την αναγνώριση και την ευγνωμοσύνη για την τόσο σημαντική δουλειά που έχετε κάνει, για την οργάνωση του Μουσείου Μεγάλου Χωριού είναι η σημαντικότερη συμβολή για τη διάρκεια της ιστορίας και του πολιτισμού του χωριού. Ακόμη περισσότερο αποτελεί συμβολή στην ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρυτανίας μας. Πολλά συγχαρητήρια και πολλά μπράβο σας.

Αιμιλία και Μένιος Κουτσούκης
από το Μικρό Χωριό
Σεπτέμβριος 2010

Το Μεγάλο Χωριό πρέπει να είναι υπερήφανο για το Λαογραφικό Μουσείο για την ποιότητα καθ' όλα "ΜΠΡΑΒΟ" στους ιδρυτές και συντηρητές Λουκάς, Δημήτρη, Γιάννης Καρυοφύλλης

Χριστίνα Κατσούδα
Οκτώβριος 2010

Αν και στις σημερινές γενιές οι εικόνες που αποκομίζει κανείς από το μουσείο είναι σχετικά οικίες, ξυπνούν και συντηρούν μνήμες. Αξιόλογη βιβλιοθήκη με ιδιαίτερο υλικό. Μας εντυπωσίασε, καθώς στα λαογραφικά μουσεία πολλές φορές λείπει μια τέτοια αίθουσα. Η ξενάγηση

στους χώρους του μουσείου ήταν πραγματικά μια εμπειρία που θα μείνει στη σκέψη φεύγοντας από την επίσκεψη μας στο Μεγάλο Χωριό. Συγχαρητήρια.

3/8/2010

Μ. Ι. Καραπάνου

Σαν συλλέκτης η ίδια και έχοντας όνειρο και εγώ μια μέρα να μπορώ να εκθέσω αυτά που έχω τώρα μαζεμένα σε μπαούλα, αισθάνομαι την βαθειά χαρά που θα είχε ο Πόπος Οικονομίδης κάθε φορά που θα έβρισκε και καινούργια για την συλλογή του και είμαι σίγουρη πως θα ήταν ακόμη πιο ευτυχισμένος βλέποντας το τόσο όμορφο αυτό μουσείο. Συγχαρητήρια.

Νίκος Σώκος

24/10/2010

Γύρισα πολλά χωριά αλλά το δικό σας ήταν το πιο ωραίο και ειδικά το μουσείο σας!!!

Σπυρίδωνας Κολοβός

από Κέρκυρα

Χίλια συγχαρητήρια δια το σπουδαιότερο έργο σας. Έμεινα πάρα πολύ ενθουσιασμένη

Σωτηρία Δασκαλάκη

Οκτώβριος 2010

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ίδρυση του πρώτου Δημοτικού Σχολείου στο Μεγάλο Χωριό

Αυτές τις ημέρες που γίνεται πολλή συζήτηση για την συνένωση των Δημοτικών Σχολείων αποικείται ιδιαίτερο ενδιαφέρον να δούμε την ιστορία της ίδρυσης του πρώτου Δημοτικού Σχολείου στο χωριό μας, όπως αυτή προκύπτει από τα επίσημα έγγραφα της εποχής εκείνης.

Μετά την δολοφονία του Καποδίστρια και την επίσημη αναγνώριση του Ελληνικού Κράτους ακολουθεί ο ερχομός του Όθωνα και των τριών Αντιβασιλέων¹, για να αρχίσει η μεγάλη προσπάθεια της θεμελίωσης του νέου Κράτους της Ευρώπης. Η οργάνωση και η διοίκηση του "Βασιλείου της Ελλάδος" πλέον, καθορίζονται από μία σειρά νόμων και διαταγμάτων που εκδίδονται από τους τρεις Βαυαρούς Αντιβασιλείς. Η οργάνωση του νεοσύστατου Κράτους αρχίζει βασικά με τον καθορισμό των Γραμματειών² και των τομέων που εποπτεύει η κάθε μία από αυτές. Το Βασιλικό Διάταγμα "περί του σχηματισμού των Γραμματειών" Φ.Ε.Κ. 13/10-4-1833 ορίζει:

Άρθρον 1. Θέλουν υπάρξει επτά Γραμματεία. α) Η επί του Βασιλικού Οίκου και επί των Εξωτερικών. β) Η επί της Δικαιοσύνης. γ) Η επί των Εσωτερικών. δ) Η επί των Εκκλησιαστικών και της Δημοσίου Εκπαιδεύσεως. ε) Η επί των Οικονομικών. στ) Η επί των Στρατιωτικών. ζ) Η επί των Ναυτικών.

Έτσι όλα τα θέματα της δημόσιας εκπαίδευσης³ ανήκουν στην δικαιοδοσία της "επί των Εκκλησιαστικών και Δημοσίου Εκπαιδεύσεως, Βασιλικής Γραμματείας της Επικρατείας".

Το 1834, δημοσιεύονται τα διατάγματα που καθορίζουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα λειτουργήσουν όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα του νεοσύστατου κράτους. Βάση της εκπαίδευσης αποτελεί το επατάξιο⁴ Δημοτικό Σχολείο και το Β.Δ. 10602 του 1834 καθορίζει όλα όσα το αφορούν. Για να λειτουργήσει ένα Δημοτικό Σχολείο πρέπει να έχει Δημοσιδάσκαλο διορισμένο από την "Επί των Εκκλησιαστικών και Δημοσίου Εκπαιδεύσεως, Βασιλικήν Γραμματεία της Επικρατείας". Δικαίωμα διορισμού έχουν οι δάσκαλοι που θα αποκτήσουν την "ικανότητα του Δημοδιδασκάλου"⁵ μετά την εξέτασή τους από την αρμόδια επιτροπή του "Διδασκαλείου" το οποίο και ιδρύεται αμέσως στο Ναύπλιο. "**Όλοι οι Δημοδιδάσκαλοι (δηλ. διδάσκαλοι της αλληλοδιδασκτικής μεθόδου, των σχολικών μαθημάτων, και κυρίως των Κοινών γραμμάτων) χρεωστούν να προσέλθωσιν εις την διέθυνσιν του Διδασκαλείου προς εξέτασιν**"⁶. Το Διάταγμα προβλέπει την δημιουργία ενός Δημοτικού Σχολείου σε κάθε Δήμο. Τα πρώτα Δημοτικά Σχολεία όμως ιδρύονται στις πρωτεύουσες των επαρχιών εξαιτίας της έλλειψης Δημοδιδασκάλων και κατάλληλων σχολικών κτιρίων⁷. Έτσι η επαρχία Καλλιδρόμης αποκτάει το δικό της Δημοτικό Σχολείο στην πρωτεύουσά της Οιχαλία (Καρπενήσι) το 1835. Το 1838 ο Διοικητής⁸ Ευρυτανίας προτρέπει τους δημάρχους της Επαρχίας να κάνουν αιτήσεις για να γίνουν Δημοτικά Σχολεία στις έδρες των δήμων τους⁹. Μετά το 1836 και μετά το Β.Δ. "**Περί συγχωνεύσεως δήμων**"¹⁰ στην Διοίκηση Ευρυτανίας (Επαρχία Καλλιδρόμης) λειτουργούν οι εξής επτά δήμοι: **Οιχαλίδος με πρωτεύουσα την Οιχαλία (Καρπενήσι), Αρακυνθίων με πρωτεύουσα τον Προυσό, Αγραίων με πρωτεύουσα το Κεράσοβο, Απεραντίων με πρωτεύουσα τη Γρανίτσα, Ευρυτάνων με πρωτεύουσα το Κρίκελο, Κτημενίων με πρωτεύουσα το Φουρνά και Παρρακαμπυλίων με πρωτεύουσα τον Άγιο Βλάσιο**¹¹.

Το Μεγάλο Χωριό ανήκει στον Δήμο Οιχαλίας ο οποίος έχει Δημοτικό Σχολείο από το 1835. Οι Μεγαλοχωρίτες βλέποντας ότι η δημιουργία σχολείου στο χωριό τους δεν είναι στις άμεσες προτεραιότητες του Διοικητή αποφασίζουν μόνοι τους για την ίδρυση του σχολείου τους. Έτσι, αφού τελείωσαν με δικά τους έξοδα το νέο κτίριο του σχολείου¹², διορίζουν με συμβολαιογραφική πράξη

αντιπρόσωπό τους τον συγχωριανό τους δάσκαλο Αθανάσιο Πριγγιφιλόπουλο και τον στέλνουν αμέσως στην Αθήνα¹³. Στις 2 Μαρτίου 1839, ο Πριγγιφιλόπουλος καταθέτει στην "επί Εκκλησιαστικών και Δημοσίου Εκπαιδεύσεως, Βασιλική γραμματεία της Επικρατείας" τη συμβολαιογραφική πράξη των Μεγαλοχωριτών και ένα δικό του υπόμνημα στο οποίο τονίζεται η αναγκαιότητα δημιουργίας Δημοτικού Σχολείου στο Μεγάλο Χωριό. Μέρος αυτού του υπομνήματος είναι¹⁴: "**Οι εντολές μου Μεγαλοχωρίται μ' όλα τα εκ της αχρηματίας των προσκόμματα, και την δεινήν θέσιν εις ην ευρίσκονται ένεκα των οποίων έπαθον εις όλον το διάστημα του Ιερού Αγώνος, αφ' ενός μεν μέρους ορμώνοντι από φιλομαθείς και φιλοκαλίας αισθήματα, αφ' ετέρου δε επιστηριζόμενοι εις το φιλόμουσον και την πατρικήν πρόνοιαν της Β. Ταύτης Γραμματείας ενεργώντας φιλογενώς και συμφώνως με τας ευνοϊκάς βουλάς της Α.Μ. ανήγηρον εκ βάθρων αλληλοδιδασκτικόν Σχολείον χωρητικόν εκατόν πενήκοντα παιδών δι' ιδίων των εξόδων προς φωτισμόν ουχί μόνον της Νεολαίας του Μεγαλοχωρίου, αλλά και των περίξ χωριών της Επαρχίας, ήτις μέλλη να συρρέυση εκεί ένεκα της κεντρικής θέσεώς του και άλλων πολλών ευκολιών, τας οποίας θέλει έχει η μαθητευομένη νεολαία**".

Ο Αθανάσιος Πριγγιφιλόπουλος, αφού πήρε τη διαβεβαίωση ότι θα ιδρυθεί Δημοτικό Σχολείο στο χωριό, παρέλαβε τα απαραίτητα βιβλία και αρχίζει να προετοιμάζει τους πρωτόσχολους¹⁵ μαθητές για να λειτουργήσει το σχολείο όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Για όλα αυτά, ο πάρεδρος του χωριού Γεώργιος Πριόβολος ενημερώνει τον Δήμαρχο Οιχαλίων και ζητάει την επίσκεψη του επίσημου διορισμού του διδασκάλου¹⁶.

Προς το Β. Δημαρχείον Οιχαλίων.

Σπεύδω να αναφέρω, Κύριε Δήμαρχε, ότι κατά το Μέγα Χωριόν Αλληλοδιδασκτικόν σχολείον, αφού υπερνικήσαμεν όλα τα εμπόδια της αχρηματίας, ετελειοποιήθη και ο διδάσκαλος κύριος Αθανάσιος Πριγγιφιλόπουλος ήρχησε να προπαρασκευάζη τους προτοσχόλους. Προς το παρόν συνήχθησαν ως τριάκοντα μαθηταί, και αναμφιβόλως ήδη ότι ετελειοποιήθη το σχολείον όπερ είναι χωρητικόν ενενήκοντα μαθητών, θέλει αυξήσει πολύ ο αριθμός των. Ως υλικόν του σχολείου τούτου οίον αβάκια, βιβλία και του λοιπού θέλουν χρησιμεύσει εκείνα μεν τα οποία ευαρεστήθη η Κυβέρνησις και επροίκησε το αυτό κατάστημα, ο δε μισθός του Διδασκάλου, δι' έλειπιν άλλων μέσων θέλει πληρωθή προς το παρόν παρά των φοιτησάντων μαθητών, αν και πενήτων, και πατά του βοηθήματος, το οποίον θέλει ήθησθαι εις τους Δημοτικούς προϋπολογισμούς δια τους τοιούτους σκοπούς.

Παρακαλείσθε λοιπόν Κύριε Δήμαρχε να θέσητε υπ' όπιν της προϊσταμένης Σας αρχής αντίγραφον της παρούσης διά να ενεργηθή όσον ένεστι τάχιον, ο διορισμός του ειρημένου Διδασκάλου Κυρίου Αθανασίου Πριγγιφιλόπουλου.

Εν Οιχαλία τη 11 Ιουλίου 1839

Ο Πάρεδρος του Μεγάλου Χωρίου Γεώργιος Πριόβολος.

Τελικά η "επί των Εκκλησιαστικών και Δημοσίου Εκπαιδεύσεως, Βασιλική γραμματεία της Επικρατείας" στέλνει το έγγραφο διορισμού του Α. Πριγγιφιλόπουλου στον Διοικητή Ευρυτανίας στις 28 Ιουλίου 1839¹⁷.

"Προς Διοικητήν Ευρυτανίας:

Επαινούντες τον ζήλον και τας προσπάθειάς των κατοίκων Μεγάλου Χωρίου δεχόμεθα την πρότασίν σας περί διορισμού του δημοδιδασκάλου κ. Πριγγιφιλοπούλου του οποίου τον διορισμόν σας αναγγέλουμεν μισθοδοτημένου εκ του δημοτικού ταμείου.

Προσκαλείσθε να ενεργήσετε την εγκαθίδρυσιν αυτού κατά την τάξιν και να φανερώσητε την ευχαρίστησιν της Κυβερνήσεως προς τε τους κατοίκους του Μεγαλοχωρίου και προς αυτόν τον δημοδιδάσκαλο κ. Πριγγιφιλόπουλο, δια τας οποίας κατέβαλον προσπάθειάς προς ανέγερσιν του σχολείου. Εν Αθήναις 28 Ιουλίου 1839. Ο Γραμματεύς".

Τον Αύγουστο του 1839 αρχίζει να λειτουργεί επίσημα το Δημοτικό Σχολείο με μαθητές από το

Μεγάλο Χωριό, το Μικρό Χωριό και την Καρύτσα¹⁸. Χρόνο με το χρόνο αυξάνονταν οι μαθητές και τον Ιανουάριο του 1842 συμμετέχουν στις εξαμηνιαίες εξετάσεις του Σχολείου¹⁹ εξήντα έξι μαθητές²⁰.

Λίγο αργότερα ο Πριγγιφιλόπουλος παραιτείται, για προσωπικούς λόγους, και τον Φεβρουάριο του 1842 τη θέση του στο Δημοτικό Σχολείο του Μεγάλου Χωριού παίρνει ο Δημοδιδάσκαλος Δ. Ιερογεωργιάδης.

"Εν Αθήναις την 28 Φεβρουαρίου 1842²¹

Προς τον Διοικητήν Ευρυτανίας

Την περί αντικαταστάσεως του εις Μεγαλοχώριον Δημοδιδασκάλου κ. Πριγγιφιλοπούλου πρότασίν σας, επειδή επανέλαβεν ήδη αυτός ούτος ο Δημοδιδάσκαλος εξαιτούμενος ομοίως την από ταύτης της θέσεως παραίτησίν του. Ενεργήσαμεν ήδη την αντικατάστασίν ταύτην διορισθέντος του Δημοδιδασκάλου γ' τάξεως κ. δ. Ιερογεωργιάδου...".

Ο περιορισμένος χώρος του περιοδικού δεν μας αφήνει περιθώριο να ασχοληθούμε και με την μετέπειτα πορεία του Σχολείου, που έχει και αυτή ιστορικό ενδιαφέρον για την περιοχή μας και ιδιαίτερα για την καλή συνεργασία των τριών γειτονικών χωριών.

Κώστας Καραμέτας

1. Ι. Λ. Αρμανσπεργκ, Γ. Λ. Μάουερ και Κ. Γ. Έιδικ.
2. Αργότερα οι Γραμματείες ονομάζονται Υπουργεία. Στο ίδιο διάταγμα το άρθρο 5 προβλέπει ότι "Η ολομέλεια των Γραμματειών της Επικρατείας σχηματίζει το Υπουργικό Συμβούλιο".
3. Και της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Η δημόσια και η ιδιωτική εκπαίδευση όλων των βαθμίδων προβλέπονται στο ίδιο διάταγμα. Β.Δ. 9744/4/16 Ιανουαρίου 1834. "Περί των διδασκηρίων καθ' όλου" Γ.Α.Κ. Υ.Ε.Δ.Ε. Φάκ. 1419.
4. Τελειώνοντας ένας μαθητής την Τετάρτη τάξη του Δημοτικού Σχολείου μπορεί με εξετάσεις να πάει στην πρώτη τάξη του Ελληνικού Σχολείου.
5. Γ.Α.Κ. Υ.Ε.Δ.Ε. Η επί των Εκκλησιαστικών και Δημοσίου Εκπαιδεύσεως, Βασιλική Γραμματεία της Επικρατείας προς τους Νομάρχας. Αρ. Πρωτ. 3267/1/13 Μαΐου 1834 Φακ. 1456.
6. Οι εξετάσεις των υποψήφιων Δημοδιδασκάλων γίνονται δημοσίως και παρουσία ακροατηρίου. Γ.Α.Κ. Υ.Ε.Δ.Ε. Φάκ. 1456 "Περί δημοδιδασκάλων εν γένει" Άρθρο 14.
7. Ο Καποδίστριας καθιέρωσε την αλληλοδιδασκτική ως ενιαία μέθοδο διδασκαλίας σε όλα τα σχολεία της χώρας. Στην αλληλοδιδασκτική μέθοδο ο δάσκαλος ασχολιόταν περισσότερο με τους πιο προχωρημένους μαθητές και αυτοί με τη σειρά τους ασχολιόντουσαν με τους αρχάριους ή πιο αδύνατους. Δεν απαιτούσε την ύπαρξη μεγάλου αριθμού δασκάλων και διευκόλυνε ακόμα περισσότερο την μαζικότερη εκπαίδευση στο νεοσύστατο Κράτος. Οι προδιαγραφές της οικοδομής των αλληλοδιδασκτικών σχολείων, η απαραίτητη επίπλωσή τους, τα αναγκαία όργανα διδασκαλίας και ο τρόπος διδασκαλίας προβλέπονταν σε εγχειρίδιο που εκδόθηκε το 1829 και εφαρμοζόταν και στην κυβέρνηση του Όθωνα. Στο Μεγάλο Χωριό λειτουργούσε Αλληλοδιδασκτικό σχολείο, το οποίο έκλεισε το 1835, γιατί ούτε το κύριο πληρούσε τις συγκεκριμένες προδιαγραφές ούτε και ο δάσκαλος είχε την ιδιότητα του Δημοδιδασκάλου. Με αυτό το Σχολείο θα ασχοληθούμε μια άλλη φορά.
8. Με το Β.Δ. 20-6 (2-7)-1836 "Περί διοικητικού διοργανισμού του Κράτους" Φ.Ε.Κ. 28/21-6-1836. ο Έπαρχος ονομάζεται πλέον Διοικητής και η Επαρχία Καλλιδρόμης μετονομάζεται σε Διοίκηση Ευρυτανίας.
9. Τελικά όλα τα Δημοτικά Σχολεία ιδρύθηκαν στις έδρες των Δήμων εκτός από το σχολείο του Δήμου Ευρυτάνων που λειτουργήσε στη Δομνίστα και όχι στο Κρίκελο.
10. Φ.Ε.Κ. 62/(3-11-1836)
11. Πριν το Β.Δ. "Περί συγχωνεύσεως των Δήμων" στην Επαρχία Καλλιδρόμης λειτουργούσαν δε-

- κατρείς Δήμοι. Οιχαλίων, Πολιτοχωρίων, Ευρυτάνων, Αμπλιαντιών, Πετραίων, Αρακυνθίων, Παρακαμπυλίων, Αγιοβλασιτών, Αγραίων, Κυφαιών, Κτημενίων, Αλλοπίων, Απεραντίων.
12. Από τα οκτώ Δημοτικά Σχολεία που ιδρύθηκαν, μόνο του Μ. Χωριού, της Δομνίστας και του Κεράσοβου λειτούργησαν εξαρχής σε νεόδμητα κτίρια.
13. Γ.Α.Κ. Υ.Ε.Δ.Ε. Φακ. 2181. Αριθμός συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου εγγράφου 225.
14. Γ.Α.Κ. Υ.Ε.Δ.Ε. Φακ. 2181. αρ. εγγρ. 4, 5.
15. Πρωτόσχολοι ή οδηγοί είναι οι μαθητές που είχαν γνώσεις και τους χρησιμοποιούσαν οι Δημοδιδάσκαλοι για να διδάσκουν τους αρχάριους μέσα σε αυστηρά καθορισμένο πλαίσιο.
16. Αρ. πρωτ. 2241 /16 Ιουλίου 1839. Γ.Α.Κ. Υ.Ε.Δ.Ε. Φακ. 2182.
17. Γ.Α.Κ. Υ.Ε.Δ.Ε. Φακ. 2186. Αρ. εγγρ. 27, 28.
18. Η ορθογραφία χωριών και περιοχών είναι αυτή που υπάρχει στα συγκεκριμένα έγγραφα.
19. Οι εξετάσεις των μαθητών γίνονται από την "επιθεωρητική επιτροπή" παρουσία ακροατηρίου. Την επιθεωρητική επιτροπή αποτελούσαν ο Έπαρχος, ο Ειρηνοδίκης της Επαρχίας, ένας δάσκαλος από άλλο σχολείο και ένας ιερωμένος που διορίζονται από τον Νομάρχη και τέλος από δύο έως τέσσερις κατοίκους που διορίζονται από το Επαρχιακό συμβούλιο και αποτελούν την μόνιμη επιθεωρητική επιτροπή του σχολείου. Γ.Α.Κ. Υ.Ε.Δ.Ε. Φακ. 2182.
20. Ανάμεσά τους είναι τέσσερις μαθήτριες, η Αγγελική και η Ευφροσύνη Δανιήλ, κόρες παντοπώλη, η Ευφημία Κυττέα, κόρη ιατρού και η Μαρία Παπανικολάου, κόρη εμπόρου, δεν φαίνεται από ποια χωριά είναι οι μαθήτριες. Γ.Α.Κ. Υ.Ε.Δ.Ε. Φακ. 2182.
21. Αρ. πρωτ. 12497/22-2-1842. Η "επί των Εκκλησιαστικών και Δημοσίου Εκπαιδύσεως, Βασιλική Γραμματεία της Επικρατείας" προς τον Διοικητή Ευρυτανίας, Γ.Α.Κ. Υ.Ε.Δ.Ε. Φακ. 2182.

Από τα παλιά Το ταχυδρομείο του χωριού

Γράφει: **Η Ελένη Παΐδα**

Στις αρχές του 20ού αιώνα κατά τις αφηγήσεις της μητέρας μου δεν υπήρχε ταχυδρομείο στο χωριό.

Μια φορά την εβδομάδα ερχότανε ένας ταχυδρόμος από το Καρπενήσι με το μουλάρι και μόλις έφτανε στα πρώτα σπίτια του χωριού, στα Λαπαίικα, σφύριζε με μια ντουντούκα για να κάνει γνωστή την άφιξή του.

Στην πλατεία και στη βορεινή πλευρά της υπήρχε ένα διώροφο κτίσμα του Κων/νου Σώκου, που το ισόγειό του ήταν καφενείο και εκεί κατέλυε ο ταχυδρόμος και τρέχανε οι χωριανοί να πάρουν και να στείλουν γράμματα και δέματα.

Τα γράμματα την εποχή εκείνη ήταν ο μόνος τρόπος επικοινωνίας των χωριανών με τον υπόλοιπο κόσμο και με τους δικούς τους ανθρώπους, που ζούσαν και εργαζόταν σε άλλα μέρη της πατρίδας μας και του εξωτερικού, κυρίως στην Πόλη και την Αμερική.

Πόσες χαρές, λύπες, λαχτάρες, αγωνίες και προσμονές μετέφερε εκείνο το μουλάρι στους ανθρώπους που το περίμεναν κάθε εβδομάδα.

Αργότερα, τη μεταφορά του ταχυδρομείου ανέλαβαν δύο συγχωριανοί μας, ο Βασίλης Χαντσαντώνης και ο Θανάσης Σκούδας, οι οποίοι εναλλάξ καθημερινά με τα μουλάρια τους έκαναν τη διαδρομή Μεγάλο Χωριό-Καρπενήσι.

Η μητέρα μου πολλές φορές και με έμφαση μου τόνιζε την εξυπηρέτηση που προσέφεραν οι δυο

αυτοί άνθρωποι στους συγχωριανούς, γιατί εκτός από τη μεταφορά του ταχυδρομικού σάκου έκαναν και άλλες εξυπηρετήσεις και παραγγελίες και μάλιστα με πολύ ευσυνειδησία και τιμιότητα.

Αργότερα ιδρύθηκε το Ταχυδρομείο - Τηλεγραφείο - Τηλεφωνείο (Τ.Τ.Τ.) στο "Παλιό Σχολείο" με προϊστάμενο το Γαλανό.

Ως πρώτος τηλεφωνητής στο ταχυδρομείο εργάστηκε ο εθνομάρτυρας Διονύσιος Κ. Μαντζιούτας, ο οποίος εκτελέστηκε από τους Ιταλούς στο Μεγάλο Χωριό.

Τη θέση ανέλαβε ο αδελφός του Γεώργιος Μαντζιούτας, ο οποίος υπηρέτησε ως Διευθυντής για πολλά χρόνια, μέχρι τη συνταξιοδότησή του.

Θυμάμαι τις Κυριακές μετά τη λειτουργία ο ταχυδρόμος στεκόταν κάτω από το ταχυδρομείο και μοίραζε τα γράμματα.

Αργότερα από το Παλιό Σχολείο το ταχυδρομείο μεταφέρθηκε στο μαγαζί του Θεόδωρου Ζηνέλη και από εκεί στο μαγαζί του Τριχιά το 1973. Διευθυντής διορίστηκε ο Χριστόφορος Λαμπρόπουλος από τον Προυσό που εξυπηρετούσε το χωριό με μεγάλη ευσυνειδησία και τιμιότητα για περίπου είκοσι χρόνια.

Από το 1973 υπηρέτησε μέχρι το 2007 ως διανομέας ο κ. Κων/νος Καραμπέτσας εξυπηρετώντας όχι μόνο το χωριό μας αλλά και τα γειτονικά χωριά με εντιμότητα και υπευθυνότητα, ακόμα και με αντίξοες καιρικές συνθήκες.

Μετά τον κ. Λαμπρόπουλο, τη διεύθυνση του ταχυδρομείου ανέλαβε η κ. Βάσω Πυρροσκή μέχρι το 2000, οπότε και έκλεισε οριστικά το ταχυδρομείο.

Για μια δεκαετία ερχόταν ένας ταχυδρόμος από το Καρπενήσι και το 2010 σταμάτησε και αυτός.

Σήμερα οι κάτοικοι του χωριού εξυπηρετούνται με ταχυδρομικές θυρίδες που έχουν τοποθετηθεί στην είσοδο του Δημαρχείου.

Σήμερα η επικοινωνία των χωριανών είναι ευκολότερη ακόμα και χωρίς την ύπαρξη ταχυδρομείου, με την εξέλιξη της τεχνολογίας στην τηλεφωνία και το διαδίκτυο.

Η ζωή εξελίσσεται και οι άνθρωποι την ακολουθούν.

Μια λαϊκή ιστορία (25 Νοέμβρη το 2010)

Γράφω πως δουλεύανε οι υδρόμυλοι του χωριού μας πριν από 50-60 χρόνια και πλέον όλοι δουλεύανε με τα νερά του Κεφαλοβρύσου. Ο μακαρίτης παππούς Βαστάκης Κώστας ήταν παππούς του εδου. παπα-Κώστα Βαστάκη, είχε 2 υδρόμυλους και έφτιαχνε το καλύτερο αλεύρι και ο κόσμος τον προτιμούσε. Τον χωριανό μύλο στη Μπούχαλη τον δούλευε ο Θανάσης Νζιαβέλης καταγόμενος απ' την Καρίτσα. Ο Νζιαβέλης ήταν καλός μάστορας ξυλουργός σε πορτοπαράθυρα και στις στέγες σπιτιών τσιατές. Φτιάχνοντας την στέγη στα πρόχειρα θα κάρφωνε ένα ξύλινο σταυρό στον οποίο θα κρεμάγανε τα δώρα. Έθιμο ήταν ο νοικοκύρης του σπιτιού, γειτόνοι, συγγενείς, φίλοι θα πήγαιναν κάποιο δώρο, ένα πουκάμισο, ένα ζεύγος κάλτσες, μια πετσέτα, χειρομάνδυλο κ.λπ. Ο αρχιμάστορας θα διαλαλούσε μεγαλόφωνα καλώς όρισε το δώρο του τάδε, τον ευχαριστούμε. Ο δωρητής θα έλεγε καλορίζικο το σπίτι, να ζήσουν να το χαίρονται κ.λπ. Στον υδρόμυλο που δούλευε ο Νζιαβέλης πήγε ο γείτονάς του Κώστας Κατής, άλεσε το καλαμπόκι του πήρε το μουλάρι του να το φορτώσουν, το μουλάρι ήταν ζαγκάζικο ούικ-ούικ να κλωσήσει Κώστα θα σε σκοτώσει αυτό του λέει ο μπάρμπα Θανάσης πρόσεξε το είδες πλένε Θεός να φυλάει απ' τα κοντνά τ' μπλαριού κ' απ' το μπρουσό τ' Δεσπότ' πω πω! Αν το διαβάσει κάνας Δεσπότης τι θα λέει... Κάθε άνθρωπος έχει κι τα καλαμπούρια του. Ένα άλλο περιστατικό με Νζιαβέλη με Μανώλου Ευρώπη "Ευρώπη" ήταν μια λεβεντόγρια Μπουμπουλίνα τον Μανώλη δεν τον θυμήθηκα παιδιά δεν είχαν προτού τελειώσει το πό-

τισμα του κήπου της κόβει το νερό ο Νζιαβέλης βγαίνει από πάνω η Βρώπη με το τσαπί στα χέρια Θανάσ' ε Νζιαβέλ' μη μ' κόβσ' το νερό δεν τελειώσα άμα τελειώσω θα το γυρίσω κατ' και θαρθει στον κήπος συκόν νόνα πόδι επάνω τ' αμολάει 2-3 πουρδές η Βρώπ' φεβγ' κι πάντα φέβγ' ο Νζιαβέλης μισογκλώνας τι θάκανε. Η Βρόπ' ήταν διάσημη στις πουρδές όπως τα μιλούσε κάπως βραχνά. Ήταν ωραία.

Του Παίδα ο υδρόμυλος λίγο δούλευε καθ' όσον ήταν σε απόκρυφο μέρος και νεόχτιστος τότες. Του Κανζιά ο μύλος δούλευε πολύ καλά, παλιός υδρόμυλος. Στο Γαύρο τώρα του Καρδαρά τον μύλο τον είχε επί ενοικίου ο Νίκος Χάσκος ο μακαρίτης ο μπαρμπα-Νίκος καταγόμενος απ' τα Δολιανά. Ήταν πατέρας της Μαρίας σύζυγος του Γιώργου Καλύβα μακαρίτη. Εμείς τότε απ' τα πέρα αλώνια Μηλιά δεν μας ερχόταν βολικά να πάμε στο Γαύρο να αλέσουμε καλαμποκι ή ό,τι άλλο. Ήταν όμως λιγοστεύανε τα νερά του Κεφαλοβρύσου δεν δουλεύανε οι μύλοι στο χωριό, αναγκαστικά πηγαίναμε στο Γαύρο. Απ' ό,τι θυμάμαι φώτισσα μια φοράδα το καλαμποκι κι τ' όνομα της φοράδες την λέγαμε Έντα της δώσαμε το όνομα της κόρης του φασίστα Μουσολίνι. Όταν πήγα στο μύλο και με είδε ο μακαρίτης ο μπαρμπα-Νίκος μου λέει: Άμα σας μαζεύει για χέσιμο τότε έρχεστε σε μένα. Ε δίκιο είχε ο φουκαράς. Τέλος πάντων κατεβάσαμε το φορτίο απ' τη φοράδα, συνέχεια τόβαλε αλέστηκε, περίμενα λίγο, ε φορτώσαμε το αλεύρι, κράτησε βεβαίως τα αλεστικά του και έφυγα για το σπίτι. Αργότερα που έκλεισε ο μύλος δεν τον δούλευε κανείς αναγκαστικά πηγαίναμε στο Κλαψί και αλέθαμε στον υδρόμυλο του Μήτσιου Ξεκάρφωτου.

Τώρα έχουμε χρόνια, απαλαχτήκαμε από άλεσμα εφόσον δεν καλλιεργούμε τι να αλέσουμε; Δεν γράφω περισσότερα τα πολλά λόγια φτώχια λέει μια παροιμία.

Φώτιος Δ. Βονόριτας
Γεωργο-Κτηνοτρόφος

* Διατηρούμε την ορθογραφία και το ύφος του συγγραφέα
Φ.Μ.Χ.

Τράπεζα Αίματος

Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών

**Μια σταγόνα αίμα
μια ολόκληρη ζωή.
Γίνε κι εσύ εθελοντής
αιμοδότης!
Μην αφήνεις
την ελπίδα να καθεί**

Μεγάλο Χωριό 1940-1941

Τα τύμπανα του πολέμου άρχισαν να ηχούν

Ήταν μήνας Οκτώβρης. Η καλοκαιριάτικη ανομβρία με τις μεγάλες ζέστες συνεχιζόταν και τα νερά στις πηγές και τα αυλάκια στέρεψαν. Αυτό ήταν ευνοϊκό για τα κλήματα που ήταν φορτωμένα με άφθονα ροδοκόκκινα σταφύλια.

Ο τρύγος άρχισε νωρίτερα απ' άλλα χρόνια, την πρώτη βδομάδα του μήνα. Όσοι είχαν αμπέλια και πολλές αράδες με κλήματα τό'χαν κρυφό καμάρι. Γέμιζαν τους τάλαρους με λογίων-λογίων σταφύλια, και μετά τα βαρέλια με κόκκινο κρασί, σα ρουμπίνι. Μελίγκρα έπεσε άφθονη στα έλατα και τα μελίτσια έβαλαν μπόλικο μέλι και κερί για να κάνουν οι γιαγιάδες για τα παιδιά και τα αγγόνια την κουλούρα, με αγνό κερί, να την ανάψουν τη Λαμπρή στην εκκλησιά.

Οι μορφωμένοι και οι γραμματιζούμενοι, που ήταν στο χωριό, δεν έδειχναν κανένα ενθουσιασμό για το πλούσιο μπρεκέτι που έδωσε ο Θεός εκείνη τη χρονιά.

Ένα είδος μουγκαμάρας, και διάφοροι ψίθυροι, κυριαρχούσαν στα μικρομάγαζα που μαζεύονταν οι άντρες τα βράδια.

Ο Χίτλερ με το Μουσολίνι που κάμανε συμμαχία ήτανε κακό σημάδι.

Ύστερα, εκείνη η τορπίλη που χτύπησε την "Έλλη" στην Τήνο και τα ιταλικά αεροπλάνα που πετούσαν χαμηλά πάνω από την Πάτρα, μούδιασαν τις ψυχές και σκόρπισαν ένα ακαθόριστο φόβο. Άνεμοι πολέμου φυσούσαν από παντού.

Η συνταρακτική είδηση δεν άργησε να φτάσει. Η 28η του Οκτώβρη 1940 ξημέρωσε αλλιώςτικη. Η γαλήνη που κυριαρχούσε ανάμεσα στους χωρικούς έσπασε και έγινε εφιάλτης.

Οι καμπάνες άρχισαν να χτυπούν ασταμάτητα και τα κακά νέα κυκλοφόρησαν αστραπαία.

Η Ιταλία μας κήρυξε τον πόλεμο, θα γίνει επιστράτευση.

Κάλεσαν πολλές κλάσεις για να πάνε να πολεμήσουν για την πατρίδα. Ανάμεσά τους ήταν και ο Μήτσος. Το άλλο πρωινό, πριν ακόμα χαράξει η μέρα, ένας χωροφύλακας χτύπησε δυνατά την πόρτα και η Διαμάντω τρομαγμένη πήγε να ανοίξει.

Χωρίς καν να πει καλημέρα, και με ένα βλοσυρό ύφος είπε με προστακτική φωνή:

- Φώναξε το Μήτσο να κατέβ' κατ', τον θέλου.

Η φωνή ακούστηκε ένα γύρω στη γειτονιά και πολλοί που δεν έκλειναν μάτι, βγήκαν στο μπαλκόνι για να ιδούν τι γίνεται. Ο Μήτσος, που άκουσε, τινάχτηκε από τον ύπνο και βγήκε στην κορφή από το πλατύσκαλο στο μπαλκόνι. Ο χωροφύλακας, μόλις τον είδε, φώναξε ακόμα πιο δυνατά.

- Είσαι ο Μήτσος τάδε;

- Ναι, εγώ είμαι, είπε εκείνος.

- Να'ρθεις αμέσως στο τμήμα να πάρ' χαρτί και να φύγεις με τσ' άλλνους για τα αλβανικά σύνορα. Γίνεται πόλεμος.

Το μοναδικό ραδιόφωνο στο χωριό το είχε ο κυρ-Αντώνης, ο πλούσιος. Με μια μπαταρία πρόχειρη που τη γιόμιζε με τη δύναμη του νερού ένας καλός εμπειροτέχνης, το έβαλαν να δουλεύει.

Το μόνο που ακουγόταν ήταν εμβατήρια και ο εκφωνητής επαναλάμβανε τα ίδια λόγια πολλές φορές:

Σήμερα την πρωίαν και περί ώρα .... Ιταλικά στρατιωτικά δυνάμεις προσβάλλουν τα σύνορά μας με την Αλβανία. Αι ημέτεροι δυνάμεις αμύνονται του πατρίου εδάφους.

Έτσι ο Μήτσος, σε λιγότερο από είκοσι ώρες, μαζί με άλλους συμπολεμιστές, βρέθηκαν στα αλβανικά σύνορα για να υπερασπιστούν τα πάτρια εδάφη.

Η Διαμάντω μαζί με άλλες γυναίκες βγήκαν να ξεπροβοδίσουν τους άντρες τους πριν ανέβουν

στο φορτηγό που ήταν ένα σαράβαλο, χωρίς αντίσκηνο και χωρίς καθίσματα. Σαν άλλες Σπαρτιάτισσες, με συγκίνηση και δάκρυα, τους ευχήθηκαν να γυρίσουν πίσω νικητές. Ήταν ή επί τας.

- Να φοράς τη μάλλινη φανέλα και τα τσουράπια που σου πλεξα, φώναξε η Διαμάντω την ώρα που το φορτηγό ξεκινούσε.

Μέσα βαθιά στην ψυχή της την βασάνιζαν μαύρες σκέψεις. Σ' ένα τόπο ακόμα ξένο για αυτήν, όπου ο κόσμος δεν την καλοδέχτηκε και μ' ένα παιδί στη σαρμανίτσα, και ένα δεύτερο που είχε δρομολογήσει ο Μήτσος πριν φύγει, άρχισε να τα βλέπει ακόμα πιο σκούρα.

Η μόνη της απαντοχή ήταν η γριά Μπερμπίλω η νταρντάνα, που την είχε αποκούμπι να μολογάει τον πόνο της, και εκείνη να την ορμητεύει τι να κάνει όταν είχε προβλήματα με το δραγάτη και κείνο το χωροφύλακα τον τσαμπουκαλή, που την έπαιρνε από κοντά, ο μπερμπάντης.

Τα νέα από το μέτωπο έρχονταν και έφερναν ρίγη περηφάνιας για τις νίκες του στρατού μας, αλλά και μεγάλο φόβο αν θα αντέξει η Ελλάδα μέχρι το τέλος.

Ο Ζαρίφης, ο κυρ-Αντώνης ο πλούσιος και πέντε έξι άλλοι από την Πόλη, αποκλείστηκαν στο χωριό λόγω των πολεμικών γεγονότων. Μαζί τους αποκλείστηκαν και μερικοί που ήρθαν από την Αμερική και άλλα μέρη αλαργινά, για να βοηθήσουν την πατρίδα στις δύσκολες ώρες που περνούσε.

Τα βράδια, μαζωμένοι στα μαγαζιά, γύρω από τη μικρή πλατεία, μ' ένα μισοαδειανό ποτήρι κρασί στο χέρι και ένα τσιγάρο στριμμένο στο καλαμποκόφυλλο, έκαναν άτυπες συζητήσεις με τις ώρες, τι πρέπει να γίνει, αν τα πράγματα πάνε στο χειρότερο.

Ο κυρ-Γραμματικός με τον κυρ-Αντώνη και το Ζαρίφη, που ήταν λέει πολυταξιδεμένοι και ο λόγος τους είχε μεγαλύτερη πέραση, πρότειναν διάφορες λύσεις, αν ο εχθρός σπάσει το μέτωπο και εισβάλλει στην Ελλάδα.

Ωστόσο, αυτό δεν έγινε. Ο Ντούτσε ο φανφαρόνος, με τα φανταχτερά φτερά στο καπέλο και την αγιάτρευτη αλαζονεία που τον κατάτρεχε, έσπασε τα μούτρα του μπροστά στο στρατό μας. Με λιγότερα πολεμικά μέσα, αλλά οπλισμένοι με γρανιτένια θέληση, οι Έλληνες φαντάροι σάρωσαν τον Ιταλό εισβολέα, μέσα βαθιά στην Αλβανία, με την ξιφολόγχη και την πολεμική ιαχή "αέρα, αέρα".

Η είδηση γρήγορα πέρασε στα πέρατα της γης. Οι Έλληνες πολεμούν σαν ήρωες. Η φούσκα Ντούτσε ξεφτιλίζεται στα βουνά της Αλβανίας. Ο γαμπρός του Μουσολίνι, Τσιάνο, που διευθύνει τις επιχειρήσεις, ανακαλείται πίσω στη Ρώμη να δώσει λόγο. Ο Χίτλερ πεισιμώνει και απογοητεύεται.

Πίσω στα μετόπισθεν, στα βουνά της Ρούμελης και γύρω από το Βελούχι, υπήρχε ένα είδος σαν αίσθημα ασφάλειας.

Αν ο εχθρός μπει, δεν θα έρθει στα βουνά, και αν το κάμει, θα τον χτυπήσουμε αλύπητα, έλεγαν οι παράγοντες.

Τα μόνα που δεν καταλάβαιναν από πόλεμο και συνέχιζαν την αέναη ειρηνική ζωή τους, ήταν τα αγέραστα βουνά, τα δέντρα, τα ζώα και τα λογιών-λογιών έντομα και πουλιά. Αυτά επέμεναν να συνεχίσουν τη ζωή ειρηνικά.

Ήταν οι βρυσούλες με τα γάργαρα νερά και τα ποτάμια που κύλαγαν, αλλού γοργά και αλλού ήρεμα, παίζοντας την ίδια μουσική μέρα και νύχτα σα να μη γίνεται τίποτα. Μόνο οι άνθρωποι είχαν το πρόβλημα.

Στα χωριά, ήταν τα μικρά παιδιά που δεν καταλάβαιναν ακόμα τι πάει να πει πόλεμος. Τα μικρά παιδιά με το μπαλωμένο κοντό παντελονάκι, που ερωτεύονταν, τσακώνονταν και πάλι την άλλη μέρα, ήταν ξανά μαζί και αντάμα.

Τις γυναίκες που τους πήραν τον άντρα στην Αλβανία και τις άλλες που ήταν χωρίς αποκούμπι, Τις έζωναν τα φίδια πώς θα μεγαλώσουν τα νέα βλαστάρια και αν θα ιδούν ξανά το σύντροφό τους να γυρίζει ζωντανός.

Στα ευρυτανικά βουνά τα έλατα αγέρωχα ύψωναν την κορμοστασιά τους και ανέβαιναν όλο και πιο ψηλά προς τον ουρανό, δείχνοντας μια περιφρόνηση για την ανθρώπινη ασημαντότητα και τον πόλεμο.

Η Καλιακούδα έμοιαζε να κουβεντιάζει με τη Χελιδόνα απέναντι, όταν έπεφτε η νύχτα και φουσούσε ο βοριάς που ερχόταν παγωμένος από το Βελούχι.

Τα έλατα στον Άι-Λια χόρευαν σαν λυγρές μπαλαρίνες με το ρυθμό του αέρα, αλλά, πάντα γύριζαν και στέκονταν ολόρθα σαν πελώριες λαμπάδες για να κρατήσουν ψηλά τη ρουμελιώτικη λεβεντιά. Έδειχναν και αυτά την αιώνια ξενοιασιά τους.

Τα μανάρια που φύλαγε ο κόσμος για τα Χριστούγεννα, το χοιρινό και το αρνί της διπλανής οικογένειας και γι' αυτά τίποτα δεν άλλαξε. Έπαιζαν τα μικρά παιδιά με το Χριστουγεννιάτικο μανάρι, και εκείνο έδειχνε όλη του την εμπιστοσύνη και την αγάπη του τρέχοντας από πίσω τους. Δεν ήξεραν ούτε αυτά τι είχαν στο μυαλό τους τα μεγάλα αφεντικά. Η μοίρα τους ήταν προδιαγραμμένη. Όπως κάθε χρόνο, κάποιος θα έπαιρναν τα... κατάλληλα εργαλεία, θα πέρναγαν από σπίτι σε σπίτι για να τα σφάξουν και να τα κρεμάσουν στο μπαλκόνι, σε μικρότερα κομμάτια.

Τα χελιδόνια και τα άλλα διαβατάρικα πουλιά έφυγαν από το Σεπτέμβρη για το μακρινό ταξίδι τους αφήνοντας πίσω τη φωλιά τους έρημη, κάτω από μπαλκόνια και χαγιάτια.

Η Διαμάντω, με το Μήτσο να βρίσκεται στα αλβανικά σύνορα, χλίβονταν μόνη της να κουβαλάει ζαλιγκωμένη μπάτσες από έλατο για να ταΐσει τις γίδες να κατεβάσουν λίγο γάλα για το παιδί.

Η κυρά Καλλιόπη, η Κωνσταντινουπολίτισσα, είχε δεν είχε δουλειά, τη λυπόταν και την έπαιρνε πού και πού να συγυρίσει το σπίτι, να σαρώσει τις αυλές και να της κάνει θελήματα. Τα προβλήματα της Διαμάντως δεν είχαν τελειωμό. Έρχονταν μέρες που δεν είχε λάδι, ούτε αλάτι να βάλει

στα φασόλια. Η μπομποτά, λιγιστή και μετρημένη, ξεραινόταν. Για να μπορέσει να φαγωθεί έπρεπε να τη μουλιάζει στο νερό.

Εκτός από την κυρά-Μπιρμπίλω, ο μόνος που της έδειχνε λίγη κατανόηση και ανθρωπιά, ήταν ο κυρ-Γραμματικός.

Μια μέρα, που βρέθηκε σε απόγνωση, έκαμε την αποκοτιά και πήγε να του ζητήσει δανεικά να αγοράσει λίγο λάδι, που είχε ένα μήνα να βάλει στο φαί. Εκείνος, μόλις τά'κουσε, χωρίς δεύτερη κουβέντα, της είπε να πάει να αγοράσει όλα τα χρειαζόμενα και να πει στο μπακάλη να τα χρεώσει στον κυρ-Γραμματικό. Ύστερα η Διαμάντω ξεθάρρεψε λιγάκι και άρχισε να μολογάει τα βάσανά της και τις δυσκολίες που είχε με τον ένα και τον άλλο. Εκείνος, αφού αφουγκράστηκε με προσοχή, της αποκρίθηκε:

- Άκουσε, Διαμάντω, και μένανε. Μη μολογάς, παιδάκι μ', τα βάσανά σου στους ξένους. Οι περισσότεροι τα ακούνε βερεσέ, και οι άλλοι χαίρονται. Περνάμε δύσκολες μέρες και η τυραννία φαίνεται θα κρατήσει πολύ, κατά πως λέει το ράδιο και οι 'φημερίδες. Πρέπει να φυλαχτούμε τώρα, τον κακό καιρό, για νά'μαστε καλά τον άλλο.

Στο μέτωπο συνεχίζονταν μάχες σκληρές. Ο μικρός Δαβίδ πολεμούσε το Γολιάθ και σημειώνει νίκες.

Μολαταύτα, τα πολεμικά ρεπορτάζ δεν μπορούσαν πλέον να μην μιλούν για νεκρούς και τραυματίες Έλληνες φαντάρους πάνω εκεί στα βουνά της Ηπείρου και αλλού. Τα μαρμαρένια αλώνια του πολέμου κορφολογούσαν τα νιάτα της Ελλάδας.

Πολλοί Μεγαλοχωρίτες έπεσαν για την πατρίδα από τις πρώτες μέρες του πολέμου χωρίς να γυρίσουν ποτέ στο χωριό. Μαζί με άλλους πολεμιστές πέρασαν στο πάνθεο της αθανασίας.

Γιώργος Σταυράκης

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ

Τηλέφωνα επικοινωνίας: 22370 41502 ή 6934 360406

* * *

ΗΜΕΡΕΣ - ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Παρασκευή - Σάββατο - Κυριακή και αργίες

10.30 - 14.00 από 1/10 έως 31/5

10.00 - 14.00 και 18.00 - 20.00 από 1/6 έως 30/9

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ-ΛΙΑΠΗ Η Μεγαλοχωρίτισσα που άφησε εποχή

Για πολλά χρόνια η Αντιγόνη πολέμησε το πρόβλημα υγείας που της στέρησε τη δυνατότητα να επισκέπτεται το σπίτι της στο Μεγάλο Χωριό που υπεραγαπούσε. Μικρή αδερφή του εθνάρχη και προέδρου της δημοκρατίας Κων/νου Καραμανλή γεννημένη στο χωριό Πρώτη Σερρών. Γνήσια Μακεδόνισσα με παρρησία άπλωσε τα φτερά της να δει και το χωριό του άντρα της να προοδεύει.

Ταξίδι προσκύνημα στον Προυσό. Από αριστερά: Μιχάλης και Αντιγόνη Λιάπη, διευθύντρια Οικοκυρικής Σχολής, αδελφές Τουλούπα, Αγγλίδα δασκάλα και ο γράφων με το κασκέτο.

Μαζί με τον σύζυγο της, δικηγόρο Αθηνών, Κων/νο Λιάπη με εύστοχες παρεμβάσεις στους αρμόδιους φορείς πέτυχαν πολλά για έργα εξωραϊσμού στο Μεγ. Χωριό και την Ευρυτανία γενικότερα.

Ήταν οι δεκαετίες στις οποίες το χωριό μας γνώρισε μια κοσμογονία δράσης σε όλα τα επίπεδα. Το Μεγάλο χωριό πήρε πρώτο το ηλεκτρικό ρεύμα με τη ΔΕΗ να επισπεύδει την επέκταση του δικτύου. Για πολλά χρόνια αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών, λάμπρυνε με την παρουσία της κάθε εκδήλωση, κάθε δραστηριότητα. Ήταν τότε που πρωτοστατούσε να ιδεί το σπίτι του εκάστοτε ιερέα να ολοκληρώνεται για να κατοικήσει ο παπάς του χωριού. Με δικές της πρωτοβουλίες και με την επιρροή που ασκούσε, μαζί με άλλες Μεγαλοχωρίτισσες οργάνωναν πρωτόγνωρες εκδηλώσεις στην Αθήνα, όπως τσάγια, χοροεσπε-

ρίδες, εκδρομές κ.α. με κεντρικό σκοπό τη συλλογή χρημάτων για κοινωφελή έργα.

Δραστήρια καθώς ήταν, ντυμένη απλοϊκά, εμπύχωνε τους πάντες να συμμετέχουν σε όποια πρωτοβουλία ξεκινούσε.

Θα μείνει αξέχαστος ο ζήλος που είχε να ιδρυθεί οικοκυρική σχολή για νέα κορίτσια, να μάθουν την τέχνη της υφαντικής. Η σχολή στεγάστηκε στο σημερινό κτίριο του ιστορικού και λαογραφικού μουσείου. Θυμάμαι ακόμα ένα ταξίδι-προσκύνημα που κάναμε στον Προυσό. Στο τζίπ της MOMA που άνοιγαν τον αμαξιτό δρόμο για το μοναστήρι ήμασταν επτά-οχτώ άτομα, μαζί με τον ενωμοτάρχη του χωριού. Τότε είχα έρθει ταξίδι από το εξωτερικό. Μαζί ήταν και ο Μιχάλης, μαζί με μια νεαρή δασκάλα Αγγλικών.

Κάθε λίγα χιλιόμετρα σταματούσε το τζίπ, η Αντιγόνη κατέβαινε να μοιράσει λουκούμια στους εργάτες και τους στρατιώτες που διάνοιγαν

Με τον αείμνηστο αδελφό της Πρωθυπουργό τότε Κωνσταντίνο Καραμανλή, όταν επισκέφτηκε εκείνος το Μεγάλο Χωριό.

το δρόμο. Γιώργο, να μιλάς Αγγλικά στο Μιχάλη, μου είπε, γιατί σε βλέπω να τα λέτε πολύ με την δασκάλα.

Αυτό με αφόπλισε. Ήταν το ζεύγος Λιάπη που έφερε τη ΜΟΜΑ για να έχουμε σήμερα αμαξινότο δρόμο και να φτάνουμε στον Προυσό σε ένα τέταρτο της ώρας. Τα ίδια χρόνια ξεκίνησε η ανακαίνιση του ξενοδοχείου της πλατείας. Εδώ η Αντιγόνη με νύχια και με δόντια "επιστράτευε" όλους που ήθελαν να δουν το ξενοδοχείο να ολοκληρώνεται. Η ίδια πρωτοστατούσε κουβαλώντας πέτρες και άλλα υλικά, συνεγείροντας με το παράδειγμα της εργάτες και τεχνίτες να την ακολουθούν.

Οι οικονομικές ανάγκες καλύπτονταν από εράνους στην Ελλάδα και την Αμερική. Οι χωριανοί της Αμερικής και του ελλαδικού χώρου, μικροί και μεγάλοι ευεργέτες, έδωσαν αιλόχερα για να δουν το χωριό μας να εξοραίζεται. Βέβαια τα πολλά χρήματα ήρθαν από την πολιτεία. Για να τιμηθεί η προσφορά της Αντιγόνης εντοπίστηκε στην πρόσοψη του ξενοδοχείου μαρμαρίνη πλάκα με το όνομά της "ΑΝΤΙΓΟΝΗ".

Τα χρόνια όμως πέρασαν και η ανθρώπινη αγνομοσύνη βρήκε "το μεγαλείο της". Η πλάκα αφαιρέθηκε, και παρά τις παρεμβάσεις δύο-τριών ατόμων δεν κατέστη δυνατή η αποκατάσταση της. Η απρέπεια είναι παρούσα, επιμένει. Στα χρόνια της Αντιγόνης το Μεγάλο Χωριό είδε καινούριες εκκλησίες να χτίζονται και παλιές να ανακαινίζονται με πρώτη τη μητρόπολη του χωριού, την Αγία Παρασκευή, να γίνονται έργα υποστήριξης ύστερα από μεγάλο σεισμό το 1966.

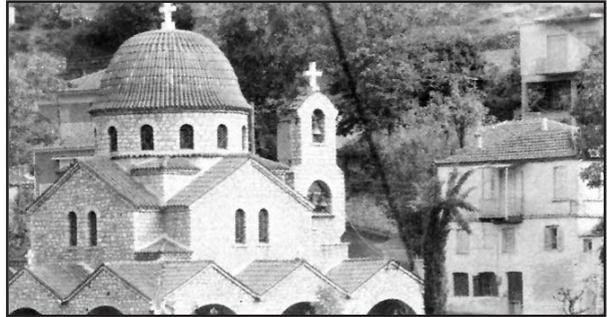
Από χρόνια οι Μεγαλοχωρίτες τιμούσαν τον Άγιο Γεράσιμο τον Μεγαλοχωρίτη που μαρτύρησε στην Κωνσταντινούπολη, χωρίς όμως ο Άγιος να έχει το δικό του "σπίτι", μια εκκλησία. Μαζί με άλλους παράγοντες του χωριού και του Συνδέσμου και με την ένθερμη υποστήριξη της Αντιγόνης αποφασίστηκε να γίνει ένας μεγαλοπρεπής πέτρινος ναός για να στεγασθεί ο Άγιος Γεράσιμος. Σήμερα το χωριό και οι τουρίστες που το επισκέπονται καμαρώνουν την όμορφη εκκλησία στην είσοδο του χωριού. Ο Γαύρος, η γραφική συνοικία του χωριού, δεν έπρεπε να μείνει παραπονεμένη. Έτσι, η Αντιγόνη πήρε και πάλι νέα πρωτοβουλία για την ανέγερση καινούριας εκκλησίας στο Γαύρο για να τιμηθεί η Παναγία η Προυσιώτισσα και οι Ευρυτάνες άγιοι. Με εράνους ανάμεσα στους Μεγαλοχωρίτες, εσωτερικού και εξωτερικού, με επιμονή ενάντια στο χρόνο και με την υποστήριξη του παπά του χωριού μας **Κων/νου Λαμπαδάρη** η εκκλησία της Παναγίας του Γαύρου είναι σχεδόν ολοκληρωμένη για το Γαύρο και τους διαβάτες που περνούν το δεκαπενταύγουστο για να πάνε στον Προυσό.

Τα χρόνια πέρασαν. Ο αδυσώπητος χρόνος είναι αμείλικτος. Η Αντιγόνη ασθένησε. Με το θάρρος μιας Μακεδόνισσας έδωσε τη μάχη για πολλά χρόνια και με τη βοήθεια των παιδιών της, Μιχάλη και Μάρκου, τα κατάφερε. Όμως, το κάλεσμα ήρθε.

Το άγγελμα του θανάτου της έφτασε όταν το προηγούμενο τεύχος της ΦΩΝΗΣ βρισκόταν στο πιεστήριο. Η Μεγαλοχωρίτισσα που άφησε εποχή από τον περασμένο Νοέμβριο (2010) βρίσκεται στη γεπονιά των αγγέλων κοντά στο σύζυγό της που έφυγε νωρίτερα. Εμείς από το Σύνδεσμο, σύσσωμο το Δ.Σ. και όλοι οι Μεγαλοχωρίτες εκφράζουμε θερμά συλλυπητήρια στους δύο καλούς γιους της, τα εγγόνια της και τους ευχόμαστε να κρατήσουν γερά στη μνήμη τους την "ανδρογυναίκα" μάνα τους, την Αντιγόνη.

Γιώργος Σταυράκης

*ΜΟΜΑ: Στρατιωτική υπηρεσία που διάνοιγε δρόμους

Άγιος Γεράσιμος ο Μεγαλοχωρίτης. Πέτρινη, όμορφη εκκλησία στην ανέγερση της οποίας η Αντιγόνη Λιάπη πρωτοστάτησε.

**Φωτογραφίες από το αρχείο
του Τάσου Κοντομέρκου
για να θυμούνται οι παλιοί... και να γνωρίζουν οι νέοι**

Χριστιανική Ένωση Μεγ. Χωριού

Ξενοδοχείο χωριού στα χρόνια της ανακαίνισης. Παπα-Γιάννης (Ζαβός), Φλώρος Νίκος

Εθελοντική δεντροφύτευση Άι-Γιάνη, 1973.

Μεγαλοχωρίτισσα - Μεγαλοχωρίτη

Μην ξεχνάς ποτέ το χωριό σου.

Από σένα εξαρτάται η διατήρησή του, η πρόοδος
και η προκοπή του.

Γι' αυτό έλα με την πρώτη ευκαιρία να πεις κρύο νερό,
ν' αναπνεύσεις καθαρό αέρα, να περπατήσεις τους
δρόμους του, τα σοκάκια που περπάτησες παιδί.

Να θυμηθείς... να ηρεμήσεις.

Επιστροφή στα παλιά με φωτογραφίες

Στις σελίδες που ακολουθούν η ΦΩΝΗ δημοσιεύει μια σειρά από φωτογραφίες (1980-1990) δημοσιευμένες εκείνα τα χρόνια. Όπως λένε οι Κινέζοι, μια φωτογραφία είναι χίλιες λέξεις. Αυτό γιατί κάθε φωτό θυμίζει και επαληθεύει αλήθειες από το παρελθόν, εγείρει συναισθηματικές αναμνήσεις και εντέλει αποδειχνει κάποια πράγματα, τα οποία χωρίς τη φωτογραφία εύκολα ξεχνιούνται. Μέσα από αυτές θα δείτε πρόσωπα γνωστά και αγαπημένα, μερικά από τα οποία, σήμερα, δεν είναι μαζί μας αλλά όλοι τους έβαλαν ένα αγκωνάρι στο οικοδόμημα που λέγεται Σύνδεσμος, για να μπορούμε εμείς να συνεχίσουμε το έργο τους.

Ίσως θα ήταν χρήσιμο εμείς από το Δ.Σ. και με τη δική σας συνεργασία, κάποια μέρα, να συντάξουμε και να τυπώσουμε ένα λεύκωμα με παλιές και νέες φωτογραφίες κάθε συγχωριανού μας που θα ενδιαφερθεί, οπουδήποτε και να βρίσκεται. Με αυτόν τον τρόπο καταγράφεται ανεξίτηλα εικονογραφημένη η ιστορία του χωριού μας μέσα από τα πρόσωπα. Πιστεύουμε πως αυτό είναι μια καλή ιδέα, αλλά χρειάζεται την υποστήριξη όλων μας.

Επιμέλεια Γ. Κ. Σ.

ΜΝΗΜΗ Στο Πνευματικό Κέντρο Ρουμελιωτών

ΕΚΔΗΣΩΛΗ
ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ
ΤΩΝ
ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
ΑΔΕΛΦΩΝ
ΠΟΥΡΝΑΡΑ

Μεγαλοχωρίτες που διακρίθηκαν στην ελληνική κοινωνία. Αριστερά Ανδρέας Πουρνάρας, δεξιά Δημήτρης Πουρνάρας. Φ.Μ.Χ., Α/Β εξάμ., 1996.

The Christmas Project. During the annual meeting of the Association Megalohoriton of America few years ago, the members initiated the project of sending their Christmas wishes to members and friends through the Association's publication ENOSIS by making a small financial contribution to the Association.

Από την τιμητική εκδήλωση για τους αείμνηστους Ανδρέα και Δημήτρη Πουρνάρα στο Πνευματικό Κέντρο Ρουμελιωτών. Φ.Μ.Χ., Α/Β εξάμ., 1996.

Δημήτρης (Τάκης) Τουλούπας. Ο αγωνιστής της Δημοκρατίας, ο πατριώτης, ο πολιτικός.

Ο πρόεδρος της Λέσχης LIONS N. Σμύρνης, κ. Φ. Καλλιάνης επιδίδει την ανωτάτη λαϊονική διάκριση στον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κεντρίας Αφρικής κ.κ. Τιμόθεο. Φ.Μ.Χ., Β' εξάμ., 1992.

Από επίσκεψη του Γιώργου Σταυράκη στη Μεγαλοχωρίτικη ομογένεια στην Αμερική 1990. Φ.Μ.Χ., Β' εξάμ., 1990.

Ο Παπαμιχάλης Βαστάκης, τα παιδιά τους και η πρεσβυτέρα (δεξιά) μετά από βάπτιση σε εγγονάκι. Διακρίνονται οι αφοί Δημ. και Ιωάν. Παλιούρας, η μητέρα τους "Σωτήρο" και οι γυναίκες τους Ντίνα και Ελένη. Φ.Μ.Χ., Β' εξάμ., 1990 ΗΠΑ. Φωτό Γ.Κ.Σ.

Ο Παπαμιχάλης Βαστάκης και η Ελένη Δ. Παλιούρα. Ο πάτερ Μιχάλης φωτογραφημένος φορώντας το πετραχήλι του αείμνηστου ιερέα πατέρα τους Δ. Βαστάκη. Φ.Μ.Χ., Β' εξάμ., 1990 ΗΠΑ.

Πολιτιστική Εβδομάδα Μεγάλου Χωριού, Αύγουστος 1988. Οι τρεις πρώτοι νικητές του αγώνα δρόμου μαζί με τους διοργανωτές. Φ.Μ.Χ., Β' εξάμ., 1988.

Οι μικροί αθλητές ετοιμάζονται για τον αγώνα δρόμου 500 μ.

Παλιά φωτό (Κοκκινιά 1949). Μεγάλη παρέα Μεγαλοχωριτών μαζί με φίλους τους. Διακρίνονται οι: Κων. Μπούρλος, Αθ. Μαργαριτόπουλος, Γεώργ. Κοτρώνης, Γεώργ. Γαβρίλης, Σωτ. Μπούρλος, Παν. Γαβρίλης, Παν. Μαργαριτόπουλος, Κων. Κοτρώνης, Χαρ. Σκλαβούνος, Βασ. Γαβρίλης και Ιωάν. Μαργαριτόπουλος. Οι άλλοι είναι φίλοι τους. Από το περιοδικό "ΕΝΟΣΙΣ" των Μεγαλοχωριτών ΗΠΑ. Δωρεά Γ. Γαβρίλη.

Ο κ. Στέφανος Σταυράκης με τη σύζυγό του Μαρίκα (πρώην αντιπρόσωπος του Συνδέσμου στην Μεμβούρνη). Φ.Μ.Χ. 1995.

Στιγμιότυπο από την εξόρμηση της ομάδας γιατρών Αλληλεγγύης σε χωριά της Ευρυτανίας. Διακρίνονται οι Μεγαλοχωριτές γιατροί Τάσος Κοντομέρκος, Νικ. Καρβέλης και Κων. Πριτσιόλας. Φ.Μ.Χ., Β' εξάμ., 1987. Η πρωτοβουλία ήταν της Πανευρυτανικής Ένωσης (Π.Ε.).

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών κ. Νίκ. Καρβέλης στην ομιλία του για την προσωπικότητα και το έργο του Δ. Γιαννάκου.

Το χορευτικό του Συνδέσμου μας στις Πολιτιστικές Εκδηλώσεις.

Οι ταβλαδόροι επί τω έργω...

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Έτοιμοι; Φλάς!

"Λέω να ξεκινήσω", είπε ο φωτογράφος "Όλοι στη θέση σας". Κανείς να μην παρεκτραπεί από το αδέκαστο μάτι της υψηλής τέχνης του φακού. Όλα σε τάξη, για να ξεκινήσει το ξεδίπλωμα της μάσκας.

Όλα τα έχει μία φωτογραφία. Όλα! Φυσικό κάλλος, ιδιαίτερες σκηνικές γωνιές, ήλιο, θάλασσα, ουρανό, στεριά, αστέρια, χειμώνες, καλοκαίρια, παραδόσεις και έθιμα, βλέμματα απ' αλλού φερμένα, συναισθήματα αγάπης, θυμού, κρυφών απωθημένων και άλλων υποκινούμενων σιωπηλών ενστίκτων. Και να σκεφτείς πως για λίγα δευτερόλεπτα όλα αυτά μπορούν να συνυπάρξουν στο χώρο, στο χρόνο, αληθινά, ζωντανά.

Τι μπορεί να σου προσφέρει μία μάσκα για λίγα λεπτά; Ίσως και την αλήθεια! Ίσως μια πτυχή του εαυτού μας που την έχουμε καλά φυλαγμένη, για να μας θυμίζει πως μπορούμε να την φανερώσουμε ως όπλο ενάντια σε ό,τι μας θωρακίζει.

Μια φωτογραφία έχει αρχή. Μια φωτογραφία έχει και τέλος. Αλλά ο ενδιαμέσος σταθμός, δηλαδή η μέση, δεν υφίσταται στο φακό. Τα πρόσωπα των "ηρώων" γνωρίζουν τους ρόλους τους. Γνωρίζουν και σταματούν μέχρι το. Φλας!! Σαν εκείνα τα λεπτά να βυθίζονται σε μια επίπλαστη έμπνευση, για τον καθένα την πιο ιδανική.

Το μυστήριο βέβαια είναι πώς γίνεται μία φωτογραφία να "εισβάλει" μόνιμα στην καθημερινή μας ζωή και μάλιστα να επικροτείται η μάσκα! Φωτογραφίες δεσποζουν πάνω σε ράφια φθαρμένα και "βασανισμένα" απ' το πάθος των βιβλιοφάγων, ή σε κομοδίνα, όπου οι δείκτες των ρολογιών σε ξυπνούν από στιγμιαία πετάγματα αναμνήσεων.

Παντού μπορείς να έχεις μία φωτογραφία οικογενειακή, προσωπική, ατομική ή ομαδική. Τα συναισθήματα, νομίζω, αρχίζουν και τελειώνουν την πρώτη φορά που τις τοποθετείς στα ανάλογα σημεία του αισθητικού σου πεδίου. Σαφώς και τα συναισθήματα δεν παύουν να υπάρχουν. Αλλά εκείνα τα πρώτα που σε γυρίζουν σε εκείνες τις στιγμές του χρόνου σου, είναι τα αληθινά!

Είναι εκείνα ακριβώς που συναντούν την καθάρια έκφραση που πήρες για να είσαι έτοιμος, μόλις ο φωτογράφος πει: "Έτοιμοι; Φλας!!"

Τελικά οι μάσκες μπορούν, έστω και για λίγο, να δώσουν αξία στο χρόνο σου...

Μαρία Νηρού

ΠΟΥ ΘΑ ΒΡΕΙΤΕ ΤΗ ΦΩΝΗ

Στην Αθήνα: Μαυροκορδάτου 6 (5ος όροφος, Γραφεία).
Τηλέφωνα επικοινωνίας: 210 3837057, κινητό: 6948 295141.

Στο Μεγάλο Χωριό: Λαογραφικό και Ιστορικό Μουσείο.
Τηλέφωνο επικοινωνίας: 22370 41502, κινητό: 6948 295141.

Σημείωση:

Τα ίδια τηλέφωνα ισχύουν και για όσους θέλουν να προμηθευτούν βιβλία.

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Αντώνιος και Κλεοπάτρα

Η Κλεοπάτρα έζησε τον 1ο αιώνα π.Χ. και ήταν η τελευταία ελληνίδα βασίλισσα της Αιγύπτου. Ανήκε στο βασιλικό γένος των Πτολεμαίων, ελλήνων ηγεμόνων που βασίλευσαν στην Αίγυπτο από το 323 μέχρι το 30 π.Χ., όταν η Αίγυπτος έπεσε στα χέρια των Ρωμαίων. Πολλά έχουν γραφεί για την αξεπέραστη ομορφιά της αλλά και για τον ιδιόρρυθμο χαρακτήρα της. Τα περισσότερα έχουν καταγραφεί από τον Πλούταρχο, έναν έλληνα ιστορικό που έζησε κατά τον 1ο αιώνα μ.Χ.

Η Κλεοπάτρα, μέχρι το 31 π.Χ., είχε κατορθώσει να κρατήσει το βασίλειό της μακριά από τη ρωμαϊκή κατοχή, χρησιμοποιώντας τα θέλητά της τόσο απέναντι στον Ιούλιο Καίσαρα, με τον οποίο απέκτησε έναν γιο, όσο και απέναντι στον Μάρκο Αντώνιο, ένα μεγάλο ρωμαίο στρατηγό, που είχε ως αποστολή να υποτάξει την Ανατολή, με τον οποίο απέκτησε τρία παιδιά. Όταν η Κλεοπάτρα συνάντησε για πρώτη φορά τον Αντώνιο, δεν τον γοήτευσε τόσο με την ομορφιά της, όσο με τα άλλα της χαρίσματα. Λένε, μάλιστα, ότι η ομορφιά της δεν ήταν κάτι το μοναδικό. Αντίθετα, μοναδικός ήταν ο τρόπος που μιλούσε στους άλλους, σε συνδυασμό με τις κινήσεις της και τη γενικότερη παρουσία της. Όταν μιλούσε, ο ήχος της φωνής της ήταν ηδονικός και οι εκφράσεις του προσώπου της μαγνίζαν τον συνομιλητή της. Το σπουδαιότερο, όμως, ήταν ότι μπορούσε να μιλάει σε πολλές γλώσσες της εποχής της, και χρησιμοποιούσε σε ελάχιστες περιπτώσεις διερμηνείς. Γνώριζε πολύ καλά τη γλώσσα των Αιθίοπων, των Εβραίων, των Αράβων, των Σύρων, των Μήδων, των Περσών. Λένε ότι γνώριζε τη γλώσσα και πολλών άλλων λαών, ενώ οι προηγούμενοι Πτολεμαίοι βασιλιάδες ούτε τη γλώσσα των Αιγυπτίων δεν κατόρθωσαν να μάθουν, μερικοί μάλιστα είχαν ξεχάσει και την Ελληνική.

Ο Αντώνιος δεν έλεγε να εγκαταλείψει την Αλεξάνδρεια (και την Κλεοπάτρα), μολοντί η αποστολή του ήταν να κατακτήσει διάφορες χώρες της Ασίας. Περνούσε τον καιρό του διασκεδάζοντας και κάνοντας συντροφιά στη βασίλισσα. Κάποτε ψάρευε στην παραλία έξω από την πόλη της Αλεξάνδρειας, αλλά δεν έπιανε τίποτε και στενοχωριόταν, επειδή ήταν μπροστά η Κλεοπάτρα. Σκέφτηκε τότε ένα κόλπο για να την εντυπωσιάσει, με τις ψαρευτικές του ικανότητες. Έδωσε εντολή σε μερικούς ψαράδες, από αυτούς που ανήκαν στη συνοδεία του, να μπουν κρυφά στη θάλασσα και να καρφώσουν στο δικό του αγκίστρι μεγάλα ψάρια που αυτοί είχαν πιάσει πιο πριν. Κάθε φορά που τραβούσε το αγκίστρι και πάνω σε αυτό βρισκόταν και ένα εντυπωσιακό ψάρι, περηφανευόταν στην Κλεοπάτρα και πίστευε ότι προκαλούσε το θαυμασμό της. Αφού όμως αυτό έγινε δυο τρεις φορές, η Κλεοπάτρα το κατάλαβε και, την άλλη μέρα, σκέφτηκε να τον πληρώσει με το ίδιο νόμισμα. Διέταξε κάποιον δικό της ψαρά να προλάβει τους ψαράδες του Αντωνίου και να καρφώσει στο αγκίστρι του ένα παστό ψάρι, από εκείνα που έφερναν από τον Πόντο. Όταν ο Αντώνιος τράβηξε το ψάρι έξω, ακολούθησαν πολλά γέλια από όλους όσοι παρευρίσκονταν στο ψάρεμα. Αλλά η πανέξυπνη Κλεοπάτρα, για να απαλύνει την ντροπή τού Αντωνίου του είπε: "Αυτοκράτορα, δώσε σε μας τους Αλεξανδρινούς το καλάμι. Το δικό σου κυνήγι είναι πόλεις, βασιλιάδες και ήπειροι".

Σε κάθε εκστρατεία που έκανε ο Αντώνιος στην Ασία, το μυαλό του βρισκόταν πίσω, στην Αλεξάνδρεια, και επιδίωκε να επιστρέφει γρήγορα, πολλές φορές εις βάρος των στρατιωτικών επιχειρήσεων. Πολλές από τις εκτάσεις που κατακτούσε, ενώ βρισκόταν πλέον υπό ρωμαϊκή κυριαρχία, τις δώριζε στην Κλεοπάτρα και στα παιδιά της, που ήταν και δικά του παιδιά. Τότε ο Οκταβιανός, που ήταν ο πιο ισχυρός άνδρας στη Ρώμη, αποφάσισε να βάλει τέλος στις ενέργειες αυτές του Αντωνίου, που ντρόπιαζαν τους Ρωμαίους. Διέταξε να ανοιχτεί, στη Ρώμη, η διαθήκη του Αντωνίου, αποκαλύπτοντας ότι η τελευταία επιθυμία του αντιπάλου του ήταν να ταφεί μαζί με την Κλεοπάτρα, στην Αλεξάνδρεια. Ο Οκταβιανός έπεισε τους Ρωμαίους ότι ο Αντώνιος επιδίωκε να κάνει

ένα δικό του κράτος στην Ανατολή, με έδρα την Αίγυπτο. Έτσι οι Ρωμαίοι πείστηκαν να εκστρατεύσουν εναντίον του "προδότη". Οι χαρακτηρισμοί για την Κλεοπάτρα ήταν ακόμη πιο προσβλητικοί. Την αποκαλούσαν διεφθαρμένη, μάγισσα και πόρνη.

Η σύγκρουση μεταξύ των δύο ρωμαίων ηγετών έγινε το 31 π.Χ. στη δυτική Ελλάδα, στο Άκτιο. Οι δυνάμεις του Αντωνίου ήταν περισσότερες και θα μπορούσε να είχε νικήσει αν επέλεγε σύγκρουση στη στεριά, επειδή ο στρατός του ήταν πιο έμπειρος. Προτίμησε όμως να κάνει ναυμαχία, για να δείξει στην Κλεοπάτρα και τις ναυτικές του ικανότητες. Ο στόλος του ήταν μεγαλύτερος από του Οκταβιανού, τα πλοία του ήταν τεράστια, με οκτώ και δέκα σειρές κουπιά, αλλά δεν είχαν όσους κωπηλάτες έπρεπε, γι' αυτό ήταν δυσκίνητα. Στη σύγκρουση αυτή συμμετείχε και η Κλεοπάτρα, έχοντας φέρει μαζί της και 60 αιγυπτιακά πλοία, για να βοηθήσει τον Αντώνιο. Όμως, λίγο μετά την έναρξη της σύγκρουσης, η Κλεοπάτρα είδε ότι η νίκη ήταν αμφίβολη, γι' αυτό έδωσε εντολή στους κυβερνήτες των δικών της πλοίων να ανοίξουν πανιά και να φύγουν. Κι ενώ η ναυμαχία δεν είχε κριθεί, ο Αντώνιος, βλέποντας το πλοίο της Κλεοπάτρας να αποχωρεί, εγκατέλειψε τον αγώνα και έτρεξε να την συναντήσει, αδιαφορώντας για χιλιάδες ανθρώπους που την ώρα εκείνη σκοτώνονταν για χάρη του.

Το τέλος του Αντωνίου

Ο Αντώνιος πολέμησε για τελευταία φορά τον Οκταβιανό στην Αλεξάνδρεια. Προτού ακόμη αρχίσει η μάχη, ο στόλος και το ιππικό του αυτομόλησαν στον εχθρό και ο ίδιος νικήθηκε, αφού του έμειναν πολύ λίγες δυνάμεις. Επέστρεψε, λοιπόν, στο παλάτι, ψάχνοντας για την Κλεοπάτρα. Αυτή είχε δώσει εντολή να του πουν ότι αυτοκτόνησε, ενώ ακόμη ήταν ζωντανή. Ο Αντώνιος, τότε, είπε: "Γιατί, λοιπόν, αργείς, Αντώνιε; Ο μόνος λόγος που σου είχε μείνει, για να αγαπάς τη ζωή, έπαψε να υπάρχει!". Και λύνοντας το θώρακά του, είπε: "Κλεοπάτρα, δεν λυπάμαι που σε έχασα. Γιατί αμέσως θα έλθω κοντά σου, εκεί που είσαι. Λυπάμαι μονάχα γιατί εγώ, ένας τέτοιος άνδρας, φάνηκα κατώτερος στην ψυχή από μια γυναίκα". Χτυπήθηκε, λοιπόν, με το εγχειρίδιό του στην κοιλιά, αλλά δεν πέθανε αμέσως. Πέθανε λίγο αργότερα, στην αγκαλιά της αγαπημένης του Κλεοπάτρας.

Το τέλος της Κλεοπάτρας

Όταν η Κλεοπάτρα έφτασε στην Αίγυπτο, αποφάσισε να δώσει τέλος στη ζωή της, για να αποφύγει την ταπείνωση που της επεφύλασσε ο Οκταβιανός. Γι' αυτό συγκέντρωνε κάθε είδους δηλητήρια και δοκίμαζε τη δράση τους σε αυτούς που είχαν καταδικαστεί σε θάνατο. Διαπίστωσε, λοιπόν, ότι εκείνα που είχαν άμεση δράση, οδηγούσαν σε έναν οδυνηρό θάνατο, ενώ όσα χρειάζονταν πολύ χρόνο για να ενεργήσουν, δεν προκαλούσαν αφόρητους πόνους. Από όλα τα δηλητήρια, βρήκε ότι το δάγκωμα ενός φιδιού που το έλεγαν "ασπίδα" προκαλούσε ένα ελαφρό ιδρώμα και μια νάρκωση, όπως ο ύπνος, χωρίς σπασμούς και πόνους. Όταν, λοιπόν πέθανε ο Αντώνιος και τον έθαψε, έδωσε εντολή σε έναν από τους υπηρέτες της να της φέρει στο παλάτι ένα τέτοιο φίδι. Μολονότι ο Οκταβιανός είχε δώσει διαταγή να την φρουρούν προσεκτικά και να ελέγχουν την τροφή της για να μην αυτοκτονήσει, ο υπηρέτης κατόρθωσε να περάσει το φίδι, βάζοντάς το σε ένα καλάθι, κάτω από πολλά σύκα. Έτσι, όταν η Κλεοπάτρα δοκίμασε ένα σύκο, το φίδι βγήκε και την δάγκωσε. Το δηλητήριο άρχισε να ενεργεί, πριν οι στρατιώτες του Οκταβιανού προλάβουν να το εμποδίσουν.

Γιώργος Δάλκος

Προς τα μέλη και τους φίλους
Μην ξεχνάτε τις ημερομηνίες για τις συνεργασίες ή τις ειδήσεις της "Φωνής..."
του Μεγάλου Χωριού. Μέχρι 15 Μαΐου, για την έκδοση του καλοκαιριού
και μέχρι 15 Οκτωβρίου, το αργότερο, για τη χειμωνιάτικη έκδοση.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εβδομήντα χρόνια μετά

Γράφει ο Γιώργος Σταυράκης

Πέρασαν περίπου 70 χρόνια από τότε που σίγησαν τα κανόνια του Β' παγκ. Πολέμου με τις γνωστές τραγικές συνέπειες σε ολόκληρο τον κόσμο. Τον Αύγουστο του 1949 έληξε και ο δικός μας εμφύλιος που άφησε πίσω του ερείπια, τραύματα ψυχής, και πολύ πόνο.

Διανύουμε τη δεύτερη δεκαετία του 21ου αιώνα. Είναι η πρώτη φορά στη νεοελληνική ιστορία που ο λαός μας ζει μια μεγάλη περίοδο χωρίς πόλεμο, δημιουργική για περισσότερα από 60 χρόνια. Οι νέοι της Ελλάδας ελάχιστα γνωρίζουν για τα δεινά που πέρασαν οι γονείς τους με την ωμή βαρβαρότητα του πολέμου, και αυτό είναι καλό. Το βλέπουμε άλλωστε στην αδιαφορία τους για να μάθουν.

Η αισιοδοξία και η κοινωνική γαλήνη που απλώθηκε στον κόσμο σαν ένα σημάδι λήθης για το κακό παρελθόν με τις σημερινές ραγδαίες εξελίξεις και την παγκοσμιοποίηση τείνει τώρα να ξεθωριάσει και τη θέση της παίρνει ένας κόσμος γεμάτος αβεβαιότητες και άγχος. Και όχι μόνον η Ελλάδα. Γκρίζα σύννεφα φαίνεται να μας σκεπάζουν σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο που μπορεί να μη φέρουν κάποιο πόλεμο, σίγουρα όμως προμηνύουν ανεργία που θα γεννήσει περισσότερη βία και άρα, κοινωνική αστάθεια.

Ο πρόσκαιρος ευδαιμονισμός και το μοντέλο της άκρατης κατανάλωσης αγαθών που έχει ως θεό την απληστία για το χρήμα και τα υλικά αγαθά, δεν δείχνει καθόλου να βελτίωσε την αληθινή ποιότητα ζωής των ανθρώπων. Αντίθετα. Από τα πράγματα φαίνεται ότι αυξάνονται τα αρνητικά συναισθήματα και η αλλοτρίωση. Οι κοινωνικοί προβληματισμοί ανθρώπων που στοχάζονται βάζουν θεμελιώδη υπαρξιακά ερωτήματα για το μέλλον της κοινωνίας, ελληνικής ή ξένης. Οι ειδικοί μας λένε ότι πολλά προβλήματα της κοινωνίας, σήμερα, συνιστούν ασθένεια του πνεύματος, ένα είδος πολιτισμικού υβριδισμού.

Η απληστία και ο εγωισμός έγιναν από τις μεγαλύτερες πληγές της ανθρωπότητας.

Ειδικότερα, τις τελευταίες τρεις δεκαετίες στο όνομα μιας οικονομικής υπερανάπτυξης χωρίς όμως οι μεγάλοι οικονομικοί κολοσσοί να παίρνουν υπόψη τους αδύναμους κρίκους μικρότερων κρατών. Ξεκίνησε μια ξέφρενη κούρσα δήθεν ισομερούς ανάπτυξης με απώτερο σκοπό τη βαριά κερδοσκοπία σε βάρος του αδυνάτου.

Μεγάλοι χρηματοπιστωτικοί οίκοι ένθεν και εκείθεν του Ατλαντικού βλέπουν μόνο τα υπερκέρδη εμπορευόμενοι το χρήμα ως το πιο κερδοφόρο μέσο για πλουτισμό. Η παχυδερμία του συστήματος δεν διαθέτει ίχνος ανθρωπισμού, αλληλεγγύης και τα παρόμοια.

Ποντάρει στον αδύναμο κρίκο με εκβιαστικό τρόπο για να αποκομίσει τα μεγαλύτερα δυνατά κέρδη. Σε αυτό συμβάλλει πολύ και η λεγόμενη παγκοσμιοποίηση για μια δήθεν παγκόσμια κοινωνία με απρόβλεπτο όμως κοινωνικό μέλλον. Προβλεψίμο για τους κερδοσκόπους ήταν και είναι η μεταφορά πλούτου στα δικά τους ταμεία. Δημιουργήθηκε μια χαλαρή σύνδεση πολιτιστικά και οικονομικά ανόμοιων λαών με την ένταξή τους στην Ευρωζώνη.

Η παγκόσμια οικονομική αλληλοεξάρτηση, άρα και της Ελλάδας, είναι τώρα τόσο ισχυρή που είναι πιο εύκολο να φανταστούμε το τέλος του κόσμου, παρά το τέλος των μεγάλων "οίκων" καπιταλιστικής κερδοσκοπίας.

Ολόκληροι λαοί μπορεί να χάσουν μέρος ή το όλο της εθνικής τους υπόστασης (κυριαρχία) βυθισμένοι σε αστρικά χρέη και αμοραλισμό. Ιδού η Ρόδος...

Έξω καρδιά, μαγικές συνταγές και μελλοντολογίες

Ήτανε ξημέρωμα Δευτέρας 3 Μαΐου 2010 με την ανακοίνωση των νέων μέτρων για τη "διάσωση" της χώρας από τη χρεοκοπία. Πώς φτάσαμε ως εκεί; Μοιάζει ιστορία για αγρίους. Όπως και να' χει το πράγμα η Ελλάδα "κέρδισε" την διεθνή ανυποληψία, όχι μόνο για το αστρικό-τεράστιο χρέος που φόρτωσε σε εμάς και τα παιδιά μας, αλλά και για το γεγονός ότι έχουμε πάρει διαζύγιο με την αλήθεια και άρα με την αξιοπρέπεια. Τώρα το μόνο που απομένει, προς το παρόν, να ξαναβρούμε το χιούμορ ως ελιξήριο για την παραπέρα ζωή μας. Το δικό μας D.N.A. δείχνει να είναι το ίδιο ανθεκτικό και στην καλοπέραση και στις δυσκολίες που μας ετοίμασε το Δ.Ν.Τ. με το μνημόνιο. Η Ελλάδα μπορεί. Πρέπει τώρα σιγά-σιγά να ξεχάσουμε τα περασμένα μεγαλεία και να περάσουμε πίσω στον πάγκο. Όλοι μαζί μπορούμε. Η επιστήμη, λέει, προχώρησε σε ένα νέο τύπο ανθρώπου που θα αντέχει τη στέρηση και την αδικία. Με νέα προγράμματα το γκουβέρνο προωθεί αυτές τις έρευνες ώστε σύντομα να έχουμε αυτό το νέο υβριδικό ανθρωπότυπο. Θα είναι άνθρωπος μεγάλης αντοχής.

Σαν ξένοιαστος καβαλάρης μέχρι τα 85 χρόνια του. Θα δουλεύει και έτσι δεν θα υπερχρεώνει το πολύπαθο ΕΣΥ. Θα νιώθει (χαζό) χαρούμενος με τις περικοπές του μισθού, ή της σύνταξης και θα είναι περήφανος γιατί το γκουβέρνο τον έπεισε ότι η Ελλάδα θα τα καταφέρει. Από καλοπερασάκιας, τώρα θα γίνει εργασιομανής, για να αυξήσουμε την παραγωγικότητα και να έρθουμε στα ίσια με τους Γερμανούς.

Η σύγκληση που μας λέγανε πριν λίγα χρόνια πρέπει να ξεχαστεί, για το παρόν, γιατί ήταν όνειρο, όπως πολλά άλλα. Ήταν ένα παραμύθι.

Τον άνθρωπό μας τον λένε Μήτσο. Ο Μήτσος λοιπόν, είναι ένας νομοταγής πολίτης και το έβγαλε στο πετσί του.

Είναι καλός φορολογούμενος και πάει τακτικά τις Κυριακές στην εκκλησία. Ο παπάς της ενορίας έχει να το λέει.

Που και που, περνάει από το μυαλό του Μήτσου το παλιό γνωστό άσμα "Η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει".

Σε ώρες ευτυχίας με την οικογένεια γύρω από το φτωχικό τραπέζι μαζί με τα παιδιά και τη γυναίκα του την Ευτυχία το τραγουδάει κιόλας. Η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει δεν τη σκιάζει φοβέρα καμιά!

Έτσι, φίλοι μου, όταν ο Μήτσος ακούει για νεόπλουτους και άλλα κουραφέζαλα δεν τα πολυπιστεύει γιατί η ψυχολογία του προσομοιάζει με το νέο μεταλλαγμένο ανθρωπότυπο. Τώρα θα αγωνίζεται να σταθεί στη ζωή. Όχι να σκέπτεται. Μέσα στο D.N.A. του θα υπάρχουν και άλλες πρωτόγνωρες ικανότητες. Θα πληρώνει τους 82 περίπου φανερούς και κρυφούς φόρους, αλλά θα στέλνει τα παιδιά του στο φροντιστήριο και την Ευτυχία τη γυναίκα του να τεκνοποιήσει σε ιδιωτικό μαιευτήριο των 5-8 χιλιάδων ευρώ το κομμάτι. Και όλα αυτά θα κρατούν το Μήτσο ακμαίο, λόγο γερής κράσης, για να κάνει υπερωρίες με τη νταλικά. Βλέπετε, υπάρχουν έκτατα έξοδα στην οικογένεια. Είναι τώρα πάνω από έξι μήνες που του 'πέσαν δυο-τρία μπροστινά δόντια. Όταν χαμογελάει, φαίνεται λίγο σα δράκουλας. Η καημένη η γυναίκα του, η Ευτυχία, περήφανη καθώς είναι, προσπαθεί να τον πείσει να πάει στον οδοντογιατρό. Να πάρουμε ένα δάνειο, Μήτσο μ', δεν μπορώ να σε γλέπω έτσι' έχουμε κι κορίτσια τό' παντρειάς. Όχι, όχι άλλα δάνεια και τέτοιες απερισκεψίες, στο τέλος δεν θα μαζέψουμε χρήματα να ξεφλήσουμε το Δ.Ν.Τ. και αυτό θα ήταν μεγάλη αγένεια απέναντι σε ένα οργανισμό που θυσιάστηκε για την Ελλάδα!!!

Γ. Κ. Σ.

Αφιέρωμα

Λόντος Οικονομίδης (1923-1978) Ο συλλέκτης, ο άνθρωπος

Ο Λόντος Οικονομίδης ήταν από τη στόφα εκείνη των συλλεκτών που πλουτίζουν τις συλλογές τους με γνώμονα τα συναίσθημα και όχι τις αξίες της αγοράς των αντικειμένων που συλλέγουν.

Η συλλογή Λόντου Οικονομίδη όμως στο σύνολό της περιλαμβάνει έργα της ελληνικής παραδοσιακής τέχνης του 19ου αιώνα: Πολύτιμα έργα αργυροχοΐας με έντονο διακοσμητικό χαρακτήρα, όπως καντήλες, τάσια, καλαμάρια, παλάσκες, μπαρουτοθήκες. Κοσμήματα, όπως περιλαίμια, κιουστέκια, σκουλαρίκια, πόρπες, βραχιόλια, δακτυλίδια, φυλακτά. Κεντήματα, κυρίως τσεβρέδες. Όπλα της εποχής του Αγώνα, εμπλουτισμένα από οικογενειακά κειμήλια, εφόσον η οικογένεια Οικονομίδη, από το Λιβάρτζι των Καλαβρύτων, είχε δώσει στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 τον αγωνιστή Αγγελάκη Οικονομόπουλο-Οικονομίδη.

Φορεσιές και εξαρτήματα από φορεσιές, όπως σεγκούνες, πουκάμισα, φορέματα, ποδιές και κάλτσες με προέλευση τη βόρειο Ελλάδα, την Ήπειρο, την Θεσσαλία. Όπως κατέβαιναν οι παλιόπώλες από το βόρειο Ελλάδα, οι Κομοτινιοί, όπως τους αποκαλούσε τρυφερά, ο Λόντος Οικονομίδης ήταν παρών. Οι συλλογές του πλουτίζονται με κούτες γεμάτες από νέα αντικείμενα.

Όλες αυτές οι συλλογές, όπως είναι φυσικό, αποκτήθηκαν με πολύ κόπο και προσωπικές θυσίες, προσέφεραν όμως ως αντάλλαγμα στο συλλέκτη, το Λόντο Οικονομίδη, απέραντη χαρά και ολοκλήρωση του ονείρου του.

Στο Μουσείο του Μεγάλου Χωριού, η Μάντω Οικονομίδου δώρισε μια μεγάλη ποικιλία από ποδιές Σαρακατσάνων με ωραία χρώματα, παπούνες από διάφορα μέρη της Ελλάδας, καθώς και τρεις ζώνες, μια Σαρακατσάνικη, μια Ηπειρώτικη και μια Θεσσαλική, έργα τέχνης κατασκευασμένα από τα έμπειρα χέρια ανωνύμων καλλιτεχνών, μιας εποχής που έφυγε ανεπιστρεπτή.

Παρόλο ότι ο πρώιμος χαμός του ανέκοψε τον πλουτισμό της συλλογής του, ο Λόντος Οικονομίδης άφησε πίσω του μια από τις πιο αξιόλογες ιδιωτικές συλλογές, μέρος της οποίας προσφέρθηκε αφιλοκερδώς από τη σύζυγό του Μάντω Λ. Οικονομίδου, Επίτιμη Διευθύντρια του Νομισματικού Μουσείου στη μνήμη του, σε μεγάλα Μουσεία της Αθήνας: Έργα αργυροχοΐας και όπλα χρονολογούμενα από τον 18ο αιώνα, στο Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης, γυάλινα αντικείμενα, οπαλίνες χρυσοστόλιστες (bacos) και χρυσοκέντητες στολές στο Μουσείο Μπενάκη. Ένα μέρος από τα πατρογονικά όπλα κοσμούν την έκθεση της Πινακοθήκης Ναυπλίου, ενώ ένα άλλο σύνολο από αυτά, εκτείθονται στο Μουσείο Ελένης Παπαντωνίου, στο Ναύπλιο.

Η ανάδειξη του συλλεκτικού έργου του Λόντου Οικονομίδη είναι καθήκον μας και αποδίδει ελάχιστο φόρο τιμής στο πρόσωπο και τη μνήμη του.

Ηώ Τσούρτη

Αρχαιολόγος - Νομισματολόγος

Ευχαριστούμε την κ. Μάντω Οικονομίδη για τις συνεχείς προσφορές αντικειμένων από τη συλλογή του συζύγου της Λόντου Οικονομίδη.

ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ

ΙΔΡΥΜΑ ΓΑΖΗ-ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Υποτροφίες - Βραβεία - Έπαινοι έτους 2010-2011

Εκδηλώνοντας το συνεχές ενδιαφέρον και την αμέριστη στοργή στη μαθητιώσα και σπουδάζουσα νεολαία της Ευρυτανίας το Ίδρυμα Γαζή-Τριανταφυλλόπουλου, απένειμε κι εφέτος υποτροφίες, βραβεία και επαινούς σε μαθητές-αποφοίτους Γυμνασίων και Λυκείων του Νομού και σε φοιτητές όλων των επιπέδων -προπτυχιακού, μεταπτυχιακού και διδακτορικού- που άριστευσαν το παρελθόν σχολικό και ακαδημαϊκό έτος 2009-2010, λαμβανομένων υπόψη και των κοινωνικών κριτηρίων.

Η απονομή έγινε στις 2 Απριλίου, ημέρα Σάββατο και ώρα 7.30 μ.μ. στο Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου Καρπενησίου, ενώπιον του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρπενησίου κ.κ. Νικολάου, του βουλευτή του Νομού κ. Ηλία Καρανίκα, του Αντιπεριφερειάρχη κ. Βασίλη Καραμπά, του Δημοτικού Συμβούλου κ. Ιωάννου Πέτρου ως εκπροσώπου του Δημάρχου Καρπενησίου κ. Κ. Μπακογιάννη, της εκπροσώπου της Δ/νσης Κληροδοτημάτων του υπουργείου Οικονομικών κ. Φανής Μανρουδή, γονέων και φίλων των βραβευθέντων, εκπαιδευτικών, πολλών δημοτών και άλλων.

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης παρουσίασε ο κ. Σπύρος Κυρίτσης, Πανεπιστημιακός Καθηγητής και μέλος του Δ.Σ. του Ιδρύματος.

Υπότροφοι

Ανδρέας Βονόρτας, Αικατερίνη Τσιούμα, Βασιλική Πάζιου, Δημήτριος Τάσιος, Αργύριος Οικονόμου, Βασιλική Μπισμπίκη, Κασσιανή Μακρή.

Βραβείο Προπτυχιακού

Ολυμπιάδα Κυρίτση

Έπαινοι

Βαρβάρα Κουτρομάνου, Σοφία Σκλαπάνη, Σταυρούλα Θεοδοροπούλου, Αγγελική Κρικώνη, Ευανθία Κουτσούμπα, Δημήτριος Δαράβαλης.

Βραβεία αποφοίτων Λυκείου του νομού που επρώτευσαν στις Πανελλήνιες εξετάσεις εισαγωγής στην τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Φώτιος Πλατιάς, Χριστίνα Φεγγούλη, Βασίλειος Τσιρώνης, Αθανασία Γκιόλια, Μαργαρίτα Σβερώνη.

Βραβεία αποφοίτων Γυμνασίων του νομού που επρώτευσαν στα σχολεία τους

Μαρίνα Θεοδωράκη, Μιχαέλα Πεταρουδή, Χριστόφορος Νταής, Μαρία Πάστρα, Στεφανία Μακρή, Χρήστος Σιλεβίστας, Κων/νος Γεωργαλής, Δήμητρα Ντρούβα, Ξανθή Οικονόμου, Σοφία-Μαρία Τσιώτα.

Ανδρέας Καμπιζιώνης Ένας Ρουμελιώτης "πρεσβευτής" στην Αμερική

Είναι μεγάλη χαρά για εμάς τους Μεγαλοχωρίτες τόσο της Αμερικής όσο και εντός των τοιχών να γράψουμε στη ΦΩΝΗ λίγα λόγια για τον Ανδρέα Καμπιζιώνη. Ο κ. Καμπιζιώνης είναι καθηγητής φιλοσοφικών στο Frances Marion University και το Florence- Darlington technical college στην πολιτεία Florence της Νότιας Καρολίνας.

Για το πολιτιστικό και πνευματικό έργο του αναγνωρίστηκε και τιμήθηκε με πολλά βραβεία στην Ελλάδα και τις Η.Π.Α, όπου διαμένει πολλές δεκαετίες με τη σύζυγό του Γιούλα. Ως πανεπιστημιακός δάσκαλος τρέφει ιδιαίτερη αγάπη για την Ελλάδα, την Ευρυτανία και το Μεγάλο Χωριό, από όπου έχει τις ρίζες της η γυναίκα του, το γένος Σκαρπή.

Μιλά για τον κλασσικό πολιτισμό των Ελλήνων που μεταδόθηκε σε ολόκληρο τον κόσμο, αλλά, δεν παραλείπει να εκφράσει την ανησυχία και τον προβληματισμό του για τα όσα πολιτικά και κοινωνικά συμβαίνουν στον τόπο μας. Ειδικότερα τα τελευταία χρόνια με την οικονομική κρίση, και ενίοτε την αναξιοπιστία και την απαξίωση του ελλητισμού στα μάτια μεγάλων λαών.

Ο Ανδρέας Καμπιζιώνης γεννήθηκε στη Λαμία Φθιώτιδας αλλά αγαπάει περισσότερο την Ευρυτανία την οποία επισκέπεται σχεδόν κάθε καλοκαίρι συμμετέχοντας σε συνέδρια και άλλες κοινωνικές εκδηλώσεις συλλόγων και πολιτειακών φορέων, την εκκλησία κτλ. Όταν βρίσκεται στο Καρπενήσι συχνά δηλώνει ότι: Έρχομαι στην όμορφη Ευρυτανία για αναζωογόνηση, ανανέωση σχέσεων και προπαντός την ενδυνάμωση της γέφυρας που ενώνει τα δύο μέρη του Ατλαντικού, δηλαδή της Ελλάδας με τις Η.Π.Α.

Σεμνός και προσηγής, καθώς είναι, είχε παντού φίλους. Διδάσκοντας, λέει, αισθάνομαι ότι κάνω έργο στη διαμόρφωση χαρακτήρων και προβάλλω συγχρόνως την πατρίδα μου Ελλάδα. Αυτό πιστεύω ότι πρέπει να κάνει ο κάθε Έλληνας της διασποράς, να είναι απλήρωτος και αδιόριστος πρεσβευτής της πατρίδας του.

Ο κ. Καμπιζιώνης διατέλεσε πρόεδρος της ένωσης Ευρυτάνων Αμερικής "το Βελούχι" και τακτικό μέλος σχεδόν από την ίδρυσή της τα τελευταία 66 χρόνια. Μιλά για το θεάρεστο έργο της ένωσης για μια μεγάλη γκάμα έργων που έγιναν στην Ευρυτανία με την συνδρομή των Ευρυτάνων Η.Π.Α π.χ. γυμνάσιο στο Καρπενήσι, νοσοκομείο, γηροκομείο, υποτροφίες και άλλα. Είναι επίσης μέλος του συλλόγου Μεγαλοχωριτών στην Βόρεια Καρολίνα και δεν παραλείπει τη συμμετοχή του στις διάφορες εκδηλώσεις των Μεγαλοχωριτών και της ομογένειας γενικότερα.

Γιώργος Σταυράκης

**Αγοράστε βιβλία μεγαλοχωριτών συγγραφέων.
Έτσι βοηθάτε τον Σύνδεσμο και γνωρίζετε καλύτερα
το Μεγάλο Χωριό και την παράδοση του τόπου μας.**

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Την Τετάρτη 4 Μαΐου 2011 σε κεντρικό Ξενοδοχείο της Αθήνας πραγματοποιήθηκε η γενική συνέλευση και αρχαιρεσίες της ιστορικής Πανευρυτανικής Ένωσης (Π.Ε.). Τις εργασίες της συνέλευσης παρακολούθησαν πολλοί παράγοντες, όπως ο Βουλευτής Ευρυτανίας κ. Ηλίας Καρανίκας, η κα. Όλγα Οικονόμου, διοικητής του Νοσοκομείου Σισμανόγλειο, ο κ. Γιώργος Οικονόμου, πρόεδρος του Ιστορικού και λαογραφικού Μουσείου Ευρυτανίας και πολλοί άλλοι.

Αφού ο απερχόμενος πρόεδρος της Π.Ε.Κ. Κ. Παπαδόπουλος διάβασε τα πεπραγμένα της τριετίας, στη συνέχεια βραβεύτηκε ο ευεργέτης της Πανευρυτανικής κ. Στεφ. Κωστούλας.

Παρακάτω παραθέτουμε το νέο Δ.Σ. της Πανευρυτανικής για τα έτη 2011-2014

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο, που προέκυψε από τις παραπάνω αρχαιρεσίες, συγκροτήθηκε σε σώμα με την αριθ. 7/6-5-2011 ομόφωνη απόφαση, όπως παρακάτω:

Πρόεδρος: **Κώστας Αντ. Παπαδόπουλος**

Αντιπρόεδρος: **Αθανάσιος Δ. Σταμάτης**

Γ. Γραμματέας: **Ηλίας Γ. Λιάσκος**

Ταμίας: **Βασίλειος Γ. Σιορόκος**

Έφορος: **Δημήτριος Ι. Φαλλής**

Μέλη: **Κώστας Γ. Φούκας** (Αναπληρωτής Γεν. Γραμματέας)

Κώστας Σπ. Τσιώλης (Αναπληρωτής Εφόρου)

Βασιλική Διαμάντη (Αναπληρώτρια Ταμίας)

Αγαθοκλής Δεων. Μπακογιάννης.

Αναπληρωματικά μέλη: **Βασίλειος Τσιαμάκης** και **Κώστας Πρασσάς.**

Σημειώνεται ότι για την Εξελεγκτική Επιτροπή εκλέχθησαν οι κ.κ. **Βασίλειος Τριχιάς, Ανδρέας Ζούκας** και **Σωτήριος Σώκος**, αναπληρωματικό δε μέλος ο κ. **Νίκος Μπάκας.**

Το Σύνδεσμο εκπροσώπησε η πρόεδρος κα Καλλιάνη.

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Μικροχωριτών

Τα εκλεγμένα μέλη από τις αρχαιρεσίες της Τακτικής γενικής Συνέλευσης της Αδελφότητας Μικροχωριτών, συνεδρίασαν στις 18 Δεκεμβρίου 2010 και αποφάσισαν την ακόλουθη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου:

Πρόεδρος: **Γιάννης Αρώνης**

Αντιπρόεδρος: **Θανάσης Μιχαηλίδης**

Γενικός Γραμματέας: **Χρήστος Δημόπουλος**

Ταμίας: **Σοφία Κουτσούκη-Κούμπου**

Ειδικός Γραμματέας: **Σπύρος Κρίκος**

Σύμβουλος: **Χρήστος Μουτογιάννης**

Σύμβουλος: **Ελένη Παναγιώτου-Τσακίρη**

Τα Μικροχωρίτικα Γράμματα εύχονται καλή δύναμη και καλή ευδωση στο έργο τους, που στόχο έχει τη σύμφιξη των δεσμών ανάμεσα στους απανταχού Μικροχωρίτες και τη διάσωση και διάδοση της πολιτισμικής μας κληρονομιάς.

Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο του Μικρού Χωριού

Η ανακαίνιση και αναδιοργάνωση του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου του χωριού μας σχεδόν ολοκληρώθηκε. Ο στόχος της Αδελφότητας Μικροχωριτών, για τη διάσωση και διάδοση της πολιτισμικής κληρονομιάς του τόπου μας, πέτυχε. Το μουσείο μας στεγάζει όλα εκείνα τα στοιχεία που μαρτυρούν για την ιστορία και την ταυτότητα του χωριού μας και τα οποία η Αδελφότητα προσπαθούσε για χρόνια να συγκεντρώσει.

Η μικρή ή μεγαλύτερη ιστορία ενός τόπου είναι αυτή που κάνει έναν τόπο να ξεχωρίζει. Η ανάδειξη των διαφορών ανάμεσα σε εποχές και τόπους δημιουργεί την ποικιλία, που ομορφαίνει τον κόσμο γύρω μας. Με άλλα λόγια, τα τοπικά μουσεία ακολουθούν τον κανόνα της φύσης, όπου όλα τα άνθη της δεν είναι ίδια. Το καθένα έχει το δικό του σχήμα και άρωμα και όλα μαζί χαρίζουν την αρμονία και ομορφιά της φύσης.

Τα τοπικά μουσεία απεικονίζουν τη ζωή και τις παραδόσεις του τόπου στον οποίο βρίσκονται. Γι' αυτό και καθένα είναι ξεχωριστό. Στο μουσείο του χωριού μας μπορεί κανείς να δει την πάλη των γενεών που πέρασαν για επιβίωση και πρόοδο, για ελευθερία και δημοκρατία. Η καθημερινότητα των κατοίκων, η ζωή τους σε καλές μέρες αλλά και σε ζοφερές, όπως σε πολέμους, πείνα, ξεπιτωμό, κακουχίες, συνυπάρχει με τον αγώνα τους ενάντια στον κατακτητή.

Μικροχωρίτικα Γράμματα

Ευχαριστίες

- Ευχαριστούμε τους **Ελένη Ζαχοπούλου** και **Σάκη Βονόρτα** για την Νομική τους στήριξη.
- Ευχαριστούμε την κ. **Έβη Τουλούπα** για την προσφορά βιβλίων αφιερωμένα στο σύζυγό της για το πωλητήριο του Μουσείου μας.
- Ευχαριστούμε την κ. **Ελένη Πουρνάρα-Καρκαζή** για την προσφορά βιβλίων αφιερωμένα στον Τάκη Τουλούπα για το πωλητήριό μας.
- Ευχαριστούμε τον κ. **Γιώργο Δάλκο** για την προσφορά βιβλίων για το πωλητήριό μας.
- Ευχαριστούμε την κ. **Μαρία Λυκουργιώτη** για την διεκπεραίωση των λογιστικών μας.
- Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο του Μεγάλου Χωριού κ. **Τάκη Βονόρτα** για την ανταπόκρισή του στις ανάγκες του Μουσείου.
- Από φέτος υπεύθυνος για τη Νεολαία του Μεγάλου Χωριού θα είναι ο **Γιάννης Μαντζιούτας** του Αλέκου.

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ

- Χαιρόμαστε πολύ με τους χωριανούς μας της Αμερικής για την ενότητα μεταξύ τους και τη διατήρηση των παραδόσεων του τόπου μας. Αυτό φαίνεται και από το περιοδικό "ENOSIS" που εκδίδει ο Σύλλογος Μεγαλοχωριτών ΗΠΑ. Τους συγχαίρουμε.
- Στις 4 Μαΐου 2011 έγινε ο απολογισμός των πεπραγμένων και αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου Δ.Σ. της Πανευρυτανικής Ένωσης (Π.Ε.).
- Πράγματι, η Πανευρυτανική Ένωση την τριετία (2008-2011) πραγματοποίησε σειρά δραστηριοτήτων, όπως Συνέδρια, εκδόσεις βιβλίων και πολλά άλλα. Η Φ.Μ.Χ. εύχεται να συνεχίσει το πολιτιστικό έργο της και με τη νέα διοίκηση.
- Η τρίμηνη εφημερίδα της Δυτικής Φραγκίστας δημοσιεύει άρθρο για το βιβλίο "Μνήμη Τάκη Τουλούπα". Το υπογράφει ο κ. Σερ. Ψυχογιός.
- Ο Βουλευτής Ευρυτανίας κ. **Ηλίας Καρανίκας** επισκέφτηκε τους ομογενείς της Αυστραλίας για να γιορτάσει μαζί τους την Εθνική μας γιορτή της 25ης Μαρτίου. Οι Ευρυτάνες της Μελβούρνης του επιφύλαξαν θερμή υποδοχή.
- Στις 16/3/2011 απεβίωσε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο κοιμητήριο Ζωγράφου ο Γεν. Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης Ευάγγελος Παντ. Οικονόμου, ετών 86. Διατέλεσε καθηγητής στο Γυμνάσιο Καρπενησίου και ήταν Πρόεδρος της Εταιρείας Ευρυτάνων Επιστημόνων για πολλά χρόνια.
- Ο Σύνδεσμος Ευγένιος ο Αιτωλός διοργάνωσε Επιστημονικό Συνέδριο στο Καρπενήσι το μήνα Οκτώβριο 2011 με θεματολογία "Οσιος Ευγένιος ο Αιτωλός και αι Σχολαί Αγράφων κατά την Τουρκοκρατίαν". Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Παναγ. Κ. Βλάχος.
- Είναι λυπηρό, κάθε λίγους μήνες στους δρόμους της Ευρυτανίας να χάνονται ζωές νέων ανθρώπων σε τροχαία ατυχήματα. Από ό,τι μπορούμε να γνωρίζουμε η Αστυνομία κάνει πολύ καλά τη δουλειά της. Τότε τι φταίει;
- Ο Καλλικράτης μας ήρθε ολοταχώς για να "διώξει" τον Καποδίστρια. Η ενοποίηση μικρών Δήμων, όπως ο δικός μας της "Ποταμιάς", μπορεί στη σκέψη του νομοθέτη να ήταν καλή. Εμείς όμως θα αφήσουμε το χρόνο να το δείξει. Προς το παρόν συγχαίρουμε και ευχόμαστε δύναμη στους χωριανούς μας που εκλέχτηκαν.
- Στις αρχαιρεσίες για την εκλογή νέου Δ.Σ. για το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσειακό Κέντρο Ευρυτανίας "Ο Εύρυτος" για τα έτη 2011-2014 εκλέχτηκαν και σχηματίστηκαν σε σώμα ως κάτωθι:
Γεώργιος Οικονόμου, Πρόεδρος
Δημήτριος Φαλλής, Αντιπρόεδρος
Νικόλαος Καρλιάμπας, Γραμματέας
Παύλος Νταλλής, Ταμίας
Γεώργιος Σταυράκης, Έφορος
Ελευθερία Φραγκάκη, Μέλος
Τάσος Παπαδόπουλος, Μέλος
- Με πολλή χαρά λαβαίνουμε και διαβάζουμε το περιοδικό "Μικροχωρίτικα Γράμματα" που εκδίδει η Αδελφότητα Μικροχωριτών "Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος". Καλά επιμελημένο έντυπο, μεστό, πάντα με παραδοσιακά και ιστορικά κείμενα. Συγχαίρουμε την **Αιμιλία Κουτσούκη** και όλους όσους εργάζονται για την επιτυχία του.

**Διαβάστε και διαδώστε τη Φωνή.
Σας φέρνει πιο κοντά με το Χωριό
και την παράδοση.**

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ

Του ξενιτεμένου αδελφού
 "Έλα αδερφέ σε καρτερεί μια κρυσταλλένια
 βρύση π' έχει νερά μурμουριστά και χύνει τ' αφρισμένα
 Το έρμιο ρημοκλήσι. Τ' αγέραστα ψηλά βουνά.
 Τ' αγριολούλουδιασμένα."

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΑΣ

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

- Καραμήτρος Αθανάσιος πήρε την ειδικότητα της Γενικής Ιατρικής

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

- ΔΑΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
- ΣΙΤΑΡΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
- ΜΑΝΤΖΙΟΥΤΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ του ΑΛΕΚΟΥ

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Ο Νίκος και η Όλγα Σαλτοριάδη βάπτισαν το γιο τους στις 3 Οκτωβρίου 2010 στον Αγ. Χαράλαμπο Ιλισίων. Το όνομα του Λεωνίδα.

Τους ευχόμαστε να τους ζήσει Φ.Μ.Χ.

Ο Ευρυτανικός Παλμός έγραψε

Η Μαίρη Καλλιάνη εξελέγη Πρόεδρος στο Σύνδεσμο Μεγαλοχωριτών "Η ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ"

Την Κυριακή 10 Απριλίου 2011 στην αίθουσα του Συνδέσμου μας πραγματοποιήθηκαν αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο που προέκυψε από τις αρχαιρεσίες έχει ως εξής:

Πρόεδρος: Μαίρη Καλλιάνη
 Αντιπρόεδρος: Γιώργος Σταυράκης
 Γραμματέας: Ευάγγελος Γ. Πριτσιόλας
 Ταμίας: Ανδρέας Παΐδας
 Μέλη: Γιάννης Πρωτονοτάριος,
 Ευαγγελία Μπούρα,
 Κωνσταντίνα Στασινοπούλου
 Εξελεγκτική Επιτροπή: Κωνσταντίνος Μανθόπουλος,
 Σταύρος Πριόβολος,
 Μυρσίνη Δανίλη

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ ή ΣΤΕΙΛΑΜΕ

Επιστολή προς το Δήμαρχο από το προηγούμενο Δ.Σ.

Προς τον Δήμαρχο Καρπενησίου κ. Κώστα Μπακογιάννη και κ.κ. Πρόεδρο Δ.Σ. και Δημοτικούς Συμβούλους

Αξιότιμοι κύριοι,

Επ' ευκαιρία των νέων σας καθηκόντων, δεχθείτε τα θερμά μας συγχαρητήρια και τις ευχές μας για πραγμάτωση των στόχων σας και των προσδοκιών σας. Σας διαβεβαιώνουμε ότι θα είμαστε πάντα αρωγοί σε κάθε σας προσπάθεια, έτσι ώστε, όλοι μαζί να συμβάλλουμε στην ανάπτυξη και την ευημερία της Ευρυτανίας και ιδιαιτέρως του Δήμου μας.

Αγαπητοί κύριοι, με την παρούσα επιστολή μας θέλουμε να σας ενημερώσουμε, για όσους δεν το γνωρίζουν, ότι ο Σύνδεσμος Μεγαλοχωριτών "Η Αγία Παρασκευή" με το τεράστιο έργο που έχει να επιδείξει από το 1870 βρίσκεται σήμερα, στη δυσάρεστη θέση να αγωνιά και να προβληματίζεται για το ξενοδοχείο "Αντιγόνη" που είναι κτισμένο στο Μεγάλο Χωριό, το οποίο παραμένει κλειστό εδώ και αρκετούς μήνες χωρίς να διαφαίνεται κανένα φως για την τύχη του. Πρέπει να σας επισημάνουμε ότι το εν λόγω ξενοδοχείο κατασκευάστηκε από τις δωρεές του Συνδέσμου των απανταχού Μεγαλοχωριτών και των φίλων τους, έχει ιστορία και είναι σημείο αναφοράς στο χωριό μας και ιδιαίτερα η "σάλα" του ισογείου, η οποία λειτουργεί ως καφέ-μπαρ και είναι ο τόπος καθημερινής συνάντησης των χωριανών μας, αλλά και των επισκεπτών. Για τους λόγους αυτούς και γνωρίζοντας τις ευαισθησίες σας παρακαλούμε όπως φροντίσετε το ταχύτερο δυνατό και με τις προβλεπόμενες διαδικασίες να λειτουργήσει το ξενοδοχείο. Κλείνοντας θέλουμε να σας επισημάνουμε ότι πρέπει να επανατοποθετηθεί, στη θέση της, η μαρμαρίνη πλάκα με την ονομασία του ξενοδοχείου "Αντιγόνη", την οποία αποκαθήλωσε αυθαίρετα ο τελευταίος μισθωτής.

Παρακαλούμε για τις ενέργειές σας.

Με εκτίμηση
Για το Διοικητικό Συμβούλιο
του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών
Η Πρόεδρος
Μαίρη Καλλιάνη

Κοινοποίηση: Τοπικό Μεγ. Χωριού

Την Μεγάλη Τρίτη μετά από προγραμματισμένο ραντεβού που είχε ζητήσει το Δ.Σ του Συνδέσμου μας η Πρόεδρος κ. Καλλιανη και ο βοηθός Ταμιά κ. Πρωτονοτάριος συναντήσαν τον Δήμαρχο κ. Μπακογιάννη για να συζητήσουν 1ον το θέμα του ξενοδοχείου και 2ον το θέμα του Μουσείου μας.

Ο Δήμαρχος ενημέρωσε ότι το θέμα ξενοδοχείου είναι δύσκολο, θα κάνει έστω ό,τι μπορεί τουλάχιστον να ανοίξει η αίθουσα.

Για το Λαογραφικό Μουσείο αναγνώρισε το μεγάλο έργο του Συνδέσμου και υποσχέθηκε να στηρίξει τις προσπάθειες μας.

Γράμματα προς το Σύνδεσμο

Μετά την παρέλευση τριών (3) ετών στη Διοίκηση του Δ.Σ. στο Σύνδεσμο, μα και σήμερα 4-4-2011, τελευταία Συνεδρίαση του Δ.Σ., ήθελα να ευχαριστήσω ως Μέλος του Δ.Σ. την Πρόεδρο και τα υπόλοιπα Μέλη του Δ.Σ. για την εποικοδομητική συνεργασία που είχαμε αυτά τα τρία χρόνια και να ευχηθώ στο Νέο Δ.Σ. που θα αναδειχθεί από τις αρχαιρεσίες στις 10-4-2011 Καλή πρόοδο για τους σκοπούς του Συνδέσμου και για το καλό του Μεγάλου Χωριού.

Ευχαριστώ

Καραγιάννης Χρήστος Μέλος του Δ.Σ.

Εις μνήμην Γεωργίας Χασκοπούλου

Φέτος, στις 30 Ιουνίου, κλείνουν 3 χρόνια από τότε που έχασα την Γούλου μου -έτσι την έλεγα χαϊδευτικά. Το μνημόσυνό της θα γίνει εφέτος στο ε-ξωκλήσι του Προφήτη Ηλία, στις 20 Ιουλίου. Σε τέτοιες επετείους συνηθίζονται "πανηγυρικά" μνημόσυνα, ομαδικές συνεστιάσεις κ.λπ., όπου οι καλεσμένοι εύχονται στους επιζώντες συγγενείς την "ανάπαυση της ψυχής" του ανθρώπου που εγκατέλειψε αυτόν τον κόσμο. Η Γεωργία, όσο ζούσε, δεν είχε πειστεί για το αν τέτοιου είδους εκδηλώσεις βοηθούν ώστε να αναπαυθεί η ψυχή του ανθρώπου που έφυγε. Πολλές φορές αυτό το ζήτημα έτυχε να είναι θέμα στις συζητήσεις μας, γιατί πολλές φορές είχαμε φτάσει στο "τέλος". Δεν

ήθελε τυμπανοκρουσίες και πολυάνθρωπες συνεστιάσεις, όπως συνήθως γίνεται σε μνημόσυνα ή κηδείες. Και μάλλον είχε δίκιο, γιατί όλοι μας ξέρουμε πώς εξελίσσονται αυτές οι εκδηλώσεις, μετά από ένα τυπικό "συλλυπητήρια".

Έχω τη βεβαιότητα ότι για να κατευδώσουμε την ψυχή που φεύγει, αρκεί η προσέλευσή μας στην εκκλησία, το κερύ και η προσευχή μας, για την ανάπαυσή της. Συμπληρωματικά, ένα φλιτζάνι καφέ, μπορεί να είναι απαραίτητο. Ωστόσο, νομίζω ότι είναι πολύ προτιμότερο τα χρήματα που θα διέθετε κανείς για μια συνεστίαση, να δοθούν για να ανακουφίσουν τον πόνο ενός συνανθρώπου μας. Είμαι βέβαιος ότι αυτή ήταν η επιθυμία της αγαπημένης μου συζύγου. Γι' αυτό καταθέτω στο Σύλλογό μας το ποσό των 1.000 ευρώ, με σκοπό να δοθεί σε κάποιο συγχωριανό μας, που ίσως αντιμετωπίζει προβλήματα υγείας και δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να τα ξεπεράσει.

Μου φαίνεται πως βλέπω την αγαπημένη μου Γούλου να μου χαμογελά ικανοποιημένη από εκεί ψηλά που βρίσκεται και εγώ με τη σειρά μου εύχομαι να είμαι ο "φώλος" για άλλους μιμητές.

Δημήτριος Χασκόπουλος

**Ειλικρίνια και ο σεβασμός είναι ακριβό δώρο,
μην το περιμένεις από φθηνούς!!!**

ΙΑΤΡΙΚΑ

Γιατί παθαίνω νυχτερινές κράμπες

Ενώ εσύ κοιμάσαι

Οι νυχτερινές μυϊκές κράμπες στα κάτω άκρα είναι συσπάσεις που συμβαίνουν συνήθως στους μύς του πίσω μέρους της κνήμης. Κάποιες φορές αφορούν τους μύς του πέλματος και τα δάχτυλα των ποδιών. Προκαλούν πολύ έντονο πόνο και ο πάσχων δεν μπορεί να κινήσει τους μύς που επηρεάζονται. Παρατηρούνται συχνότερα μόλις αποκοιμηθούμε ή όταν πρόκειται να ξυπνήσουμε. Μπορεί να διαρκέσουν από μερικά δευτερόλεπτα ως και δέκα λεπτά. Τις παθαίνουν σχεδόν όλοι περιστασιακά, όμως ο ακριβής μηχανισμός που ευθύνεται για τις νυχτερινές κράμπες στα πόδια δεν είναι γνωστός. Ανωμαλίες που σχετίζονται με τον μεταβολισμό των ηλεκτρολυτών, που είναι στοιχείο απαραίτητο για τη λειτουργία των μυών, θεωρούνται οι πιθανότεροι παράγοντες που προκαλούν κράμπες.

Αιτίες

Έντονη σωματική καταπόνηση, αφυδάτωση, χαμηλά επίπεδα καλίου, κίρσοι, σακχαρώδης διαβήτης, παθήσεις του θυρεοειδούς, αναιμία, προβλήματα στην κυκλοφορία του αίματος, καθιστική ζωή, λήψη ορισμένων φαρμάκων (διουρητικών, αντιψυχωσικών, πύεσως, άσθματος).

Αντιμετώπιση

- Κάντε μασάζ στον μυ που έχει πάθει κράμπα.
- Τεντώστε το πόδι τραβώντας τα δάχτυλα προς τα επάνω έτσι ώστε να διατεθούν οι μύες της κνήμης.
- Κάντε διατάσεις των κάτω άκρων πριν από τον ύπνο.
- Απλώστε στην περιοχή μια υγρή, ζεστή πετσέτα, για να ανακουφίσετε τον σφιγμένο και πιεσμένο μυ.
- Μη φοράτε στενά παπούτσια.
- Φροντίστε να ενυδατώνετε καλά τον οργανισμό σας πίνοντας από 1,5 ως 3 λίτρα νερό την ημέρα.
- Εμπλουτίστε τη διατροφή σας με ασβέστιο και μαγνήσιο. Και τα δύο έχουν την ιδιότητα να ρυθμίζουν τη δραστηριότητα των μυών.

Το ασβέστιο βοηθά στη συστολή και το μαγνήσιο στη διαστολή τους, οπότε η διαταραχή της ισορροπίας των δύο συστατικών μπορεί να διαταράξει και τη λειτουργία των μυών. Τροφές που μπορούν να σας βοηθήσουν είναι τα δημητριακά ολικής αλέσεως, τα πράσινα λαχανικά, τα καρύδια και τα όσπρια.

- Αν έχετε έλλειψη καλίου, η διατροφή σας θα πρέπει να περιλαμβάνει λάχανο, αρακά, καλαμπόκι, πιπεριές, πατάτες, μπανάνες, μήλα, πορτοκάλια και βερίκοκα.
- Αν το πρόβλημα συνεχίζεται, θα πρέπει να απευθυνθείτε σε γιατρό, καθώς μπορεί να είναι ένδειξη κάποιας σοβαρότερης κατάστασης που χρειάζεται ιατρική παρακολούθηση.

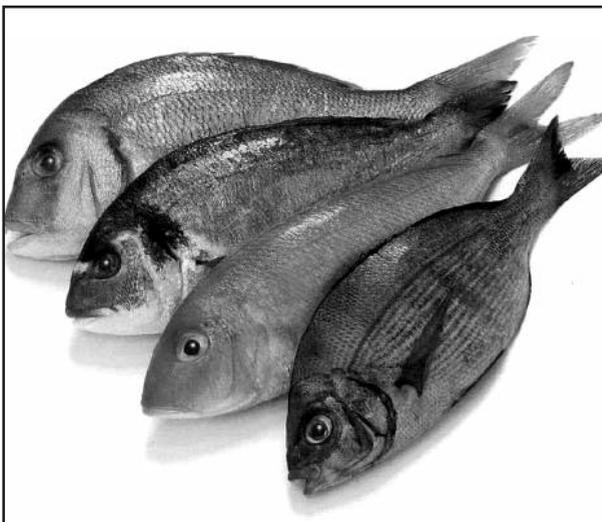
***Μεγαλοχωρίτες, μην ξεχνάτε το χωριό σας.
Να το επισκέπτεστε συχνά και με τους φίλους σας.***

Ψάρια και υγεία

Πολλές είναι οι παθήσεις στις οποίες η κατανάλωση ψαριών μπορεί να είναι ευεργετική.

Ψάρια και καρδιά: Η ευεργετική δράση των λιπαρών αυτών οξέων (μείωση λιπιδίων) έχει σαν αποτέλεσμα να προστατεύεται η καρδιά από τις καταστροφικές συνέπειες της συσσώρευσης λιπιδίων στο αίμα, μειώνοντας τα επίπεδά τους.

Ψάρια και εγκεφαλικά επεισόδια: Μεγάλη έρευνα έδειξε ότι η κατανάλωση ψαριού, τουλάχιστον 3 φορές την εβδομάδα, μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο για εγκεφαλικό επεισόδιο, που οφείλεται σε θρόμβο και μόνο σε αυτό, μέχρι και 50%.

Ψάρια και προστασία από τον καρκίνο του πνεύμονα: Αυτή η μορφή καρκίνου είναι μία από τις πιο επικίνδυνες μορφές καρκίνου. Μελέτες έδειξαν ότι η κατανάλωση μεγάλης ποσότητας βοηθά τους καπνιστές να μειώσουν τον κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου του πνεύμονα.

Ψάρια και καρκίνος του προστάτη: Η παρουσία των ω-3 λιπαρών οξέων στα ψάρια φαίνεται ότι προστατεύει και από τον καρκίνο του προστάτη.

Ψάρια και εγκεφαλικό: Έρευνα του Harvard Medical School έδειξε ότι κατανάλωση ψαριού μια φορά την εβδομάδα μειώνει κατά 22% τον κίνδυνο εμφάνισης ισχαιμικού εγκεφαλικού, ενώ πάνω από 5 φορές την εβδομάδα κατά 52%.

Ψάρια και κατάθλιψη: Ίσως αυτό να ακουστεί παράδοξο, αλλά, όντως, τα ψάρια έχουν αντικαταθλιπτικές ιδιότητες. Τα ψάρια περιέχουν ένα απαραίτητο αμινοξύ, που ονομάζεται τρυπτοφάνη, η οποία είναι μια ουσία που έχει σημαντική σχέση με την εμφάνιση της κατάθλιψης.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΣΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ

Τα μέλη και οι φίλοι του Συνδέσμου των Μεγαλοχωριτών "Η Αγία Παρασκευή" μπορούν πλέον να καταβάλλουν συνδρομές ή δωρεές στον υπ' αριθμόν 66125581 καταθετικό λογαριασμό της ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ο οποίος φέρει ως δικαιούχους την Πρόεδρο, τον Ταμία και ένα μέλος του Δ.Σ. του Συνδέσμου.

Παρακαλούνται οι καταθέτες να δηλώνουν κατά την κατάθεσή τους το ονοματεπώνυμό τους, καθώς και την αιτιολογία του ποσού και να επικοινωνούν ακολούθως με τα μέλη του Δ.Σ. του Συνδέσμου, προκειμένου να αποστέλλονται οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ποσών.

Στην παρούσα στήλη παρουσιάζουμε **Εφημερίδες, Περιοδικά και Βιβλία** που αποστέλλονται στο Σύνδεσμό μας και αφορούν το χωριό μας, το Σύνδεσμό μας και την ευρύτερη περιοχή του Ευρυτανικού και Ρουμελιώτικου χώρου.

Α΄ ΕΝΤΥΠΑ

- «**Ο ΕΥΡΥΤΟΣ**». Ενημερωτικό Δελτίο του Φιλοπρόδου Συλλόγου Δομνίστας Ευρυτανίας.
- «**Ο ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ**». Όργανο επικοινωνίας των Απανταχού Καστανιωτών.
- «**ΚΡΙΚΕΛΛΟ**». Διμηνιαίο Δελτίο των εν Αθήναις και Απανταχού Κρικελιωτών.
- «**Ο ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ**». Τρίμηνη έκδοση της Αδελφότητας Μαρμαριωτών Φθιώτιδας.
- «**Ο ΙΝΑΧΟΣ**». Δίμηνη έκδοση της Αδελφότητας Μαρμαριωτών Φθιώτιδας.
- «**ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΚΛΕΤΣΟΥ**». Τριμηνιαία έκδοση Συνδέσμου Αποδήμων Κλετσού Ευρυτανίας
- «**ΑΠΕΡΑΝΤΙΑΚΑ**». Σύλλογος Απεραντίων Ευρυτανίας, Άγιοι Ανάργυροι.
- «**ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΒΡΑΓΓΙΑΝΑ**». Εφημερίδα των Απανταχού Βραγγιανιωτών Αγράφων Ευρυτανίας.
- «**ΣΥΓΚΡΕΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ**». Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου Συγκρελιωτών «Η Αγία Παρασκευή».
- «**ΤΟ ΑΠΟΚΟΥΡΟ**». Τρίμηνη εφημερίδα Αποκουρητών Αιτωλίας «Κοσμάς ο Αιτωλός».
- «**ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΔΑΦΝΗΣ**». Τρίμηνη εφημερίδα του Συλλόγου Δαφναίων (Αχαΐας) Αθήνα - Πειραιά.
- «**ΚΟΡΥΣΧΑΔΕΣ**». Δελτίο επικοινωνίας των Απανταχού Κορυσαδιτών Ευρυτανίας.
- «**ΑΤΛΑΒΙΣΤΑ**». Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου Περιβολιωτών Δωρίδας «Αγία Τριάδα»
- «**ΔΩΡΙΚΗ ΦΑΙΣΤΟΣ**». Έκδοση του Συλλόγου «Οι Άγιοι Πάντες» Φωκίδος.
- «**ΚΩΣΤΑΛΕΞΙΩΤΙΚΑ**». Τρίμηνη έκδοση της Αδελφότητας των Απανταχού Κωσταλεξιωτών Φθιώτιδος «Ο Άγιος Αθανάσιος».
- «**Ο ΦΟΥΡΝΑΣ**». Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου Απανταχού Φουρνιωτών Ευρυτανίας «Ο Λεπενιώτης».
- «**Ο ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ**». Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου Σπερχειαδιτών Φθιώτιδος.
- «**ΦΘΙΩΤΙΚΟ ΒΗΜΑ**». Ανεξάρτητη πολιτική εφημερίδα.
- «**ΤΟ ΣΜΟΚΟΒΟ**». Τρίμηνη έκδοση Απανταχού Σμοκονβιτών «Η Μενελαΐδα».
- «**Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ**». Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου Φίλων «Η Αλληλεγγύη». Εκδότης ο κύριος Νικόλαος Π. Καρλιάμπας.
- «**ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ**». Περιοδική έκδοση της Αδελφότητας Μικροχωριτών.
- «**ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ**». Τρίμηνο πολιτιστικό περιοδικό για την προβολή της Ευρυτανίας. Της Π.Ε.
- «**ΧΩΡΙΑΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΑΛΛΟΙ**». Έκδοση του Συλλόγου Ευρυτάνων «Καλλιακούδα».
- «**ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ**». Περιοδικό της Ρούμελης, που εκδίδει ο Ηλίας Ασημακόπουλος.
- «**ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ**». Δίμηνη εφημερίδα. Έκδοση του Πνευματικού Κέντρου Ρουμελιωτών (Π.Κ.Ρ.).
- «**ΣΤΕΝΩΜΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ**». Έκδοση του Συλλόγου Στενωματιωτών.
- «**ΤΟ ΒΕΛΟΥΧΙ**» **Η.Π.Α** του Συλλόγου Ευρυτάνων Αμερικής.
- «**ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗ ΕΣΤΙΑ**»
- «**ΕΝΩΣΙΣ (ΕΝΟΣΙΣ)**». Έκδοση του Συλλόγου Μεγαλοχωριτών Η.Π.Α.
- «**ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΟΣ ΠΑΛΜΟΣ**». Εβδομαδιαία εφημερίδα της Ευρυτανίας, της Βάσως Φεγγούλη.

«ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ». Εφημερίδα.

«ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ». Τριμηνιαία έκδοση Ιστορικού Λαογραφικού Μουσειακού Κέντρου Ευρυτανίας «Ο Εύρυτος».

«ΑΝΟΙΧΤΗ ΓΡΑΜΜΗ». Ετήσια εφημερίδα των Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών Γ. και Λ. Σταυράκη.

«ΔΕΠΙΑΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΔΟΜΙΑΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΔΥΤ. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ»

«ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»

«ΕΚΦΡΑΣΗ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΙΩΤΩΝ»

«ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ». Περιοδικό. Διευθυντής Μιχ. Σταφυλάς.

Β΄ ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Μνήμη Τάκη Τουλούπα
Πολιτικό Μνημόσυνο
Δημ. Ανδρέα Τουλούπα
Έκδοση: 1) Πανευρυτανική Ένωση,
2) ΕΚΕΣΕ
Σελ. 281, Αθήνα 2011

Το βιβλίο επιμελήθηκε ο καθηγητής Κλεομένης Κουτσούκης. Πρόκειται για ένα βιβλίο μνήμης για τον συγχωριανό μας διαπρεπή πολιτικό επιστήμονα, δικηγόρο με ανώτερες σπουδές στη Γερμανία, όπου πήρε διδακτορικό πτυχίο.

Στις σελίδες του ο αναγνώστης θα βρει αποσπάσματα από τις ομιλίες που έγιναν στην τιμητική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο πνευματικό κέντρο του Δήμου Αθηναίων στις 9 Φεβρουαρίου 2009.

Επίσης περιλαμβάνονται πλήθος ντοκουμέντων και φωτογραφίες από τα χρόνια της δικτατορίας του Μεταξά μέχρι της χούντας και μετά, όταν τροχαίο ατύχημα

αφινίδια έκοψε το νήμα της ζωής του.

Ο Τάκης Τουλούπας, αγωνιστής με γρανιτένια θέληση για τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια ταλαιπωρήθηκε, φυλακίστηκε, γνώρισε την εξορία από σκοτεινούς κύκλους. Αυτή την περιπέτεια ζωής ο αναγνώστης θα τη βρει στις σελίδες του βιβλίου.

Αξίζει να το προμηθευτεί κάθε μεγαλοχωρίτης, κάθε Ευρυτάνας.

Γ.Κ.Σ.

**Στο Λαογραφικό Μουσείο
του Μεγάλου Χωριού
ζει η Ιστορία της περιοχής μας.**

Μixstafilas@yahoo.gr
 Χατζησταύλου 49 • 17671 Καλλιθέα

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Φύλλα λόγου, τέχνης και πολιτιστικής καλλιέργειας
 Ιδρυτής: ΜΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ • Διευθυντής: ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΦΥΛΑΣ

197

Χρόνος Ίδρυσης: 1936. Περίοδος Γ'. Χρόνος 23ος
 Μάρτις-Απρίλιος 2011

Αρχείο Ευρωπαϊκών Σπουδών και Ερευνών
 Περιοδική έκδοση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ευρωπαϊκών Σπουδών και Ερευνών

Χρόνος 3ος, Τεύχος 8ο Ιούλιος - Δεκέμβριος 2010

Α Α Ρ Ρ Χ Χ Ε Ε Ι Ι Ο Ο
 Ε Υ Υ Ρ Ρ Υ Υ Τ Τ Α Α Ν Ν Ι Ι Κ Κ Ω Ω
 Ν Ν

Ένας επιφανής ΕΥΡΥΤΑΝ ανάμεσά μας
 Ο Ακαδημαϊκός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Τιμητικό Αφιέρωμα
 Στην προσωπικότητα και το επιστημονικό του έργο

Σ Σ Π Ο Υ Δ Ω Ν
 Κ Κ Α Ι
 Ε Ρ Ε Υ Ν Ω Ν

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Παλιούρας Ιωάν., Ψιλόπουλος Κωσ. & Καραμπιάς Θωμάς στη μνήμη Φ. Ζήκα	.60 ευρώ
Βαστάκη Βασιλική στη μνήμη συζύγου	.50 ευρώ
Χασκόπουλος Τάκης στη μνήμη συζύγου (για φιλόπρωχο)	.1000 ευρώ
Στέφανος και Μαρίκα Σταυράκη - Ζαχαροπούλου αντί μνημοσύνου στη μνήμη των γονιών τους	
Κώστα, Αθηνάς, Παναγιώτη, Άννας	.800 ευρώ

ΓΙΑ ΤΗ Φ.Μ.Χ.

Λύρας Ιωάννης	.80 ευρώ
Νικόπουλος Αθανάσιος	.80 ευρώ
Πάνας	.80 ευρώ
Κουφαλιώτης Μένιος	.80 ευρώ
Βαστάκη Ευαγγελία	.30 ευρώ
Αφοί Καλύβα	.25 ευρώ
Χούρης Κωνσταντίνος	.10 ευρώ
Τουλούπας Θάνος	.30 ευρώ
Δασκαλάκη Ελένη	.10 ευρώ
Βονόρτας Γιάννης	.30 ευρώ
Κωστοπούλου-Λώλου Ιωάννα	.10 ευρώ
Μπούρας Βασίλης	.10 ευρώ
Μπακατσιάς Αθανάσιος	.10 ευρώ
Μαθές Ευάγγελος	.20 ευρώ
Αφοί Κακούρα	.10 ευρώ
Μαρίφογλου (Μεσοστράτι)	.10 ευρώ
Τζαβέλη Σταυρούλα	.10 ευρώ
Ντουφεκιάς Θύμιος	.40 ευρώ
Τσινιάς Κώστας	.10 ευρώ
Καλανιζής Φώτης	.20 ευρώ
Ντρίβας Δημήτρης	.10 ευρώ
Γιαννακόπουλος Γιώργος	.40 ευρώ
Κοντοκώστας Στέλιος	.30 ευρώ
Καρίπης Παναγιώτης	.20 ευρώ
Μαντζιούτας Κώστας	.40 ευρώ
Μόκας Παναγιώτης	.30 ευρώ
Νασιοπούλου Βασιλική	.25 ευρώ
Τριανταφύλλη Κική	.40 ευρώ
Κουτσολούκας	.20 ευρώ
Μάναλης Γιώργος	.10 ευρώ
Expert	.10 ευρώ
Τσινιάς Χρήστος	.10 ευρώ
Χαμπερής Λάμπρος	.10 ευρώ
Βονόρτας Θεοδόσης	.10 ευρώ
Βονόρτας Νικόλαος του Ανδρέα	.50 ευρώ
Αραπογιάννης Γιώργος	.50 ευρώ

Astor	.10 ευρώ
B.B.	.10 ευρώ
Η ΡΟΚΑ	.10 ευρώ
Παίδια Εργ. Χρυσοχοΐας	.10 ευρώ
Τσουκαλά Β.	.10 ευρώ
FRES Ζαχαροπλαστείο	.20 ευρώ
Σταυράκη Φροντιστήρια	.10 ευρώ
Βονόρτας Ανδρέας	.50 ευρώ
Διαμαντοπούλου Γεωργία στη μνήμη συζύγου της	.50 ευρώ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ

Ανδρέας Κοντομέρκος	.200 ευρώ
Σταύρος & Καίτη Αναγνωστοπούλου	.100 ευρώ
Κουγιουμιζόγλου Αθηνά	.100 ευρώ
Ανήψια Ζωής Μέρμηγκα	.50 ευρώ
Δημήτρης Χάσκος	.50 ευρώ
Παπαστάθης Νίκος	.20 ευρώ

ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Φίλιππος & Μαίρη Καλλιάνη	.1825 ευρώ
Αυγερόπουλος Αυγέρης	.200 ευρώ
Γυφτομήτρος Παναγιώτης	.50 ευρώ
Ελένη Πουρνάρα-Καρκαζή	.32847 ευρώ
Κοντομέρκος Γιάννης	.110 ευρώ
Οικ. Γεωργίου Γιαννακόπουλου	.100 ευρώ
Ελένη Βλαχάκη-Δασκαλάκη	.150 ευρώ
Κατσιγιάννη Φωτεινή στην μνήμη του αγαπημένου της ανιψιού Κωσ. Τάσιου	.50 ευρώ

ΥΠΕΡ ΑΓΙΟΥ ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ

Αφοί Καρυοφύλλη στη μνήμη Αντ. Λιάπη	.400 ευρώ
Δάνεση Ελένη στη μνήμη Αντ. Λιάπη	.100 ευρώ
Καρυοφύλλη Νίκη στη μνήμη Αντ. Λιάπη	.100 ευρώ

**Για τις παραπάνω ευγενικές προσφορές αγάπης
ο Σύνδεσμος εκφράζει σε όλους τις ευχαριστίες του**

**ΕΓΓΡΑΦΕΙΤΕ ΜΕΛΗ ΣΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ
ΑΝΑΝΕΩΣΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ
ΑΝ ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Ή ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ**

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΠΕΝΘΗ

«Μακάριοι οι νεκροί οι εν Κυρίω αποθνήσκοντες»

(Αποκ. 14,13)

Κώστας Τάσιος

Στις 12 Ιουνίου συμπληρώθηκε ένας χρόνος από τον αναπάντεχο χαμό του αγαπημένου μας Κώστα Τάσιου.

Ο Κώστας, γιος του Σταύρου Τάσιου και της Ελισάβετ Κατσιγιάννη, βιοπαλαιστής από πολύ μικρή ηλικία με έντιμη και αγαπητή προσωπικότητα, καλός φίλος και άνθρωπος, δημιούργησε, μαζί με τη γυναίκα του Μαρία Φουστέρη, μια σωστή και δεμένη οικογένεια.

Αξιώθηκε δε να δει τους γιους του Σταύρο (φοιτητή μεταπτυχιακού στο Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο) και Τζαννή (φοιτητή Ηλεκτρολογίας στο ΤΕΙ Πειραιά) να γίνονται σωστά και αξιόλογα μέλη της κοινωνίας μας.

Ο ξαφνικός θάνατός του άφησε ένα τεράστιο κενό και γέμισε με ανείπωτο πόνο και θλίψη την οικογένειά του. Αγαπημένε μας Κώστα, θα ζεις για πάντα μες στις καρδιές μας, μέχρι και εκείνες να σταματήσουν να χτυπούν.

**Η σύζυγός σου Μαρία και οι γιοι σου
Σταύρος και Τζαννής**

Ελένη Σταθοπούλου

Έφυγε από κοντά μας η αγαπητή συγχωριανή μας και αγαπημένη μας θεία Ελένη Σταθοπούλου.

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Μεγάλο Χωριό, από τον Κων/νο Τζιαβέλη και τη Βασιλική το γένος Σιαμανή. Ζούσε στο ωραίο της χωριό με την μητέρα της και τις αδελφές της Παναγιώτα και Χριστίνα. Ήρθε μετά ο πόλεμος και η κατοχή. Παντρεύτηκε το θείο μας Γιάννη Σταθόπουλο και ήρθε νεαρή νύφη στον Πειραιά. Ζούσε κοντά στην αγαπημένη της κόρη Ευδοκία και τον εξαίρετο γαμπρό της Δημήτρη Μητρούλη και τα λατρευτά της εγγόνια Ελένη και Νίκο. Ο Θεός την αξίωσε να χαρεί και τρία χαριτωμένα δισέγγονα.

Υπήρξε ακέραιος χαρακτήρας, πολύ πιστή χριστιανή, αξίες που μετέδωσε και στην οικογένειά της. Πάντα με τον καλό λόγο ήτανε.

Είθε τα παιδιά της και τα εγγόνια της να έχουν την ευχή της. Η αγαθή ψυχή της να πάει εκεί ψηλά που τόσο της αξίζει.

Να είναι ελαφρύ το χόμα της Αττικής γης που τη σκέπασε.

Καλή ανάπαυση θεία Ελενίτσα

Μαρία Στασινοπούλου

Κωνσταντίνος Κοτρώνης

Στις 31/3/2010, την Μεγάλη Τέταρτη, έφυγε από την οικογένειά μας ο αξιολάτρευτος -σε όσους τον γνώρισαν από κοντά -πατέρας μας Κωνσταντίνος Κοτρώνης. Γεννήθηκε το 1927 στο Μεγάλο Χωριό και ήταν ο δεύτερος υιός του Μιλτιάδη και της Μηλιένας (Ελένης). Το 1947 έφυγε από το

χωριό αναζητώντας μια καλύτερη τύχη στην Αθήνα εργαζόμενος σαν Ξενοδοχοϋπάλληλος στα κεντρικότερα ξενοδοχεία της πρωτεύουσας. Το 1960 παντρεύτηκε την Ασημίνα Ζαλαώρα από τον Σκαμνό Φθιώτιδας αποκτώντας την Ελένη και τον Μιλτιάδη όπου πολλά χρόνια αργότερα η Ελένη του χάρισε και δυο εγγόνια. Ήταν καλός οικογενειάρχης και λάτρης της Βυζαντινής Μουσικής, όπου έψαλλε με τον Πρωτοψάλτη και Ιατρό Τίμο Σακελαρίου στον Ιερό Ναό της Αγίας Αικατερίνης Ιλίου επί 40 συναπτά χρόνια.

**Η Σύζυγος, τα παιδιά του και τα εγγόνια του
θα τον θυμόμαστε για πάντα
Καλό ταξίδι μπαμπά**

Αντιγόνη Λιάπη

Λίγες ημέρες πριν τις εορτές των Χριστουγέννων έφυγε από κοντά μας η αγαπημένη μας Αντιγόνη. Ο θάνατός της λύπησε πολλούς από εμάς αφάνταστα, παρόλο που για εκείνη ήταν μια λύτρωση. Μας άφησε μεγάλο κενό σε εμάς που τη θυμόμαστε και τη ζήσαμε από κοντά, δυναμική, όλο ζωή και ακούραστη. Παρόλο που δεν γεννήθηκε στο χωριό μας, ήρθε νύφη σε αυτό δίπλα στον αγαπημένο σύζυγό της Κώστα Λιάπη. Ήταν η δική μας Αντιγόνη για το χωριό που έκανε τόσα για μας και που εμείς δεν μπορέσαμε να κάνουμε τίποτα για εκείνη.

Αγάπησε το χωριό μας περισσότερο από τη δική της ιδιαίτερη πατρίδα. Ευθύς χαρακτήρας, τίμια, ειλικρινής, ευσεβής χριστιανή και δυναμική προσωπικότητα. Ήταν η τέλεια αδελφή, η καλή σύζυγος και η στοργική μητέρα και η πάντα πρόθυμη για όλους. Αντιγόνη μου ό,τι και να σου πω, θα είναι πολύ φτωχά τα λόγια για να σε περιγράψω.

Θα σε θυμόμαστε πάντα γιατί είναι τόσα αυτά τα έργα που άφησες γύρω σου. Παντού όπου ασχολήθηκες με τα κοινωνικά άφησες την δική του σφραγίδα. Εύχομαι στα παιδιά σου και στα εγγόνια σου να έχουν την ευχή σου και να σε μιμηθούν. Ο καλός Θεός που τόσο αγάπησες και πίστευες σ' αυτόν να δώσει ανάπαυση στην ωραία ψυχή σου.

**Αντίο καλή μας Αντιγόνη
η φίλη και κουμπάρα σου
Μαρία Στασινοπούλου**

Ζωή Μέρμηγκα

Έφυγε από κοντά μας στις 30 Ιανουαρίου η Ζωή Μέρμηγκα σε ηλικία 81 ετών. Γεννήθηκε το 1929 και ήταν το δεύτερο από τα έξι παιδιά της οικογένειας του Ιωάννη και της Ευδοξίας Βονόρτα. Από μικρή στα βάσανα μιας και σαν μεγάλη αδερφή βοήθησε στην ανατροφή των άλλων παιδιών αλλά και στην καλλιέργεια των χωραφιών. Στα βάσανα της προστέθηκε και η πίκρα της για το χαμό του αδερφού της και της αδερφής της σε μικρή ηλικία.

Παντρεύτηκε το Βασίλη Μέρμηγκα και μαζί του έφυγε για την Αθήνα. Τίποτα δεν της χαρίστηκε, δούλεψε σκληρά σαν καθαρίστρια, ώστε να εκπληρώσει επιθυμίες που έχει κάθε άνθρωπος. Δεν ζητούσε πολλά, ένα καλύτερο αύριο για την οικογένειά της και ένα σπίτι στο χωριό να 'ρχεται όποτε μπορεί και να περάσει τα τελευταία χρόνια της ζωής της, αναζητώντας ξεκούραση. Έτσι κι έγινε· πήρε σύνταξη και μαζί με τον

αγαπημένο της Βασίλη έβαλαν πρόγραμμα να περνάν τον χειμώνα στην Αθήνα και το καλοκαίρι στο χωριό. Η ζωή της κυλούσε όμορφα μέχρι που ο θάνατος χτύπησε ξανά περνώντας πρώτα από τον αγαπημένο και δίδυμο αδερφό της στην Νέα Ζηλανδία και μετά τον σύζυγό της Βασίλη που της στοίχισε πάρα πολύ μιας και ο Θεός δεν τους βοήθησε να κάνουν παιδιά, αλλά τους είχε δέσει πολύ μεταξύ τους. Η ζωή της άλλαξε. Ένωθε μοναξιά χωρίς τον αγαπημένο της σύντροφο. Πάντα θα θυμόμαστε τη Ζωή ως καλή θεία και αδερφή. Έφυγε για να συναντήσει τους ανθρώπους που αγαπά, λείπει η οικογένειά της.

Τα ανάψια της

Ελισσάβητ Κοντομέρκου

Λίγες γραμμές αγάπης... δυο λόγια από καρδιάς γεμάτα συγκίνηση και σεβασμό.. ένα τελευταίο αντίο στην αγαπημένη μας μητέρα και γιαγιά Ελισσάβητ Κοντομέρκου. Έφυγε ήσυχια από τη ζωή στα 91της χρόνια, ένα γλυκό απόγευμα στις 9 του Απριλίου του 2011. Η εικόνα της θα μείνει φάρος φωτεινός στις καρδιές μας. Μια ολοκληρωτή ζωή, τη συνώδευε πάντα το χριστό ήθος, η σωφροσύνη και η αξιοπρέπεια σε κάθε της κίνηση και σκέψη. Έφυγε αφήνοντάς μας παράδειγμα και κληρονομιά αυτές τις ανεκτίμητες αξίες, που έμειναν ανεξίτηλη σφραγίδα στο νου και στην ψυχή μας.

Ήταν γέννημα και θρέμμα του Μεγάλου Χωριού Ευρυτανίας. Η αγάπη της γι αυτή τη γη, ήταν άσβεστη φλόγα που έκαιγε μέσα της βαθειά μέχρι τη στερνή της πνοή. Ακόμα και στις τελευταίες αναλαμπές της μνήμης της, η κάθε αναφορά στο όνομα του Μεγάλου Χωριού, γέμιζε τα μάτια της φως.

Η ζωή δεν της χαρίστηκε εύκολη. Έχασε νωρίς στα 37 της μόλις χρόνια στην Αθήνα τον αγαπημένο της σύζυγο και συμπατριώτη της Αγαθοκλή Κοντομέρκο, αφήνοντάς την με δύο μικρά παιδιά να μεγαλώσει. Μέρρες σκληρές. Ο πόνος μεγάλος. Αλλά η άμετρη αγάπη της για τα παιδιά της, της έδωσε δύναμη και κουράγιο να προχωρήσει. Έγινε ανεξάντλητη πηγή αφάνταστου ψυχικού σθένους και αποφασιστικότητας, που την βοήθησαν να μη λυγίσει στις διάφορες αντιξοότητες της ζωής. Δεν ξαναπαντρεύτηκε. Στάθηκε κολώνα αφοσίωσης και προστασίας για τα παιδιά της. Οι λέξεις είναι φτωχές στο να εκφράσουν τα αισθήματά μας στο πρόσωπό της, γι' αυτή της την προσφορά ζωής.. Ο Θεός την ευλόγησε στα χρόνια της μαζί με τα παιδιά της, να καμαρώσει εγγόνια και διασέγγονα. Σύμφωνα με την επιθυμία της, θάφτηκε στο χώμα που λάτρευε, στην αγαπημένη γη των γονιών της, στο Μεγάλο χωριό. Η ανάμνησή της θα μείνει πάντα ζωντανή στις καρδιές μας. Το όνομά της, στις προσευχές μας. Ο Θεός να την αναπαύσει κοντά Του για πάντα.

Η οικογένειά της

Πηνελόπη Κατσάνου

Στις 21 Δεκεμβρίου του 2010 πέταξε μακριά μας σαν ένα μικρό σπουργιτάκι η πολυαγαπημένη μας Πηνελόπη. Τόσο πρόωρα σε ηλικία 46 ετών.

Η αγγελική ψυχή της ανήκει πλέον στον παράδεισο.

Από εκεί ψηλά συνεχίζει να μας χαμογελά και να μας Αγαπά.

Η Πηνελόπη μας γεννήθηκε στις 15 Οκτωβρίου του 1964 στο Melbourne της Australias, όπου μεγάλωσε εκεί μέχρι πέντε ετών. Έπειτα επέστρεψε μαζί με τους γονείς της Αθανάσιο Κατσάνο και Αθανασία Κατσάνου το γένος Ζηνέλη στην πατρίδα μας.

Έζησε κοντά μας και αγωνίστηκε τίμια για να δημιουργήσει τη ζωή της. Δυναμική, εργαζόταν στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ως Τμηματάρχης Α' διοικητικού οικονομικού.

Μας έφερε δώρα ζωής τα δύο υπέροχα παιδιά της, Γιώργο 22 χρονών σήμερα, Σμηνία Τεχνικό Τηλεπικοινωνιών Ηλεκτρονικών στην Πολεμική Αεροπορία και Αικατερίνη 23 χρονών Πτυχιούχος Φιλολογίας Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Γλυκιά μας κορούλα, μανούλα, αδελφή, η αγάπη μας για εσένα και ο πόνος μας για τη φυσική απουσία από την καθημερινότητα μας, δεν είναι δυνατόν να διατυπωθεί σε μια παράγραφο, σε ένα κείμενο, ούτε σε ολόκληρο βιβλίο....

Σήμερα μας μιλάνε και μας πλησιάζουνε όλοι όσοι σε γνώριζαν, τα όμορφα λόγια τους για το χαρακτήρα σου απέναντι τους είναι βάλασμο στην ψυχή μας.

Σε ευχαριστούμε για την αγάπη σου· μας έκανες περήφανους.

Γλυκιά μας Πηνελόπη, ο θεός να αναπαύσει την ψυχούλα σου να είναι γαλήνια και ευτυχομένη.

Σε θυμόμαστε πάντοτε και θα μιλάμε μαζί σου σαν να είσαι εδώ, σε Αγαπάμε.

**Η μαμά σου ο μπαμπάς σου,
η κόρη σου ο γιός σου, η αδελφή σου**

Μαρία Μπουρνάζου

Τις Αγίες ημέρες του Πάσχα έφυγε από κοντά μας η πολυαγαπημένη μας σύζυγος, μητέρα και γιαγιά Μαρία Μπουρνάζου, το γένος Μέρμηγκα. Η Μαρία μας, όπως συνηθίζαμε να τη φωνάζουμε, γεννήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 1927, ημέρα του Αγίου Χαραλάμπους, στο Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας και έφυγε τη Μεγάλη Τετάρτη 20 Απριλίου 2011. Πέραν της -κατά κοινή ομολογία- φυσικής ομορφιάς και χάρις ο Θεός την προίκισε με πολλά χαρίσματα, αρετές και ικανότητες. Αγαπούσε την οικογένεια και τους συγγενείς της και υπήρξε ως το τέλος αφοσιωμένη, ακούραστη και τρυφερή σύζυγος, μητέρα και γιαγιά.

Η Μαρία ήταν ευγενική, ελεήμων, ειλικρινής φίλη, ανιδιοτελής, ευγνώμων, αληθινή.

Αγαπούσε τον τόπο καταγωγής της και τιμούσε τα ήθη, τα έθιμα και τις παραδόσεις του Μεγάλου χωριού.

Αν και ήταν μια απλή και καθημερινή γυναίκα, είχε τη δυνατότητα να επικοινωνεί με όλες τις ηλικίες και με όλους τους ανθρώπους με την αμεσότητα του λόγου της, το χιούμορ της, με την ευρύτητα των ενδιαφερόντων της, κυρίως όμως, με την κατανόηση που ένιωθε για τους συνανθρώπους της και με την έμπρακτη συμπαράστασή της.

"Αξιοπρεπής", "Αρχόντισσα", "Κυρία με όλα τα γράμματα κεφαλαία", "πολύ μεγάλη Μαρία", "ζεστή και μητρική", "μας δίδασκε με το παράδειγμά της", είναι λίγα μόνο από τα λόγια που ακούσαμε και μας γράψανε στα συλλυπητήρια τηλεγραφήματα που λάβαμε.

Είχε αίσθηση του μέτρου και αισθητική αντίληψη των πραγμάτων, γεγονός που φάνηκε έντονα στα χρόνια που εργάστηκε για να συνεισφέρει στις σπουδές των παιδιών της, όταν οι αισθητικές προτάσεις της υιοθετήθηκαν με μεγάλη επιτυχία από τον εμπορικό κόσμο. Αντίστοιχης ομορφιάς και πρωτοτυπίας ήταν και τα πάσης φύσεως χειροτεχνήματα που έφτιαξε για την οικογένειά της, το συγγενικό και το φιλικό της περιβάλλον.

Ο θάνατος του γιου της Γιάννη ήταν ένα πλήγμα οδυνηρό που κλόνησε την υγεία της. Παρηγοριά έβρισκε στους δικούς της ανθρώπους και στην Παναγία την Προυσιώτισσα την εικόνα της ο-

ποιάς είχε κοντά της μέχρι την τελευταία στιγμή. Κηδεύτηκε την Μεγάλη Πέμπτη, πραγματική τιμή για την ίδια και την οικογένειά μας. Ίσως αυτή η τιμή να έγινε γιατί, πάνω από όλα, η Μαρίκα έδινε σε όλους απλόχερα και με περίσσεια αγάπη και συγχώρεση.

Η μοναξιά και το κενό που νιώθουμε είναι μεγάλα. Θα τη θυμόμαστε πάντα με αγάπη και τρυφερότητα. Ο Θεός να αναπαύει την ψυχή της.

**Η κόρη της
Ειρήνη Μπουρνάζου**

Χαντζηαντώνη Βασιλική

Στις 9 Μαΐου 2011, λίγες ώρες μετά τη μέρα της Γιορτής της Μητέρας και εντελώς ξαφνικά και αναπάντεχα, χάσαμε την δική μας πολυαγαπημένη και πολύπαθη Μάνα σε ηλικία μόλις 77 χρονών.

Γεννήθηκε στην Καστανιά Προυσοῦ και κοριτσάκι ακόμα, ούτε 22 χρονών, παντρεύτηκε τον πατέρα μας και δεν έφυγε από το χωριό μας όλα τα χρόνια της έγγαμης ζωής της. Πορεύτηκαν μαζί πάνω από 50 χρόνια και "έφυγαν" με διαφορά λιγότερο από τέσσερα χρόνια.

Η Μάνα μας ήταν μια αντιπροσωπευτική Ελληνίδα της υπαίθρου, στο πρόσωπο της οποίας έβλεπες την πονετική κόρη, την αφοσιωμένη σύζυγο, τη στοργική μητέρα. Ένας άνθρωπος απλοϊκός και με βαθιά και ειλικρινή πίστη στο Θεό. Ήταν άνθρωπος ανοιχτός και φιλόξενος, δοτικός και με διάθεση προσφοράς σε όλους. Ήταν ταλαιπωρημένη και κουρασμένη γιατί όλα τα χρόνια της ζωής της έπρεπε να φροντίζει κάποιον : πεθερικά ,σύζυγο, παιδιά. Ο εαυτός της πέρναγε πάντα σε δεύτερη μοίρα. Πάλεψε σκληρά, αγωνίστηκε να ανταπεξέλθει σε όλα και κατάφερε σε αντίξοες συνθήκες να μεγαλώσει τέσσερα παιδιά που αξιώθηκε να τα δει παντρεμένα, με απογόνους και να τα "αφήσει όλα πίσω της".

Παρά το ότι είχε πολλά προβλήματα υγείας, τον τελευταίο καιρό ήταν καλύτερα από ποτέ, ήρεμη και με καλή διάθεση. Τότε ακριβώς διάλεξε ο Θεός να την πάρει κοντά του. Έφυγε γαλήνια και ήρεμη στον ύπνο της, όπως ακριβώς παρακαλούσε, και αφήνοντάς μας να αναρωτιόμαστε αν θα μπορούσαμε να είχαμε κάνει κάτι για να το προλάβουμε.

Εκείνη όμως πήγε να συναντήσει τον αγαπημένο της σύζυγο, στον οποίο πάντα ήταν κοντά όσα χρόνια ήταν ανήμπορος, και για τον οποίο μιλούσε συνέχεια τον τελευταίο καιρό.

Αυτή ήταν η Μάνα μας και τόσο αναπάντεχα "έφυγε". Τώρα εμείς μένει να το συνειδητοποιήσουμε και να προσαρμοστούμε στη νέα κατάσταση.

Καλό ταξίδι, Μάνα, ο Θεός να σε αναπαύσει και να βρεις αιώνια γαλήνη μαζί με τον πατέρα μας.

Τα παιδιά σου

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ. ΤΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΝΑ ΜΗΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΗ ΜΙΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ ΣΕΛΙΔΑ

**Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών
«Η Αγία Παρασκευή» και «Η Φωνή του Μεγάλου Χωριού»,
εκφράζουν τα βαθύτατα συλλυπητήριά τους
προς τους οικείους των εκλιπόντων συγχωριανών μας
και εύχονται την εξ ύψους παρηγορίαν.**

Γάμος - Βάπτιση

Φωτογραφία - Βίντεο

Παναγιώτης Κ. ΤριχιάςΘεμιστοκλέους 38, Γραβιάς 9-13
Τηλ.: 210 3827891 • Fax: 210 3300452**ΕΥΛΟΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ****Β. Τσουκαλά**ΕΜΠΟΡΙΟ ΞΥΛΕΙΑΣ (ΜDF, ΝΟΒΟΠΑΝ κλπ.)
ΣΙΔΗΡΙΚΩΝ, ΒΕΡΝΙΚΙΩΝ, ΞΥΛΕΙΑ ΣΤΕΓΗΣ24 747 Οικ.: 23990 (περιοχή Κεραθαβρούσου)
22370- 25 168 Κιν. 6977 090 277 **ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ**
23 341 6972 183 047 e-mail: woodart@hol.gr*Αγαπώ**το χωριό μου,
φροντίζω
το περιβάλλον***ΘΕΟΔΟΣΗΣ Ι. ΒΟΝΟΡΤΑΣ****ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ**ΚΩΛΕΤΤΗ 23Α
ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 106 77
ΤΗΛ. 3825600 - FAX: 3828162**ASTOR**ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 21-23 & ΣΚΟΥΦΑ
ΤΗΛ. 210 3633841*Όταν βοηθάς
και συμμετέχεις
στο Σύνδεσμο
προσφέρεις
και τιμάς τον τόπο σου
και το χωριό σου.**Μεγαλοχωρίτες,
μη ξεχνάτε
το χωριό σας.
Να το επισκέπτεστε
συχνά και με τους
φίλους σας.***ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΙΑΣ****Δ. Α. ΠΑΪΔΑΣ - Δ. Χ. ΠΑΪΔΑΣ
Α. ΠΑΪΔΑΣ Ο. Ε.**Ηπίτου 4 (Πάροδος Βουλής 38)
5ος όροφος
Τηλ. 32.37.551 - 32.35.088

η ροκα

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 30 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ. 210 3616353
ΕΥΤΥΧΙΔΟΥ 27 ΠΑΓΚΡΑΤΙ ΤΗΛ. 210 7211781

Α. Κηφισίας 18, 115 26 Αμπελόκηποι Τηλ. 210 77.78.222

ΜΑΝΑΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Τηλ.: 6977236306
ΕΛΑΙΟΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ
ΒΕΡΝΙΚΙΑ /
ΤΕΧΝΟΤΡΟΠΕΣ

expert

ΚΛΕΙΔΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ
Α. Καρπενησιώτη 12
36100 ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
Τηλ.: 22370 89000 • Fax: 22370 89002
e-mail: stelios@kleidis.gr
Τηλέφ. χωρίς χρέωση: 800 11 101010

ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΝΤΟΚΩΣΤΑΣ
ΨΗΦΙΑΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΑΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΣΕΙΣ - ΒΙΝΤΕΟΛΗΨΕΙΣ
ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΑ - ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ
ΚΑΡΤΕΣ - ΑΦΙΣΕΣ
ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ

Ζηνοπούλου 27
Καρπενησι 36100
τηλ.: 22370 23 628
FAX.: 22370 80 440
e-mail: info@photostelios.gr
www.photostelios.gr

ΚΟΥΤΣΟΛΟΥΚΑΣ

- ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
- ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ
- ΕΙΔΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
- ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΟΙΚΙΑΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ

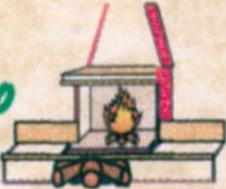
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ ΤΗΛ.: 22370 - 24100

ΕΞΟΧΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
~ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ~

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΤΗΛ. 22370-41250
ΟΙΚ. 22370-41372
ΚΙΝ.6972-336106

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
«ΤΟ ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ»

Καινούρια δωμάτια με κεντρική θέρμανση και τηλεόραση, μέσα στο πράσινο, με άπλετη θέα στο χιονοδρομικό κέντρο. Υπάρχει δυνατότητα χρήσης κουζίνας και ταβέρνας με τζάκι, τοπική κουζίνα, ντόπιο κρασί. Δοκιμάστε τις σπιτικές πίτες, τα ψητά και τη βραστή γίδα.

ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ: ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΤΗΛ.: 22370 41257, 41103

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΠΑΝ. ΚΑΡΙΠΗΣ

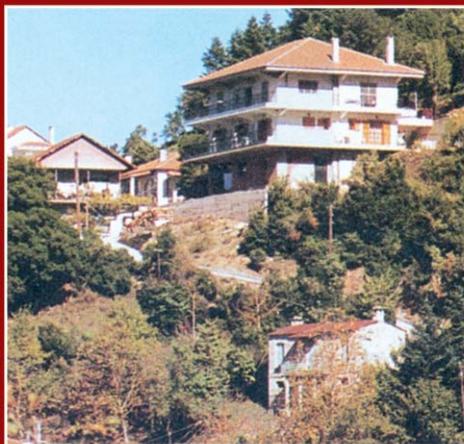
ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΤΗΛ.: 22370 41265

ΖΥΜΑΡΙΚΑ, ΜΕΛΙ, ΓΛΥΚΑ ΚΟΥΤΑΛΙΟΥ
ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΜΑΝΤΖΙΟΥΤΑ

Νέα παραδοσιακά δωμάτια στο πιο ξεχωριστό περιβάλλον με όλες τις ανέσεις και με θέα όλο το Μεγάλο Χωριό. Η φιλοξενία και η ζεστασιά των ανθρώπων θα σας καταπλήξει.

Δωμάτια με όλες τις ανέσεις. Όποιος έρχεται, ξαναέρχεται, γιατί συνδυάζει ομορφιά, φιλοξενία και ορμητήριο για πολλές περιοχές της Ευρυτανίας.

**ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
ΜΑΝΤΖΙΟΥΤΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΤΗΛ.: 22370 41157**

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ «ΤΟ ΠΕΤΑΛΟ»

Στο δρόμο για το ιστορικό Μοναστήρι του Προυσού, δίπλα απ' την κρεμαστή γέφυρα του ποταμού Καρπεντησιώτη που καμαρώνει αγέρωχα από τα χρόνια του Αλή Πασά με θέα τ' αρχοντικά του Μεγάλου Χωριού και στα πόδια της ψηλόκορφης Καλιακούδας βρίσκεται ο οικισμός Γαύρος.

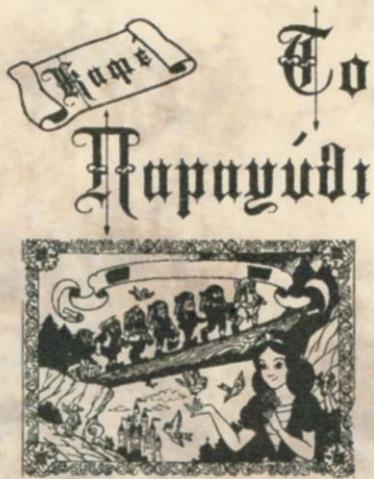
Στο πανέμορφο αυτό τρίστρατο στήσαμε μια ξεχωριστή παραδοσιακή γωνιά "ΤΟ ΠΕΤΑΛΟ".

Σας περιμένουμε για να σας προσφέρουμε τις σπιτικές

ρουμελιώτικες λιχουδιές μας μέσα σ' ένα ζεστό και φιλόξενο χώρο που έχουμε αναπαλαιώσει και διακοσμήσει με μεράκι και σεβασμό στην παράδοση.

**ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΑΥΡΟΣ, ΜΕΓ. ΧΩΡΙΟ
ΤΗΛ.: 22370 41487
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΟΚΚΑΣ**

Το Παράϊδι

Καλαντζής Φώτης

ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
☎ 22370-41122

ΑΛΟΥΜΙΝΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΣΙΔΗΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

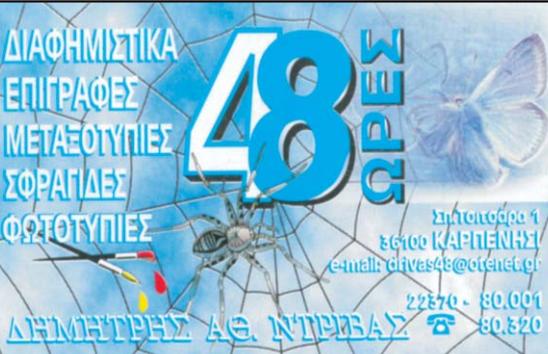
ΤΣΙΝΙΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΝΕΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

☎ 22370 41069
6976 441514

**ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ
ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ
ΜΕΤΑΕΣΤΥΠΙΕΣ
ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ
ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ**

48 ΩΡΕΣ

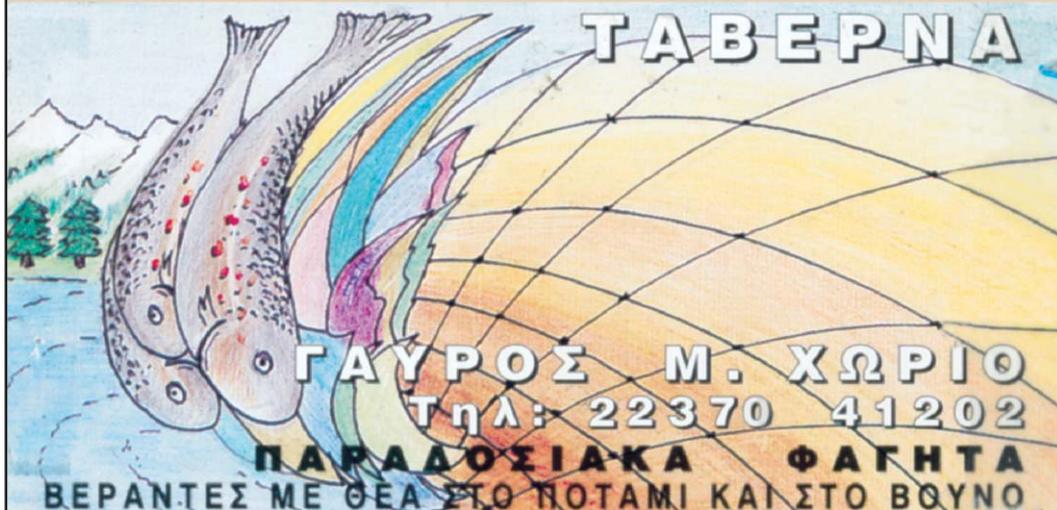

Σητεριάς 1
86100 ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
e-mail: givase@otenet.gr

22370 - 80.001
☎ 80.820

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΘ. ΝΤΡΕΒΑΣ

**ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΨΑΡΑ
ΤΑΒΕΡΝΑ**

ΓΑΥΡΟΣ Μ. ΧΩΡΙΟ
Τηλ: 22370 41202

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΦΑΓΗΤΑ
ΒΕΡΑΝΤΕΣ ΜΕ ΘΕΑ ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ ΚΑΙ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ

ΘΥΜΙΟΣ ΝΤΟΥΦΕΚΙΑΣ

Μπακατσιάς Αθανάσιος

- ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
- ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΚΕΥΩΝ
- ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ

Χ. Τρικούπη 41 - Καρπενήσι
Τηλ.: 22370 24271, 41414

**ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ
ΜΠΑΚΑΤΕΙΑ**
ΜΕΤΑΛΟ ΧΩΡΙΟ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΤΗΛ: 2237041414
Κιν: 6977-961078

**ΤΑΒΕΡΝΑ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
ΜΑΘΕ**

ΚΛΑΥΣΙ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

22370 24857
22397
6977 990123

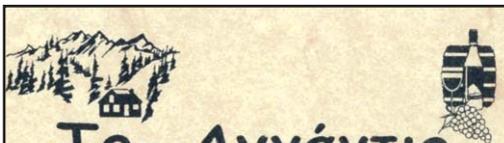
**ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ
ΔΩΜΑΤΙΑ**

(Α΄ κατηγορίας)

Με θέα την καταπράσινη
κοιλάδα της Χελιδώνας

ΚΛΑΥΣΙ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

22370 24857
22397
6977 990123

Το Αγνάντιο
ΤΑΒΕΡΝΑ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

ΑΦΟΙ ΚΑΚΟΥΡΑ
ΓΟΡΙΑΝΑΔΕΣ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

22370-80760
6977 416038

Μεσοστράτι
καφέ ποτό φαγητό
επιπρόσθετα διαμερίσματα
internet δωμάτιο
περισσότερα φαγητά και ποτά

Θ. Πανάρα *κιν.: 6972 217596*
Ν. Λογιάτη Μ. Χοροπού - Καρπενήσι
τηλ.: 22370 41118 - ntorapanara@yahoo.gr

**ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ**

"Η ΧΕΛΙΔΩΝΑ"

ΤΖΑΒΕΛΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΠΑΛΑΙΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

22370-41221
6976 912009

**studio
MERSES**

ΠΑΛΑΙΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ ★★★★★

**ΑΓΟΡΙΤΣΑ
ΤΣΙΝΙΑ**
 Υπεύθ. Κρατινάκου

ΤΗΛ
22370 41444
FAX
22370 41111
ΚΙΝΗΤΟ
6974 114182

e-mail:
merses@acn.gr

www.merses.gr

Γιάννης Φ. Βονόρτας
Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας
Τηλ. 22370-41192

Μοιάζει με ένα απλό μαγαζί μα στο "Στέκι του Γιάννη" θα βρείτε μόνο αυθεντικά ευρυτανικά προϊόντα. Οι μερακλήδες που φτάνουν στην είσοδο του χωριού πρέπει να περάσουν οπωσδήποτε από το "Στέκι" γιατί εκτός από τη θερμή υποδοχή, ο Γιάννης φυλάει πολλές εκπλήξεις για τους απαιητικούς

- κάστανα, καρύδια
- βότανα του βουνού
- μέλι ελατήσιο
- γλυκά του κουταλιού & μαρμελάδες
- φέτα, βούτυρο, κατίκι
- αλλαντικά Ευρυτανίας
- φασόλια, χαντρέλια
- κυλοπίτες, τραχανά
- τσίπουρο, κρασί
- είδη λαϊκής τέχνης

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ

fresh

ΚΙΤΣΙΟΣ

ΕΡΓΑΣΤ.: ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΩΤΟΥ 58

ΥΠ/ΜΑ: ΖΗΝΟΠΟΥΛΟΥ 12, ΚΕΝΤΡ. ΠΛΑΤΕΙΑ

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ e-mail: fresh_k@otenet.gr

22370-24082

☎ 22370-25504

6976 995782

ΙΩΑΝΝΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΛΩΛΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Πτυχιούχος Πανεπιστημίου Αθηνών

Δέχεται με ραντεβού

ΔΟΪΡΑΝΗΣ 5, 15562 ΧΟΛΑΡΓΟΣ

ΤΗΛ.: 210-6543790 & 6527437

ΑΓΟΡΑΙΟ

Βασίλειος Μπούρας

Μικρό Χωριό
Ευρυτανίας

22370 41300

☎ 22370 41281

6972 288457

**empOrtio
Ottico**

- Επώνυμο γυαλιά ηλίου και σκελετοί οράσεως
- Είδη σε υψηλές διοπτρίες και κατασκευές

- Πρωτοποριακός τρόπος εφαρμογής πολυεστικών:
Από τον έλεγχο και την κατασκευή στην οριστική εκμίσθωση που οδηγεί στην απόλυτη προσαρμογή τους

- Τμήμα Φακών Επαφής:
Εφαρμογή μαλακών, ημισκληρών και κερατοκονικών - θεραπευτικών φακών
Βοηθήματα χαμηλής όρασης

ΘΑΝΟΣ ΤΟΥΛΟΥΠΑΣ
Ηρακλείου 77, Πάτμια Χαλανδρίου • Τηλ., Fax: 210 6006529

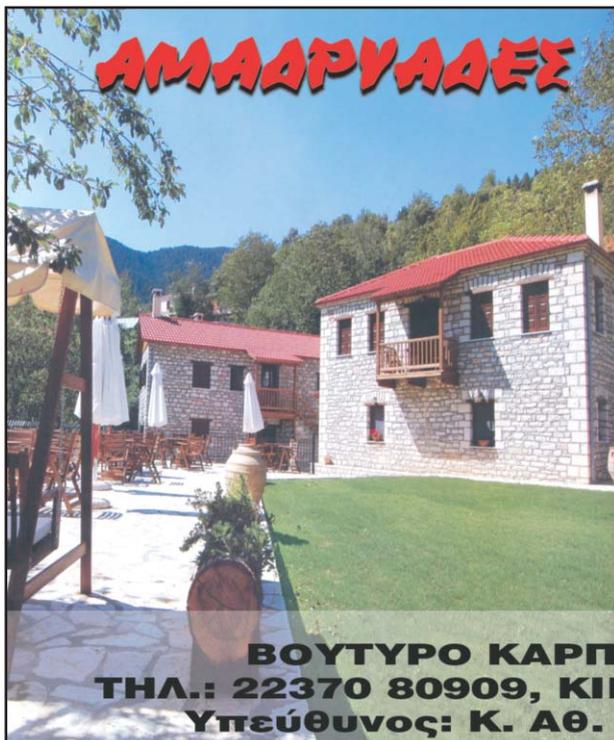
Καλλιτεχνικό Εργαστήριο
Ελένη Σαύρ. Δασομάχη
Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας 36075
6972661674

ΚΕΝΤΡΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
Γ. & Λ. ΣΤΑΥΡΑΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΩΝ 17
ΤΗΛ.: 210 8042401 & 210 8048111
ΚΙΝΗΤΟ: 6972 478668
Ν. ΠΕΝΤΕΛΗ - ΜΕΛΙΣΣΙΑ

 ΑΓΓΛΙΚΑ

 ΓΑΛΛΙΚΑ

ΑΜΑΘΥΝΑΔΕΣ

ΒΟΥΤΥΡΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
ΤΗΛ.: 22370 80909, ΚΙΝ.: 6944 246516
Υπεύθυνος: Κ. Αθ. Νικόπουλος

Παραδοσιακός Ξενώνας

- Δωμάτια με τζάκι
- Σουίτες με τζάκι & καθιστικό
- Αυτόνομη θέρμανση
- Mini-bar
- Τηλεόραση
- Τηλέφωνο
- Πρωινό

"ΠΑΝΑΣ"

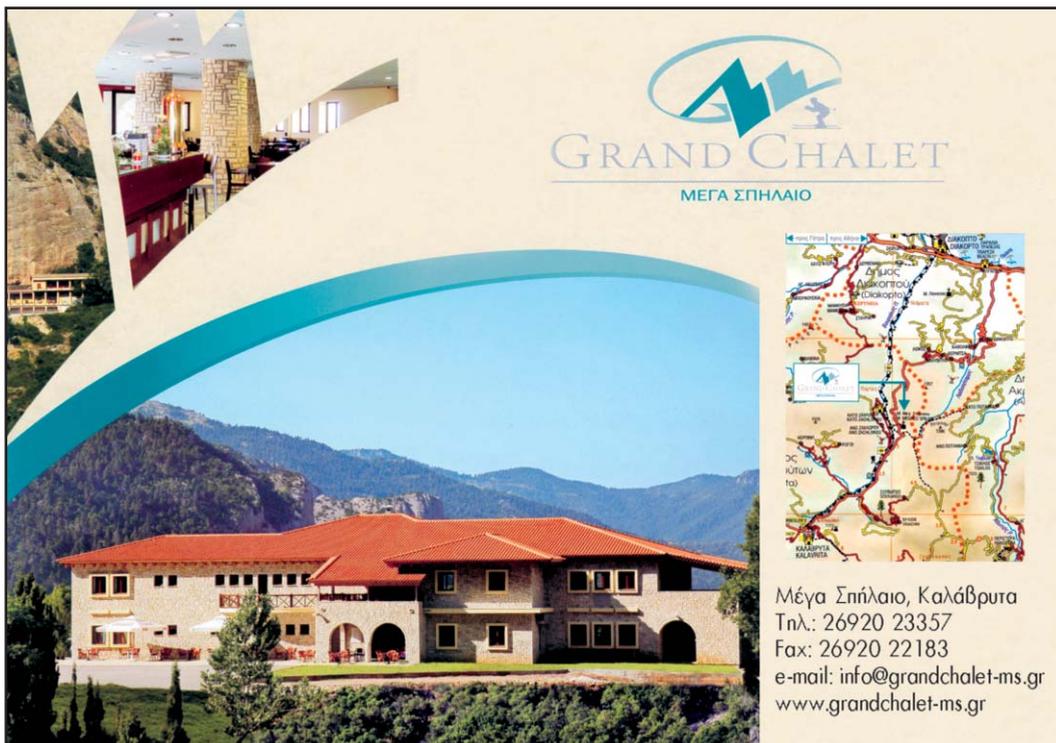
4ο Χιλιόμ. Καρπενησίου - Προυσού
Στη διασταύρωση για Κορυσχάδες

Τηλ.: 22370 22002

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Πάρκο Τουριστικής Ιππασίας
&
Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού

(c) 48 ΩΡΕΣ - 80.001
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

GRAND CHALET
ΜΕΓΑ ΣΠΗΛΑΙΟ

Μέγα Σπήλαιο, Καλάβριτα
Τηλ: 26920 23357
Fax: 26920 22183
e-mail: info@grandchalet-ms.gr
www.grandchalet-ms.gr

ΑΣΤΕΡΙΑ

HOTEL

CAFE-RESTAURANT

- Λειτουργεί όλο το χρόνο
- Λειτουργεί πολυτελή restaurant & cafe αντός του ξενοδοχείου
  - Άνετα δωμάτια με θέα τη θάλασσα.
- Εξοπλισμένα με: κλιματισμό - τηλεόραση - τηλέφωνο
- Καφές - Γλυκό - Ποτό & Φαγητό με θέα τη θάλασσα

Παραλία Καρμένα Βούρλα • Τηλ.: 22350 80901, 2 • Fax: 22350 22946
www.asteria-hotel.gr, info@asteria-hotel.gr

Ατομική Συμβουλευτική

Βοήθεια σε ανθρώπους που χρειάζεται να πάρουν αποφάσεις, να αντιμετωπίσουν κρίσεις, να βελτιώσουν τις διαπροσωπικές σχέσεις τους (θέματα ζευγαριού, γονέων, διαπαιδαγώγησης, εργασιακές σχέσεις κ.α.), να επιλύσουν συγκρούσεις και προβλήματα και να στηρίξουν με τη σειρά τους άλλους ανθρώπους.

Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού

- Για παιδιά άνω των 14 ετών που θέλουν να επιλέξουν κατεύθυνση σπουδών
- Για ενήλικες που θέλουν να αλλάξουν επαγγελματική κατεύθυνση ή που δεν απασχολούνται και θέλουν να επανενταχθούν στο παραγωγικό δυναμικό

Κική Τριανταφύλλη

Σύμβουλος Προσωπικής & Επαγγελματικής Ανάπτυξης

Πληροφορίες

Τηλ.: 210-86.63.856, 6932-393341

e-mail: kikitri@hotmail.com

ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ - ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ - ΑΞΕΣ. ΑΝΤΑΛ. ΑΥΤ/ΤΩΝ
ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΑΥΤ/ΤΩΝ - ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ - ΘΕΡΜΑΣΤΕΣ ΚΕΡΟ-SUN

Αυθημερόν παράδοση
πετρελαίου θέρμανσης
στις χαμηλότες τιμές

ΤΗΛ. 2237023155

ΕΚΟ

Λειτουργία 24/24ωρο
με αυτόματο πωλητή καυσίμων

ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

3ο χλμ. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΠΡΟΥΣΟΥ
ΤΚ. 361 00 ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

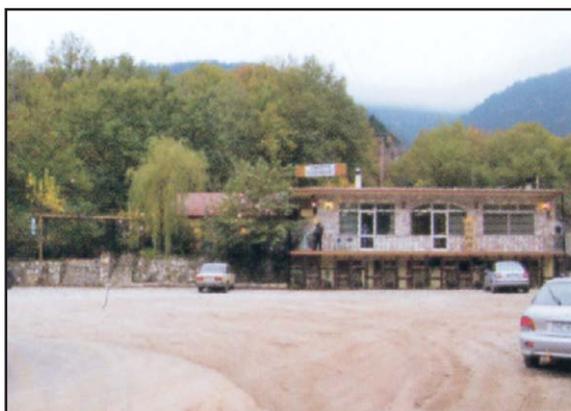
Σ' ένα οικογενειακό ευχάριστο περιβάλλον, σε μια απόμερη γωνιά κοντά στην πλατεία (εκεί που ήταν κάποτε το Ταχυδρομείο).

Σ' ένα στέκι που λειτουργεί με έξοχο τρόπο θα βρείτε:

σουβλάκι, κοτόπουλο, σουφλιμά
κι άλλους εκλεκτούς μεζέδες.

Ο Θανάσης κι η Βαγγελίτσα Βαστάκη
σας περιμένουν να σας περιποιηθούν.

ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ, ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΤΗΛ. 22370 41213

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ "Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ" ΑΦΟΙ ΚΑΛΥΒΑ

Διασταύρωση Μεγάλου
και Μικρού Χωριού Ευρυτανίας
Τηλ.: 22370 41320, Κιν.: 6973 432521
www.hellastourism.gr/paradisos
www.greek-holidays.gr/paradisos

αΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ
γραφείο

Χούρης Κωνσταντίνος / αρχιτέκτων - μηχανικός

www.khouris.gr

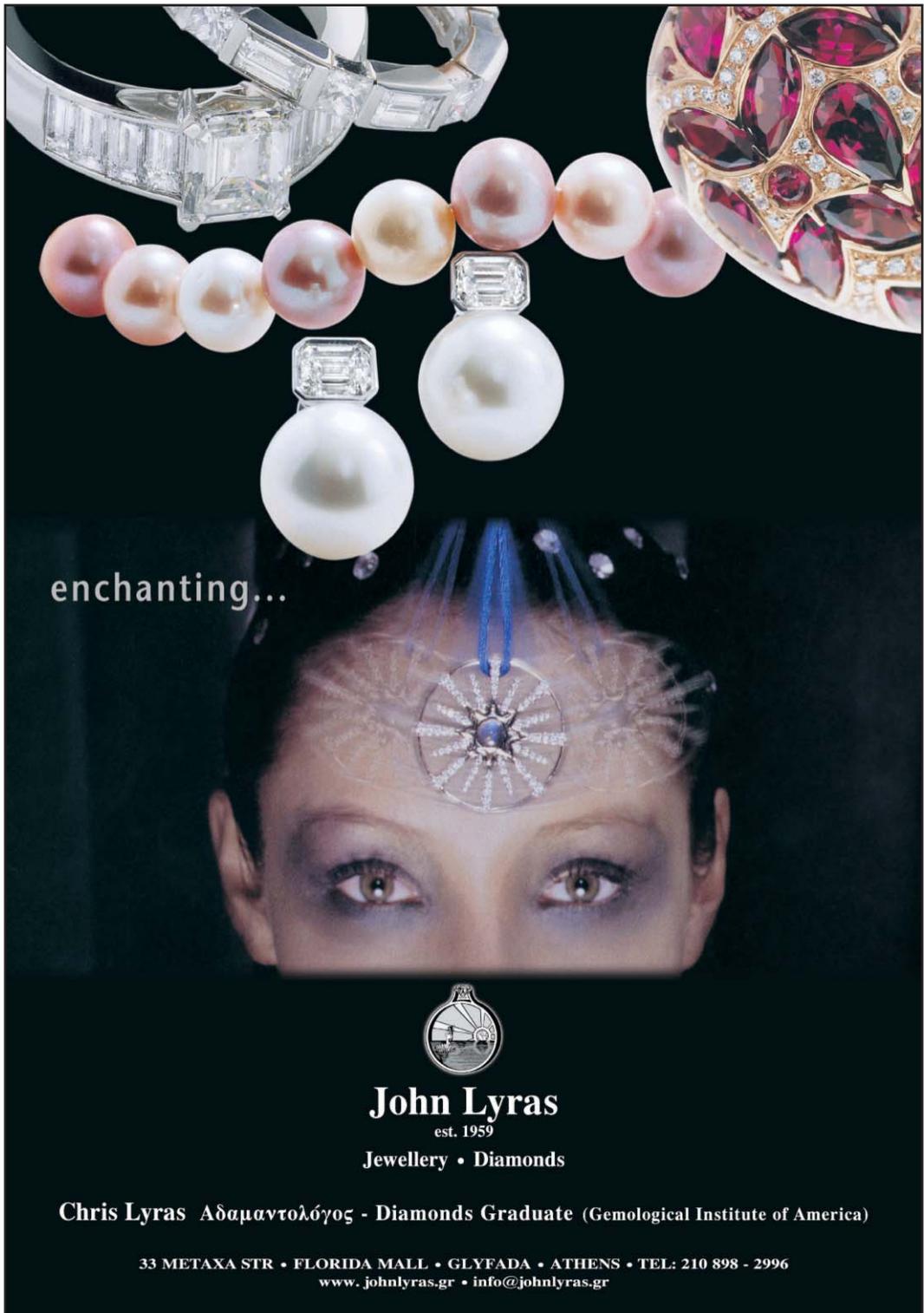
Λ. Βραυράνος & Αγ. Γλυκερίας / 7η στάση / 19016 Άρτεμις

τηλ.: 22940 45793/ e-mail: akis@khouris.gr

ΟΡΤΙ Q ΟΠΤΙΚΑ - ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ

ΧΑΜΠΕΡΗΣ Λ. - ΚΟΥΚΑ Ε.

Βυζαντίου 50, 142 34 Ν. Ιωνία (Καλογρέζα)
τηλ.: 210 2777715 fax: 210 2777970

enchanted...

John Lyras
est. 1959
Jewellery • Diamonds

Chris Lyras Αδαμαντολόγος - Diamonds Graduate (Gemological Institute of America)

33 METAXA STR • FLORIDA MALL • GLYFADA • ATHENS • TEL: 210 898 - 2996
www.johnlyras.gr • info@johnlyras.gr

24η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

7-21 Αυγούστου 2011

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ:
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
«Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΡΙΝΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

7 Αυγούστου	Ομιλία από τον Ιατρό κ. Μπάμπη Ντούμα με θέμα: «ΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ»
7-11 Αυγούστου	Τουρνουά Ταβλιού (πλατεία, 5:30 μ.μ.)
7-11 Αυγούστου	Τουρνουά Μπάσκετ (Αγ. Αθανάσιος)
9 Αυγούστου	Κρυμμένος θησαυρός (Άγιος Αθανάσιος, 10.30 π.μ.)
10 Αυγούστου	Κατασκευές από τα παιδιά (Λαογρ. Μουσείο, 10:30 π.μ.)
11 Αυγούστου	Βραδιά Τσίπουρου (Κήπος Λαογρ. Μουσείου, 9:00 μ.μ.)
12 Αυγούστου	Βραδιά Νεολαίας (Κήπος Λαογρ. Μουσείου, 10:00 μ.μ.)
13 Αυγούστου	Διαγωνισμός καλύτερου γλυκού (πλατεία, 10:30 π.μ.)
21 Αυγούστου	Εκδήλωση για την Επέτειο της Μάχης Καλλιακούδας

Για δηλώσεις συμμετοχής στις Πολιτιστικές Εκδηλώσεις:
ΜΑΙΡΗ ΚΑΛΛΙΑΝΗ Τηλ.: 22370 41153, ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ κιν.: 6972 478668
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΡΙΤΣΙΟΛΑΣ κιν.: 6945 858582

← Από τη κοπή της βασιλόπιτας και την χοροσπερίδα μας ↓

↓ Περιφορά Επιταφείου στο Μεγάλο Χωριό

↑ Από την ομιλία του φυσιάτρου Dr Κ. Μουρούκη με θέμα «Γιατί η ιατρική σήμερα μπορεί να μιλήσει για θεραπεία όλων των ασθενειών», στο Σύνδεσμό μας.

